

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

GENESEE

APM

THE NEST / SOUL / CHAOS WALKING
GODZILLA VS KONG / GELİNCİK / NİSAN UÇUR

MEC MUA

AYLIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİSİ
EKİM 2020 SAYI 35 // 15 TL

NİL'DE ÖLÜM
KENNETH BRANAGH
ŞEKER ADAM'IN LANETİ
TROLLER DÜNYA TURU
VE SONRA DANS ETTİK
COBRA KAI

BARBARLARI
BEKLERKEN
JOHNNY DEPP
AVA UNDINE
THE COURIER
PENINSULA
LUCIFER ATİYE

"Yeni Bir Mucize Çağı Başlıyor!"

1984

WONDER WOMAN

PATTY JENKINS FİLM NOİR ROBIN'S WISH OKULDA GEÇEN EN İYİ FİMLER

APM AFA PENCERE MECMUA

ISSN 2602-2583

Çağlayan Mahallesi Aslanbey Sok. No: 10 Kat:1 Daire:2 / MINT Rezidans
Kağıthane - İSTANBUL

GENEL YAYIN YÖNETMENİ Bilgehan ARAS

bilgehanaras@barasmedya.com

EDİTÖRLER Büşra Bayar busrabayar07@gmail.com,
Çağla OKUTAN caglaokutan17@gmail.com

ART DİREKTÖR Bilgehan ARAS (Sorumlu Müdür)

bilgehanaras@barasmedya.com.tr

FOTOĞRAF EDİTÖRÜ Işık ATASOY GÜLMAN isikatasoy78@gmail.com

REKLAM REZERVASYON

Ebru Ece ULUTAŞ +90 (532) 175 18 75

İMTİYAZ SAHİBİ Bilgehan ARAS

APM Arka Pencere Mecmua, ayda bir yayımlanan yerel süreli yayındır. Bu dergi, basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder. Dergide yayımlanan tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına, ilanların sorumluluğu ilan veren firmalara aittir.

BARAS MEDYA

GÜÇLÜ FİKİRLER İZ BIRAKIR

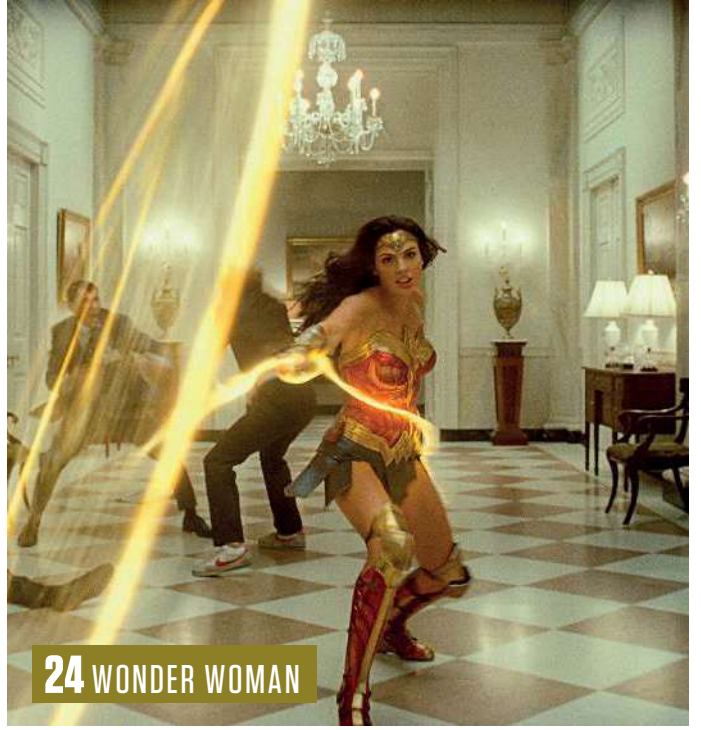
Sürdürülebilir ve yenilikçi çözümler sunarak, markanıza değer katar.

İÇİNDEKİLER

08 THE NEST

24 WONDER WOMAN

10 SOUL

HAVADİS

12 *Chaos Walking*

14 *Godzilla vs Kong*

16 *Gelincik*

32 BARBARLARI BEKLERKEN

42 NİL'DE ÖLÜM

50 ŞEKER ADAM'IN LANETİ

MEVZU

54 *Film Noir*

88 *Ava*

114 OKULDA GEÇEN EN İYİ 11 FİLM

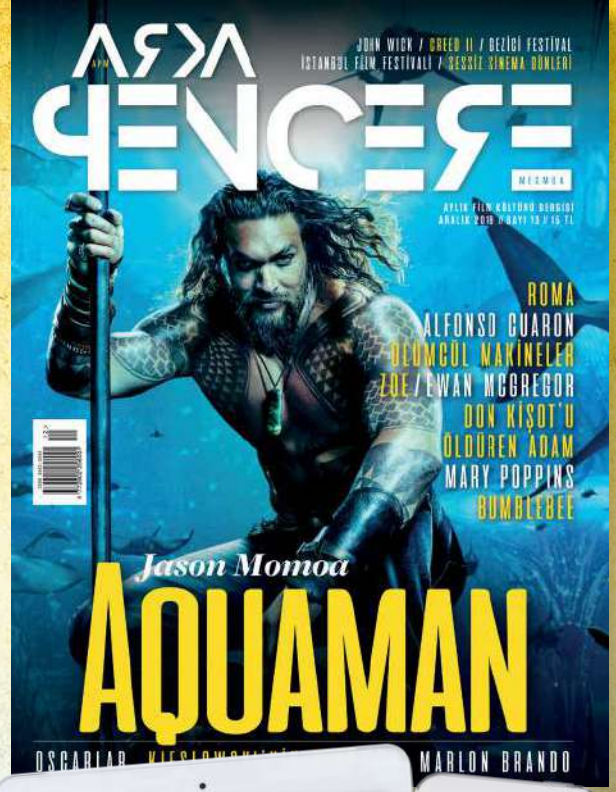

118 ATİVE

KEYİF

132 *Klasik Sahne*

SİNEMAYA BİR DE BU PENCEREDEN BAK!

AYLIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİNİZ **TURKCELL DERGİLİK**'TE

Havadis

10
Soul

➡ **Fantastic Beasts 3 Prodüksiyonu Devam Ediyor!**

Eddie Redmayne'in başrolünde bulunduğu Fantastik Canavarlar serisi kaldığı yerden tüm hızıyla devam ediyor. Coronavirüs salgını nedeniyle çekimlerine ara verilen Fantastic Beasts 3'ün prodüksiyonuna yeniden başlandığı açıklandı. CinemaBlend'e konuşa Redmayne, iki hafta önce prodüksiyonun başladığını söyledi.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 23 EKİM 2020

THE NEST

Rory çok hırslı bir adamdır ve eski emtia komisyoncusudur. Karısı Allison'ı ve çocuklarını ikna ederek rahatlarını bozup Amerika'nın kenar mahallelerinden, geldikleri yer olan İngiltere'ye dönerler. Rory bu sırada eski işine döner. Yaşamak için de tarihi bir ev bulurlar. Burada Allison'ın at yetiştirebilmesi ve ahır yapılabilmesi için yeterli alan vardır. Ancak bir süre sonra evliliği altında yatan ve hiç de hoş olmayan gerçekler ortaya çıkacaktır. Allison ve Rory bunlarla yüzleşmek durumunda kalır.

👉 Carey Mulligan, Leonard Bernstein Biyografisinin Yıldızı Olacak

Bradley Cooper'ın hem yönetmeni hem de yazarı olacağı "Maestro" filminin oyuncu kadrosuna yıldız oyuncu Carey Mulligan katıldı. Bradley Cooper, filmde Leonard Bernstein'i canlandıracakken Carey Mulligan, Bernstein'in eşi olan oyuncu Felicia Montealegre'ye hayat verecek. Maestro, ikilinin evliliğini konu edinecek.

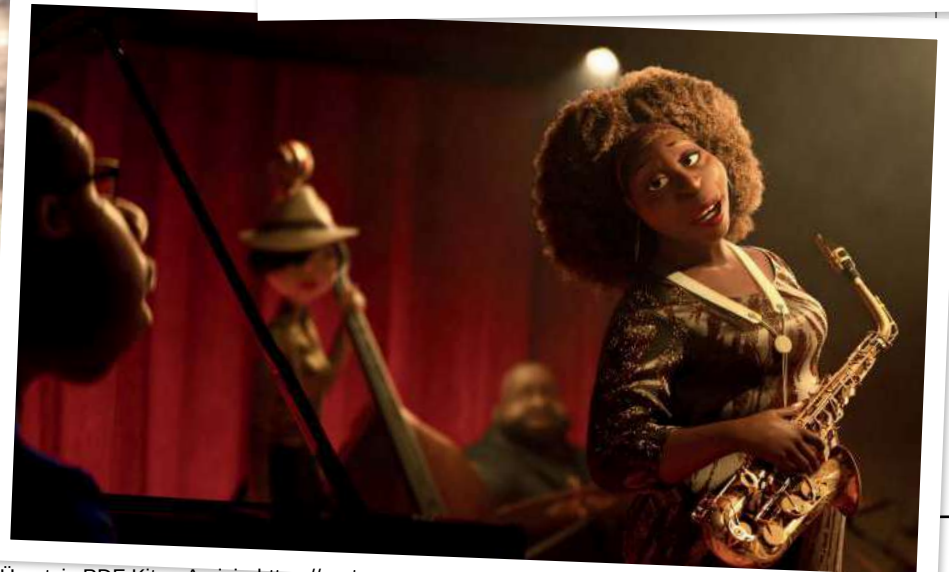

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 20 KASIM 2020

SOUL

Yukarı Bak ve Ters Yüz'ün yönetmeni Pete Docter imzasını taşıyan Soul, izleyiciyi New York sokaklarından alıp, hayallerimiz, tutkularımızın nerden geldiğini ve hayatın en önemli sorularını keşfetmek üzere, kozmik alemlere götürecektir.

👉 Sophia Loren'in Sinemaya Dönüş Filmi 'The Life Ahead

Yaşayan efsane Sophia Loren, 10 yıl aradan sonra sinemaya geri dönüyor! Filmin haklarını yılın başlarında satın aldığı için açıklayan Netflix, Loren'in oğlu Edoardo Pontin'in yönettiği İtalyan draması The Life Ahead'in 13 Kasım 2020 tarihinde yayında olacağını duyurdu. Film, tüm dünyayla aynı anda Netflix Türkiye'de yayında olacak ve Sophia Loren'e kavuşacağız.

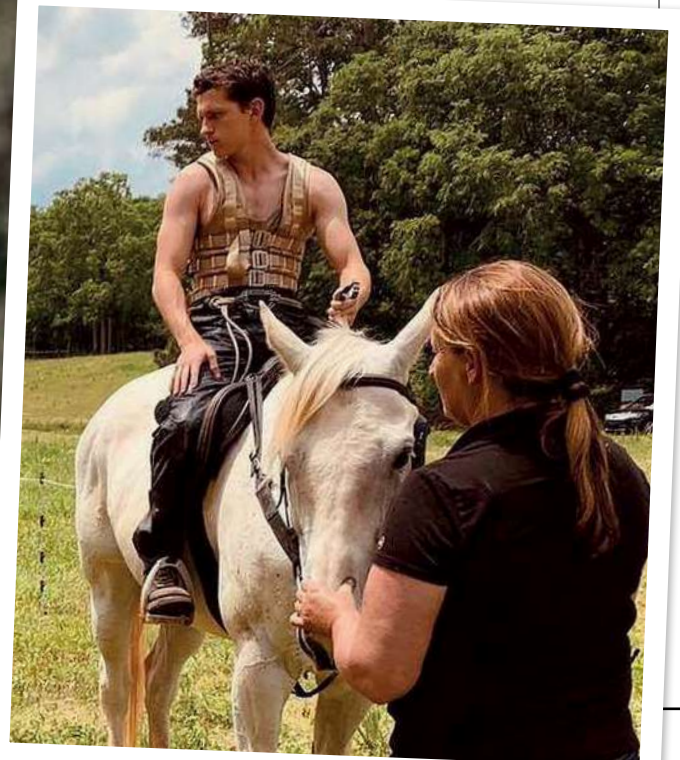

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 22 OCAK 2021

CHAOS WALKING

Todd Hewitt, insanlık için yeni bir umut olan "Yeni Dünya"nın uzak bir gezegeninde yaşamaktadır. İnsanlık için yeni bir umut olması beklenen "Yeni Dünya", "Noise" adı verilen bir virüs sebebiyle cehenneme döner. Bu virüs ile herkes birbirinin düşüncelerinden parçaları görebilmektedir. Bu virüs pek çok kişiyi getirdiği sonsuz gürültü sebebiyle deliliğe sürüklemiştir. Ancak günün birinde Todd çok önemli bir keşif yapar; Viola isimli bir genç kızla karşılaşır. Viola'nın yanında virüs etkisiz hale gelmektedir. Bu birbirleri ile pek de alakası olmayan ikili, keşfedilmemiş bir gezegende tehlikeli bir maceraya girerler. Tüm düşüncelerin duyulduğu, tüm hareketlerin görüldüğü bu çevrede kaçmaya ve saklanmaya çalışan Todd ve Viola, geride bıraktıkları hayatları ve yeni dünyaları hakkında birçok gerçeği öğreneceklerdir.

➡ Toronto Ödüllü "Nomadland" Oscar'a mı Koşuyor?

Nomadland, geçtiğimiz günlerde Toronto Film Festivali'nden ödülle döndü. Chloe Zhao'nun yönetmen koltuğuna oturduğu Nomadland, İzleyici Ödülü'nün sahibi oldu. Geçtiğimiz yıllarda bu ödülün sahibi olan filmlerin Oscar'a taşındığı görülmüştü. Nomadland için İzleyici Ödülü'nün anlamı, tartışma konusuna dönüştü.

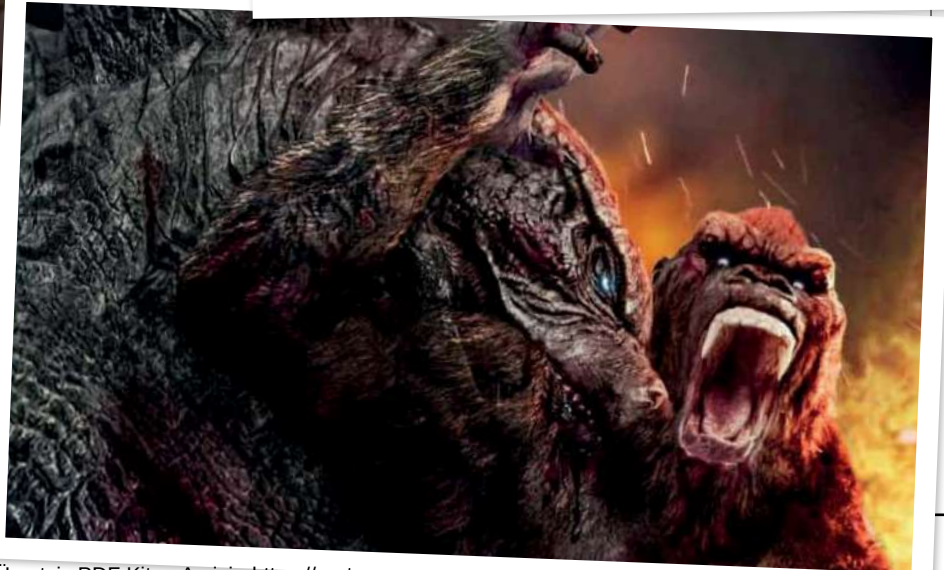

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 21 MAYIS 2021

GODZILLA VS KONG

Beyaz perdenin iki ikonik canavarı olan Godzilla ve King Kong'un bir arada yer aldığı filmin yönetmenliğini düşük bütçeli korku filmleri You're Next ve The Guest ile dikkatleri üzerine çeken Adam Wingard üstleniyor. Filmin senaryo odasında ise Terry Rossio, Lindsey Beer, Patrick McKay, T.S. Nowlin, Jack Paglen, John D. Payne, J. Michael Straczynski ve Cat Vasko yer alıyor.

➔ The Bridge'in Hakları Yeniden BBC'de!

"The Bridge", BBC ekranlarına geri dönüyor. Almanya'daki ZDF Enterprises, ödüllü İskandinav suç draması "The Bridge" için İngiltere yayıncısı BBC'ye lisans verdi. Şovun dört sezonu da BBC Four ve BBC iPlayer'da aynı anda yayınlanacak. Bu, "The Bridge" in BBC'ye ikinci kez lisanslanması anlamına geliyor.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 20 KASIM 2020

GELİNCİK

90'lı yılların yargısız infazlar ve işkencelerle dolu karanlık, politik atmosferi üzerine kurulan "Gelincik" filmi seyirciyi, gerilim dolu dakikalarla karşılıyor. Film, görevinden ayrılmış genç komiser olan Ayhan'ın inziva çekildiği orman evinin yakınlarında, kendini Karadayı olarak tanıtan tuhaf bir adamla karşılaşmasıyla başlıyor.

Elizabeth Banks, "Görünmez Kadın" Filmi Çekecek!

Charlie'nin Melekleri'nin yönetmen koltuğuna oturan ve oyunculuk kariyeri ile de tanınan Elizabeth Banks, Universal Pictures ile yeni bir proje için anlaşma imzaladı. Anlaşmaya göre Banks, Invisible Woman, yani Görünmez Kadın filmi çekecek ve filmin başrolünde yer alacak.

NİSAN UĞUR

Karantina sürecini, birlikte yaşadığı köpek **Alex**'in gözünden ele alan Türkiye'nin en genç yönetmenlerinden biri olan **Nisan Uğur** ile filmi, yaratım süreci ve sinemaya olan sevgisi üzerine sohbet ettik. Henüz 16 yaşında olan yönetmen, gelecekte beyazperdeye taşıyacağı yeni hikayelerini şimdiden tasarladığını söylüyor.

Büşra BAYAR
busrabayar07@gmail.com

Nisan, Türkiye'nin en genç yönetmenlerinden birisin. Bu kadar genç yaşta seni yönetmen olmaya yönelten itki nedir?

Filmlerle kendimi daha iyi ifade edebiliyorum ve hikaye anlatmada sinemanın daha etkili bir dil olduğunu düşünüyorum.

İlk filmin "Zinko" ile Rotary Film Festivali'nden En Genç Yönetmen ödülü kazanmıştın. Son filmin "Evde Hav Türkiye" ile hangi festivallere başvurdu ve ne tarz tepkilerle karşılaştın?

Filmimiz bu yıl haziran ayında bitti ve festival gönderimlerim de bu tarihten sonra oldu. On sekiz yaşından küçük olduğum için (16 yaşımdayım) her festivale başvuru yapamıyorum. Genellikle liselerarası düzenlenen festivallere katıldım. Bu yıl, festivaller online gerçekleştiği için geri dönüşleri yeni yeni almaya başladım ve genellikle köpeğimin gözünden pandemi sürecini anlatıyor olmam olumlu tepkilerle karşılandı.

Mart ayında başlayan karantina süreci büyük küçük fark etmeksizin hepimizi epey zorladı. Sen bu dönemi film çekmenin yanı sıra nasıl değerlendirdin?

Okuldaki derslerim bu süreçte online gerçekleşti ve tüm derslerime katıldım. Bunun dışındaki vakitlerimde ise bol bol film izledim.

Zinko'da oyuncak köpeğinin hikayesini çekmiştin. Şimdi de birlikte yaşadığın köpek Alex'in gözünden bu zorlu süreci ele aldın. Neden hayvanlar?

Hayvan dostluğunun değerini çocukluğumdan beri hissediyorum ve insanların hayvanlardan çok şey öğrenebileceğini düşünüyorum. Filmlerimi de onların dünyasından anlattığımda konuyu daha sempatik bir dille aktarabiliyorum;

çünkü insan hikayelerinde izlediğim filmlerde genellikle gördüğüm, daha sert bir dil var. Bu da benim hayvanlar üzerinden hikayelerimi anlatmamdaki en büyük sebep oldu.

Ailenin sinema ile arandaki bağ konusunda ne oranda etkisi var? Ayrıca yaratımlarına müdahale etmelerine müsaade ediyor musun?

Küçüklüğümde beri ailemin setlerinde bulunma şansım oldu. Bu işi nasıl yaptıklarını gözlemleyebildim. Tabii ki bu gözlemler sırasında ben merak ettiğim soruları soruyordum, onlar da cevaplıyorlardı. Bu aslında benim için tabii ki büyük bir şans ama kendimi geliştirmek için hem hikayeler yazıp hem de fotoğraflar çekiyorum. Müdahale konusunda ise tabii ki iznim yok. Çünkü kendi hikayelerimi üretmek istiyorum. Sadece eksik kaldığım konular olursa fikirlerini soruyorum ve işime yararsa onları kullanıyorum.

Bu karantina sürecinde senin gibi birçok yönetmen kameralarına sarıldı. Hatta bunun en iyi örneklerinden biri de bir Netflix projesi olan "Homemade" oldu. Dünyaca ünlü yönetmenlerin filmlerinin yer aldığı bu yapımda da salgının hemen her açıdan ele alındığını görüyoruz. Sürecin olumlu olumsuz tüm yanlarının farklı gözlerle ele alındığını... Nisan, bu anlamda, sen filmini nasıl tanımlarsın?

Ben, o hikayelerde çoğunlukla insan hikayelerinin anlatıldığını gördüm. Ancak benim filmimin farklı tarafı, bu süreci bir köpeğin gözünden anlatıyor olmasıdır ve hatta filmimin tamamında insanları bu yüzden bütün olarak göstermedim.

Çok etkilendiğin bir yönetmen ya da film var mı? Varsa kim/kimler, hangi film/filmler?

Sevdiğim yönetmenler var ama hiçbirinin fanı değilim. Luc Besson, Jean-Pierre Jeunet sevdiğim yönetmenler. Film olarak ise "White God", "Amelie", "Leon" filmlerini çok beğeniyorum.

Şu anda lise öğrencisisin, lisans eğitimin için kafanda planların var mı? Sinema üzerine bir eğitim almayı düşünüyor musun?

Lisede dil bölümü okuduğum için üniversitede de dil bölümlerine gitmeyi planlıyorum. Sinema eğitimi için ise çeşitli atölyelere katılıp kendimi geliştirmek istiyorum.

Son olarak eklemek istediğin bir şey var mı?

Dünyada hayvanların bakış açısından çok güzel film örnekleri var. Fakat ülkemizde yeterli seviyede hayvanların merkezde olduğu film üretilmiyor. Benim gelecekteki en önemli hayalim, bu tür filmler yaparak Türkiye sinemasında kendime yer edinmektir. Göstermiş olduğunuz ilgi için de ayrıca çok teşekkür ederim.

Nizam **EREN**
nizameren@nizameren.com

POLİTİK FİLMLER... İKTİDAR VE SİNEMADA POLİTİKA...

Pandemi dönemi belki de hafızalarımızı tazelemek için bir fırsattır, kim bilir? Toplum hafızası unuttukandır. Bizlere düşen, yazıyla araştırmayla bunu sıcak tutmaktır ki **geleceğe belge bırakalım.**

1995 yılından bu yana yükselen bir grafik sergileyen Türk Sineması, gerek senaryo, gerek görüntü, gerek oyunculuk ve yönetim anlamında çok ötelere taşıdı bayrağı.

Berlin ve Cannes Film Festivallerinde büyük ödüller almaya başladı ve NBC (Nuri Bilge Ceylan) Reis Çelik, Emin Alper gibi isimler de adeta sinemada uluslararası bir marka haline geldi.

Gerçekten kaliteli işlerin yanı sıra adını duymak bile istemeyeceğimiz filmler de çekildi ve maalesef gösterime bile çıktı.

12 Eylül sonrası sinemanın apolitize edilmesi, izleyicinin tv yayınlarına tutsak edilmesi sonucu, sinema kimlik (ya da kabuk) değiştirdi.

Daha çok "izleyicinin beklentileri" doğrultusunda işler çıkmaya başladı ortaya. Ancak sabahdan akşama haber programlarında boy gösteren, demec verene ya da açılış-davet bahanesiyle ekranları babasının malı gibi kullanan siyasi bir zümreye karşılık, açık oturumlarda tarihin derinliklerine inen, üstelik canlı yayınlarda yay ve ok bile

kullanılan tarih sohbetlerine karşılık, yazılan her senaryo üzerine kendilerini fetva verme yetkilisi gören birtakım uzman (!) şahsiyetlere karşılık sinemamız ne durumda, hiç merak ettiniz mi?

Yani bu kadar siyasal ve politik rüzgarın tam içinde olan toplum, siyasi liderlerin ağzından argo, küfür duyulduğu ya da konuşurken salyalarının aktığı bir dönemde politik ve siyasal temalı filmlere ilgi gösteriyor mu?

2000 -2015 yılları özel bir dönemdir bana göre.

2000 yılı içinde DUVAR - GÜNEY VAKFI (20.10.00) ,

2001 yılı içinde FİLLER VE ÇİMEN (05.01.01), DELİ YÜREK - BUMERANG CEHENNEMİ (07.12.01)

2002 yılı içinde SON (11.01.02), DOKUZ (15.11.2002)

2003 yılı içinde ABDÜLHAMİD DÜŞERKEN (18.04.03)

2004 yılı içinde YAZI TURA (09.24.04)

2005 yılı içinde BABAM VE OĞLUM (11.18.05), THE IMAM (10.14.05),

PARDON (03.04.05), YOLDA (04.08.05)

2006 yılı içinde KURTLAR VADİSİ

IRAK (03.02.06), BEYNELMİLEL (29.12.06), TAKVA (01.12.06), EVE DÖNÜŞ (03.11.06), EVE GİDEN YOL 1914 (22.12.06),

2007 yılı içinde SON OSMANLI

"YANDIM ALI" (19.01.07), PARS: KIRAZ OPERASYONU (20.04.07),

MAVİ GÖZLÜ DEV (16.03.07),

ZİNCİRBOZAN (13.04.07), SİS VE GECE (23.02.07),

2008 yılı içinde:

11 Film gösterime girmiştir. "120", "OSMANLI CUMHURİYETİ" ve "MUSTAFA" en çok gişe yapan filmler olmuştur. Gani Müjde'nin yönettiği "OSMANLI CUMHURİYETİ" ve Hamdi Alkan'ın yönettiği "BAYRAMPAŞA", farklı komedi tarzlarıyla diğerlerinden ayrılırlar.

120 (15.02.08), BAYRAMPAŞA (22.02.2008), SON DERS (08.02.08), MÜLTECİ (07.03.2008), O...ÇOCUKLARI (16.05.2008), DEVRİM ARABALARI (24.10.2008), MUSTAFA (29.10.2008), SON CELLAT (07.11.2008), FIRTINA (14.11.2008), OSMANLI CUMHURİYETİ (21.11.2008), YAĞMURDAN SONRA (26.12.2008)

Bu filmlerin toplam izleyici sayısı:

4.705.986

2009 yılı içinde:

Hiç şüphesiz ki bu yıla damgasını vuran Mahsun Kırmızıgül'ün yönettiği

“Gani Müjde'nin yönettiği “Osmanlı Cumhuriyeti” ve Hamdi Alkan'ın yönettiği “Bayrampaşa”, farklı komedi tarzlarıyla diğerlerinden ayrılırlar.”

“GÜNEŞİ GÖRDÜM”, Türk sinemasının en uzun zamanda biten filmleri arasına giren “NEFES - VATAN SAĞOLSUN”, ve TV’de yayınlandığı sırada sokakta taksi bulamadığım “KURTLAR VADİSİ - GLADIO”. Bu 3 filmin toplamı 6 milyon kişiye yakındır.

VALİ (09.01.09), GÜNEŞİ GÖRDÜM (12.03.09), KELEBEK (01.05.09), SADDAM’IN ASKERLERİ (01.05.09), NEFES (16.10.09), İKİ DİL BİR BAVUL (23.10.09), KURTLAR VADİSİ-GLADIO (20.11.09), GECENİN KANATLARI (11.12.09)

Bu filmlerin toplam izleyici sayısı:
6.758.000

2010 yılı içinde:

Bu yılın dikkat çekenleri şüphesiz “VEDA” ve “DERSİMİZ ATATÜRK” olarak aynı yılda 2 Mustafa Kemal portresidir. 9 filmin gösterime çıktığı bu yıl, memleket meselelerine eğilen ve aynı adı taşıyan 2 film adeta birbirini tamamlıyor. “MEMLEKET MESELESİ” ve “MEMLEKETTE DEMOKRASİ VAR”. Kuşkusuz bu yıla damgasını vuran politik filmler içinde “NEW YORK’TA 5 MİNARE” ayrı bir yere sahip. “EŞREFPAŞALILAR” ile F. Gülen’in gençlik yılları anlatılırken “NEW YORK’TA 5 MİNARE” ise F. Gülen’in şu an bulunduğumuz zamanını anlatması bakımından da ilginçtir.

VEDA (26.02.10), EŞREFPAŞALILAR (05.03.10), DERSİMİZ ATATÜRK (19.03.10), BÜŞRA (19.03.10) TAKİYE-ALLAHIN YOLUNDA (07.05.10), BÜYÜK OYUN (17.09.10), NEW YORK’TA 5 MİNARE (05.11.10), MEMLEKETTE DEMOKRASİ VAR (03.12.10), SULTANIN SIRRI (17.12.10), MEMLEKET MESELESİ (31.12.00)

Bu filmlerin toplam izleyici sayısı:
6.037.000

2011 yılı içinde:

Henüz 2 ay geçmesine karşın 3 film gösterime çıktı bile. Uzun zaman çekilir mi, çekilmez mi denen Said Nursi hikayesi sinemalarda ve şu an kadar 1 milyona yakın kişi izledi. (Toplu biletleri özellikle belirtmeliyim).

SAİD NURSİ (07.01.11), KAĞIT (14.01.11), KURTLAR VADİSİ FİLİSTİN (28.01.11)

Bu filmlerin toplam izleyici sayısı:
2.873.000

Sonuç: Siyasal ortam üretilen film çeşitliliğini belirliyorsak kendimce şu sonucu çıkartmakta sakınca yoktur sanırım:

Kısa sürede 3 Atatürk üzerine film yapılmış, 2 filmde demokrasi sorgulanmış, “Vali”, “Bayrampaşa”, “Yağmurdan Sonra”, “Eve Dönüş”, “O.. Çocukları”, “Gecenin Kanatları” ile devlet sorgulanmış, buna karşılık “Kelebek”, “Büşra”, “The İmam”, “Eşrefpaşalılar”, “Said Nursi”, “N.York’ta 5 Minare”, “Takiye- Allahın Yolunda gibi” dini temalı

filmler yapılmıştır.

Doğan her çocuğun Mustafa Kemal Atatürk ile yoğrulduğu bu ülkede gerek “Mustafa”, gerek “Veda” gerekse “Dersimiz Atatürk”, bir Recep İvedik olmamıştır. 3 film toplamı 2.986.000 kişi yaparken en az iş yapan Recep İvedik 3.300.000 kişi yapmıştır.

Öte yandan her cümlede “Halkın yüzde 99’u Müslüman” denilen bir ülkede mitleşen bir isim Said Nursi, 950 bin kişinin ancak ilgisini çekiyor. Elinizi uzatsanız Fettullahçı yakıştırmasının yapıldığı günümüzde Eşrefpaşalılar filmi, 500 bin kişiyi bile bulamıyor. **APM**

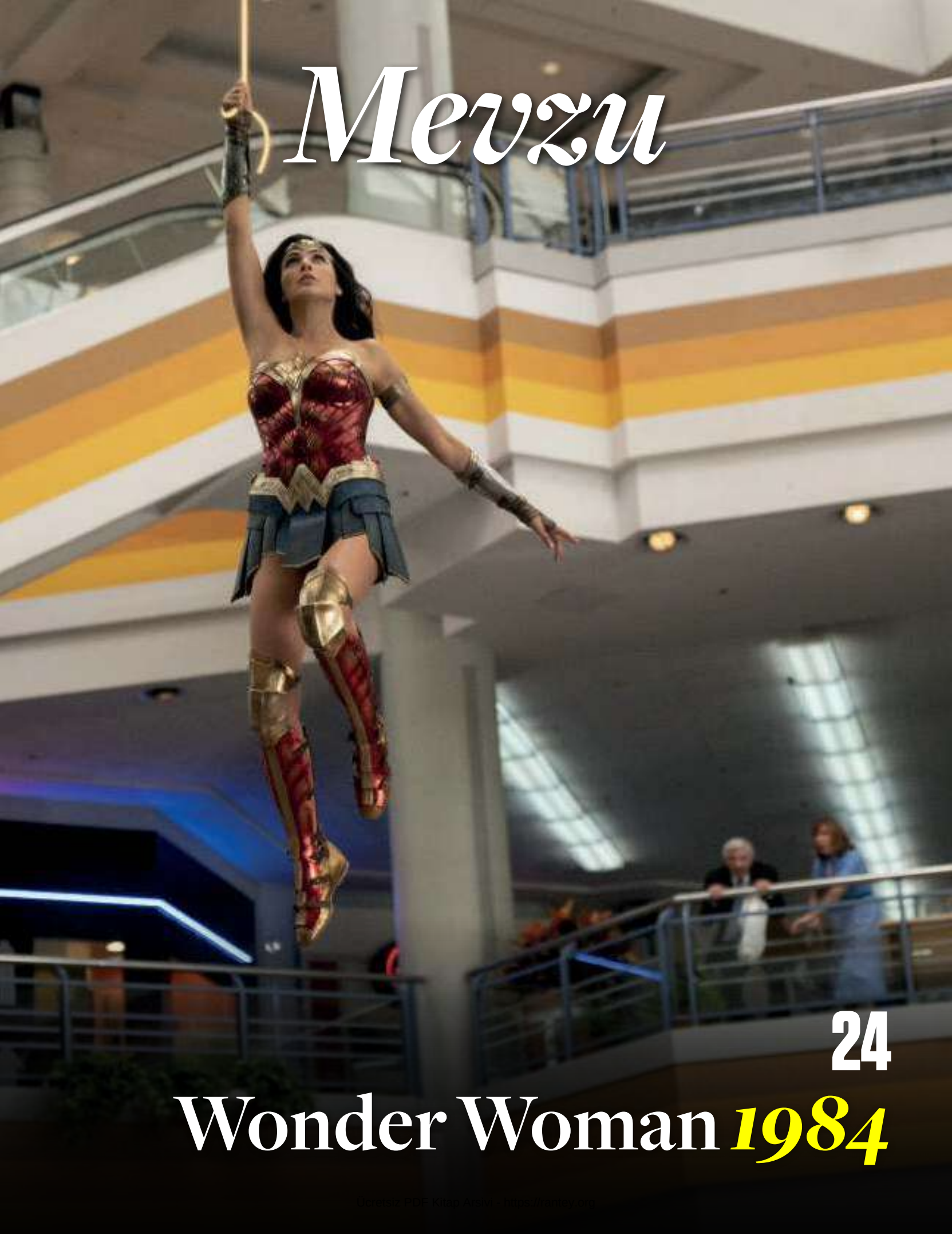
Demek ki neymiş; Bir elimde cımbız / Bir elimde ayna / Umurumda mı dünya

Sevgiyle - Dostlukla

Nuray ÇİFTÇİ
bulutbebek@gmail.com

A full-page background image of Wonder Woman in her 2017 movie costume, floating in the air and holding a lasso. She is in a modern, multi-story building with yellow and white horizontal stripes on the walls. In the background, two people are visible on a balcony.

Mevzu

24

Wonder Woman **1984**

“YENİ BİR MUCİZE ÇAĞI BAŞLIYOR!”

WONDER WOMAN 1984

DC Sinematik Evreni’nin kurtarıcısı olarak görülen “**Wonder Woman**”, devam filmiyle beyazperdede hayranlarına kavuşacak. Warner Bros.’un yapımı olarak 2013 yılında “**Man of Steel**” ile kurulan sinematik evren, “Batman v Superman: Dawn of Justice” (2016) ile nabızları fazlasıyla yükseltmişti. Wonder Woman karakteri ise ilk olarak o filmde karşımıza çıkmıştı.

Sefer GÜMÜŞ
gmsefer9@gmail.com

2

016, çizgi roman uyarlaması filmler için mükemmel bir yıldır. Fox Stüdyoları, “Deadpool” ve Marvel/Disney ortaklığı “Doctor Strange” ve “Captain America: Civil War”

ile oldukça büyük başarılar elde etmişti. Batman ve Superman ise sinema tarihinde bir arada gözükmesi hep istenilen, fakat bir türlü başırlamayan bir ikiliydi. Ama “Dawn of Justice” ile bunu başardılar ve yanlarına Wonder Woman gibi bir karakteri de eklediler. Fakat diğer işlerin başarısı ve filmin eksikliklerinin olması stüdyoyu da hayranları da hüsrana uğrattı. DC cephesinden daha sonra iki başarısız film daha geldi ve bunların da sonucu olarak bazı oyuncular yerlerini yeni isimlere devretti, bazı karakterler ise rafa kaldırıldı. DC Comics’in büyük geri dönüşü 2017’de “Wonder Woman” ile oldu. Şirket bu filmde daha farklı bir tarz denedi ve hikayeyi Birinci Dünya Savaşı dönemine taşıdı. Hikaye aynı zamanda “Yarı tanrı olan bir karakter, bunca yıl neler yapıyordu?” sorusunu cevaplıyordu. Yapım, bir kadın tarafından yönetilen en pahalı film olma unvanını taşıdı. Hollywood pazarında kadınların da yüksek bütçeli filmlerin altından başarılı bir şekilde kalkabileceğini kanıtladı. DC Comics, “Wonder Woman” sonrasında projelerinde değişikliğe gitme kararı aldı ve genellikle kullandığı karanlık ve sert dilini, daha renkli ve esprili bir üsluba bıraktı. Şirketin en büyük rakibi Marvel, bu duruma karşılık 2019 yılında, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde, yine bir kadın süper kahraman olan “Captain Marvel” filmini çıkardı. Bu film de başarısının yanı sıra yönetmenlerinden birinin kadın olmasından dolayı oldukça ses

getirdi. Wonder Woman’ın devam filmini, ilk filmde olduğu gibi yine Patty Jenkins çekti. Patty Jenkins, 2003 yapımı “Monster” (Cani) ile büyük beğeni toplamıştı. Charlize Theron, gerçek bir seri katil olan Aileen Wuornos karakterini canlandırıyordu. Patty Jenkins ilk uzun metraj filmi ile Bağımsız Ruh En İyi İlk Film Ödülü’nü kazandı. İlk filmi ile büyük bir başarı elde etmiş olan yönetmen, bu projeden sonra uzun süre Hollywood’dan uzak

durdu. Kendisi birkaç dizide yönetmenlik, senaristlik ve yapımcılık yaptı. Sinema dünyasına “Wonder Woman” ile geri dönmüştü. Bu projeye elde ettiği başarının ardından DC’nin yeniden kendisiyle çalışması sinefilleri pek şaşırtmadı.

1984’TE NELER OLUYOR?

“Wonder Woman 1984”ün hikayesi ise ilk film gibi yine geçmiş bir zamanda geçiyor. DC Comics hâlâ sinematik evrende olan değişiklikleri tamamlamış değil. Çıkacak solo filmler ise ertelendi. Sonrasında çıkan filmler ise ya evrenden bağımsız ya da evreni doğrudan etkilemeyen filmlerdi. Bu sebeple filmin “Justice League” sonrasında geçmemesi, stüdyo açısından mantıklı bir karar oldu. Yapılacak değişiklikler henüz belli olmadığı için yarım kalacak bir hikaye olabilirdi. Bu gibi etkenlerden dolayı seksenlerde geçen filmde Diana (Gal Gadot)’nın, savaş sonrasında ne yaptığını izliyoruz. İlk filmde oldukça beğenilen Steve karakteri (Chris Pine), üzücü ölümü ile hayranlarına beklenmedik bir şekilde veda etmişti. Fakat bu filmde Diana, Steve karakterini geri döndürmenin bir yolunu bulmuş gibi. Filmde Max Lord (Orijinali Maxwell Lord) karakteri ile Pedro Pascal, Cheetah karakteri ile de

Kristen Wiig, filmin kötüleri olarak karşımıza çıkıyor. Max Lord daha önce “Supergirl” dizisinde karşımıza çıkmıştı. Fakat Cheetah, çizgi romanlarda Wonder Woman’ın en ezeli düşmanlarından biri olmasına rağmen beyazperdede ilk kez yer alıyor. Bu detay bile hayranların filme gitmesi için başlıca bir neden.

Hikayede, seksenlerde bir rüya satıcısı olan Max Lord, istenilen her şeyin gerçekleşmesini vaat ediyor. Fakat bu vaat edilenin gerçekleşmesi için de büyük bir fedakarlığın yapılması gerekiyor. Diana, bu durumu ciddiye alıyor ve uzun bir süre geçmesine rağmen ilk aşkı Steve’in özlemini hâlâ hissediyor ve onun geri gelmesini istiyor. Barbara Minerva, yani Cheetah ise Diana gibi güçleri olmasını talep ediyor. Kendisinin de çitalara karşı ayrı bir tutkusu var. Kıyafetlerini bile çita desenli tercih ediyor. Fragmanda ikilinin birbiri ile yaptığı mücadelede göze batan şeylerden bir tanesi, Diana’nın güçlerinin Cheetah karşısında yetersiz olması. İlk filmde Savaş Tanrısı Ares’e karşı gücü yetmekteydi. Hatta Ares’in yokluğunda kendisi, yeni Savaş Tanrısı olacaktı. Bu durum bize daha güçlü bir Wonder Woman vaat ediyordu. “Batman v Superman” filminde ise Diana, Batman ve Süperman’ın birlik olmasına rağmen Doomsday’e güçleri ancak yetmişti. “Justice League” filminde de altı kişilik bir ekip ile

Stephen Wolf’u yendiler. Bu noktada da Diana’nın Steve’i geri getirebilmek için güçlerinin bazılarından vazgeçmiş olduğunu söyleyebilmek mümkün. Yayınlanan fragmanlarda Amazonları da yeniden görmekteyiz. Ayrıca Diana’nın altın bir zırh giydiğini fark ediyoruz. Diana, Cheetah ile olan mücadelesinde galip gelebilmek için Amazonlardan yeni bir zırh temin etmiş gibi duruyor. İlk filmde Amazon diyarından dışarı hiç çıkmamış bir kişi olan Diana’ya Steve eşlik ediyordu. Ona dünyayı tanıtarak bilmediklerini öğretiyordu. “Wonder Woman 1984”te ise Steve yaklaşık 60 sene ölü olarak kalıp daha sonra Max Lord sayesinde geri dönüyor. Kendisi dünyanın nasıl değiştiğinin farkında ve ona bu geleceği tanıttak kişi bu sefer Diana oluyor.

BÜYÜK EKİP, BÜYÜK İŞ

Filmin görüntü yönetmeni, ilk filmin de görüntü yönetmenliğini üstlenen Matthew Jensen. Kendisi ayrıca “Game of Thrones” ve “True Blood” gibi başarılı dizilerde de görüntü yönetmenliği yaptı.

Senaryo ekibinde yönetmen Patty Jenkins’in yanı sıra Geoff Johns da bulunuyor. Geoff Johns “The Flash”, “Arrow”, “Titans” ve “Smallville” gibi DC Comics’e ait dizilerin senaristliğini üstlenmişti. Ayrıca bir diğer DC Comics filmi olan “Aquaman”ın da senaristiydi. Müzikler ise soundtrack’ların efsane ismi Hans Zimmer’e ait. Kendisi filmlerden dizilere, animasyonlardan oyunlara pek çok mecrada müzik tasarımları yapmış biri. Ayrıca Christopher Nolan’ın çoğu filminin müziklerini de yaratan isim.

Filmin gösterim tarihi, Covid-19 nedeniyle birkaç kez ertelendi ve vakaların yeniden artması ile tekrar ertelenebilir. Kesinleşen son gösterim tarihi şimdilik 25 Aralık olarak duyuruldu. **APM**

“WW1984”, 2 EKİM’DE SİNEMALARDA

Patty Jenkins

Patty Jenkins, Amerikan rüyasını yerle bir eden "**Monster**" ile sinema dünyasına girdiğinde tüm dikkatleri üzerine çekmişti. İşte o günden beri sağlam adımlar atmaya devam ediyor.

Sefer **GÜMÜŞ**
gmsefer9@gmail.com

Patty Jenkins, genç yaşlarından beri sinema ve fotoğrafçılığa ilgi duyuyordu. Henüz ortaokuldayken fotoğrafçılık, resim ve serigrafi gibi alanlara dair çalışmalar yapan Jenkins, 20 yaşında ticari bir prodüksiyon şirketinde staj görmeye başladı. Stajdan sonra ise ücretsiz çalışma karşılığında film eğitimi almayı talep etti ve bir süre setlerde karşılıksız çalıştı. Eğitiminin ardından ikinci kamera asistanı olarak setlerde resmi olarak çalışmaya başladı ve kısa süre sonra focus-puller olarak setteki görevine devam etti. 10 sene boyunca kameramanlık yaptı. Ünlü isimlerin müzik kliplerinde de görev alan Jenkins, bir gün yer aldığı Michael Jackson klibi çekiminde tanıştığı görüntü yönetmeninin tavsiyesi üzerine Amerikan Film Enstitüsü'ne (AFI) katıldı. 2001 yılında AFI'de öğrenci iken "Velocity Rules" adında bir kısa film çekti. Bu kısa filmin önemi ise filmin yapımcı şirketi idi. Çünkü Warner Bros. ile çalışma fırsatı yakalamıştı. Yapım şirketinden Brad Wyman ile tanıştı ve onun sayesinde kendi ilk uzun metraj filmini çekebildi.

2003 yılında beyazperdeye taşıdığı "Monster" (IMDb 7,3), oldukça ses getirdi. Film, bir seri katil olan Aileen Wuornos'un hayatını ele alıyordu. Projenin Amerikan Film Enstitüsü, Berlin Film Festivali, Las Vegas Film Festivali ve Bağımsız Ruh Ödülleri'nde En İyi Yönetmen, En İyi Görüntü Yönetmeni, En İyi Kadın Oyuncu dallarında adaylıkları oldu. Jenkins, Bağımsız Ruh Ödülleri'nden ödül kazandı. Başrol Aileen'e hayat veren Charlize Theron ise başta Akademi'den olmak üzere birçok sinema yetkesinden ödül topladı.

Jenkins'e bu başarısının ardından teklifler yağmaya başlasa da genç yönetmenin şansı o sıralar hiç yaver gitmedi. "Monster"dan sonra bir başka biyografik film teklifi aldı. Eski

ABD pilotu Chuck Yeager, kendi hayatını film yapmak istiyordu. Görüşmeler devam ederken Jenkins ve Yeager, bir sonuca varamadı ve proje hayata geçirilemedi. Ardından Jenkins, Ryan Gosling ile "I am Superman" isimli bir film için kolları sıvadı fakat o dönem hamile olduğu için proje yine iptal edildi. Bu olayların ardından yönetmen, son on yılını televizyonda çalışarak geçirdi. 2011 yılında "Five" adında bir antoloji filminin bir bölümünü yönetti. Ardından "Thor" serisinin ikinci filmi olan "Thor: Dark World" filmi ile anlaştı, ancak iki ay sonra bir takım anlaşmazlıklar nedeniyle projeden ayrıldı.

Jenkins, ilk uzun metrajından sonra "Five" hariç, pek elle tutulur bir iş yapamamıştı. 2014 yılında bir kadın suikastçi hakkında film yapmak istedi. Filmin adı "Sweetheart" olarak duyuruldu fakat bu proje de çekilemeden rafa kaldırıldı. 2015 yılında Allan Heinberg, Jason Fuchs ve Zack Snyder'ın kaleme aldığı "Wonder Woman"ı yönetmesi istenince Jenkins, Warner Brothers ile sözleşme şartlarını müzakere etti ve sonunda 9 milyon dolar gibi bir ücret ile anlaştı. Anlaştığı ücret, bu zamana kadar kadın yönetmenlerin almış olduğu maaşlar arasında rekor kıran bir meblağ idi. Jenkins sözleşmesini imzalarken tek film için anlaşmıştı. Eğer ikinci film için de o sırada anlaşsaydı çok daha fazla bir ücret

alacaktı. Erkek meslektaşları ile aynı maaşı almasıyla Hollywood'da bu anlamda ilk kez cinsiyet eşitliğine dair bir adım atılmış oldu. Kendisi, "Wonder Woman" filmi hakkında çalışmalara başladığında filmin antikahramanının aslında "insanlık" olmasını istedi. Bu sebeple hikayenin başlarında bir düşman görememiştik. Sonradan talepler doğrultusunda elle tutulur bir düşman yaratılmasında karar kılındığı için Ares karakteri hikayeye yerleştirildi, ancak bu karakterin filmin sonunda yaptığı açıklamalarla asıl kötünün "insanlık" olduğu yine vurgulanmış oldu.

"Wonder Woman", Haziran 2017 yılında gösterime girdiğinde Jenkins, en büyük yerel açılış yapan kadın yönetmen oldu. Önceki rekor sahibi Sam Taylor-Johnson'ın "Fifty Shades of Gray" projesini geride bıraktı. Aynı zamanda ilk kadın süper kahraman filminin yönetmeni oldu. Ayrıca yapım, yine bir kadın tarafından yönetilen ve en yüksek hasılat yapan film oldu. Bu anlamda eski rekortmen proje "Mamma Mia!"yı da geride bırakmış oldu.

Film, Patty Jenkins'e Chicago Film Festivali, Philadelphia Film Festivali ve Cannes Film Festivali gibi prestijli festivallerden ödül kazandı. Jenkins bu başarısının ardından televizyona tekrar döndü ve TNT'de yayınlanacak

olan "I Am The Night" isimli 6 bölümlük bir mini dizi çekti.

Projenin ayrıca yönetici yapımcılığını da üstlendi ve "Wonder Woman"da beraber çalıştıkları Chris Pine, dizide başrol olarak yer aldı. Patty Jenkins, "Wonder Woman 1984" için tekrar kolları sıvadı ve devam filmini çekti. Filmin gösterimi, gişe rekabetleri ve Covid-19 nedeniyle beş defa ertelendi. 25 Aralık 2020 tarihinde "Wonder Woman 1984" projesi ile tekrar beyazperdedeki yerini alacak. Kendisi bu projeye de tekrar başarı elde ederse DC Comics ve Hollywood'da daha büyük yapımlarla karşımıza çıkabilir. **APM**

KİM BU BARBARLAR?

BARBARLARI BEKLERKEN

Nobel ödüllü *J.M. Coetzee*'nin 1980 tarihli, aynı isimli romanından uyarlanan "*Barbarları Beklerken*", açılışını Venedik Film Festivali'nde yaptı. Film, geçen yüzyılın ilk birkaç on yılında çölde bir yerde, isimsiz bir imparatorluğun sınır karakolunda geçiyor. Uyarlamasını da bizzat Coetzee'nin yaptığı filmin başrollerini *Mark Rylance, Johnny Depp ve Robert Pattinson* paylaşıyor.

Yeşim KADIOĞLU
yesim_kadioglu@hotmail.com

“Eğer kendi kendimizin düşmanı değilsek,
düşmanımız yok.” *Yargıç*

B

Barbarları Beklerken, Johnny Depp'in hayat verdiği Albay Joll'un, imparatorluğun sınır bölgesinde planlandığı düşünülen ayaklanmayı önlemek üzere bölgeye gönderilmesini ve emrindeki insanlarla karşı karşıya gelmesini konu alır.

Sınır bölgesindeki yargıç, emekli olacağı günü beklemektedir. Ancak Albay Joll'un kendisinden sınır bölgesindeki barbarların faaliyetlerini raporlamasını istemesiyle hayatı bambaşka bir hal alır. Araştırmalara başlayan yargıç, imparatorluk askerlerinin barbarlara işkence edip onları öldürdüğüne tanık olur ve gördükleri üzerine yönetime olan sadakatini sorgulamaya başlar.

"Barbarları Beklerken", yönetmenlik koltuğunda oturan Ciro Guerra'nın ilk İngilizce filmi. Kolombiyalı yönetmen "La Sombra del Caminante" (2004), "Los Viajes del Viento" (2009), "El Abra de la Serpiente" (2015) ve "Pájaros de Verano" (2018) filmlerini yönetmişti. Genellikle kendi ülkesinden hikayeler anlatan isim, "El Abra de la Serpiente" ile Yabancı Dilde En İyi Film kategorisinde Oscar'a da aday olmuştu. Guerra, sonu kitaptan farklı olan "Barbarları Beklerken" için bu değişikliğin, 1980'li yılların günümüzden farklı olması nedeniyle mi yapıldığı sorusuna, "2019 farklı ama önemli olan filmin kendi dilini bulması" şeklinde cevap veriyor. Hikâyenin çok derin olduğunu söyleyen Guerra, filmin ilk bakışta geçmiş zaman alegorisi gibi görüldüğünü, ancak günümüz şartları düşünüldüğünde alegori olmaktan çıktığını vurguluyor. Yönetmen ile aynı fikirde olan Johnny Depp, farklı şekillerde de olsa hikâyeye bugün yine dünyanın farklı yerlerinde rastlandığını söylüyor. Gücün nasıl bir güç olduğuna, neyin/kimin gereksiz olduğuna ülke yöneticilerinin karar verdiğini sözlerine ekliyor. Gücün adaletsizlikle ilişkisine de değinen oyuncu, adaleti sağlaması gereken

insanların, güçleri ve rozetlerine güvenerek birçok şeyi saptırdığını da belirtiyor.

Albay Joll, Depp'in canlandığı en kötü karakterlerden biri ve başarılı aktör, bu rolü oynamanın diğer kötü adam rollerinden farklı olduğunu belirtiyor. Bu adamın nasıl duygusuz, sosyopat olduğunu sorguluyor ve içinde kırgın bir çocuğun olduğunu, onu duygulardan koruyan bir duvar kurduğunu, onlardan kaçtığını düşündüğünü söylüyor. Tarihteki hiçbir kötü adamın bir gün uyanıp da kötü olmaya yemin etmediğini, bir bakıma Joll'un kendisinin de kurban olduğunu vurguluyor. Kendi karakterinin sadist, Mark Rylance'ın karakteri yargıcın da mazoşist olduğunu söyleyen Depp, kontrolün sadistte değil, mazoşistte olduğunu da sözlerine ekliyor. Rylance ise karakterinin

önce olanları göz ardı ettiğini, sonra unutulması adına karışıklığı düzelterip yeniden bir düzen oluşturmaya çalıştığını söylüyor. Bir noktada karakterin de otoritenin kurbanı olduğunu ve yine barbarları da kurban olarak gördüğünü belirtiyor. İşkenceci ve kurtarıcının, emperyalizmin farklı yüzleri olduğunu vurguluyor. Yargıcın hâki üniforması Albay'ın koyu mavisiyle keskin bir tezatlık oluştururken bir tartışmanın iki ucunu temsil eden geniş çizilmiş karakterleri canlandırmaları, Rylance'ın bu açıklamalarını destekliyor.

Filmin tanıtımında öne çıkarılan ve "Twilight"ta (2008) canlandığı vampir Edward Cullen karakteriyle ünlenen, sonra da "Remember Me" (2010), "Water for Elephants" (2011), "Good Time" (2017), "High Life" (2018), "Tenet" (2019) gibi filmlerde yer alan Robert Pattinson, aslında sadece bir tanıtım malzemesi olarak kalmış. Filmin sonuna doğru ekrana gelen ve neredeyse hiç önemi olmayan bir rolle karşımıza çıkan aktör, bazen kaşlarını çatan, bazen çılgın atan ve başka pek az şey yapan, Albay Joll'a yardımcı bir subay olarak

kadrodaki yerini alıyor. O dönem farklı filmlerde de bulunan Pattinson'ın çekimlerinin ne kadarının hâlâ kurgu odasında olduğu bilinmiyor.

Daha çok tiyatro oyunları ile bilinen Mark Rylance, televizyon filmi olan "Richard II"da (2003) Richard'ı canlandırdı. "The Other Boleyn Girl" (2008), Roland Emmerich'in yönettiği "Anonymous" (2011), Steven Spielberg'ün yönetmen koltuğunda oturduğu "The Bridge of Spies" (2015), "The BFG" (2016) ve "Ready Player One" (2018) filmlerinde yer aldı. "The Bridge of Spies" filmiyle En İyi Yardımcı Oyuncu dalında Golden Globe'a aday olan isim, BAFTA ve Oscar'da ödülü kucakladı. Film eleştirmeni Nick Allen, oyuncunun "Barbarları Beklerken'deki karakterinin, Depp'in çizgi film karakterini andıran Albay Joll'undan daha az inandırıcı olduğunu belirtiyor. Allen, kitaptaki karakteri gerçek bir insan olarak tanımlarken Rylance'ın performansını, özellikle de korkunç cezalar arasında sakince konuştuğu anları, Hz. İsa'dan oyunculuk ipuçları almış gibi görüldüğünü söyleyerek neşeli bir üslupla biraz yeri alıyor. Depp için çizgi film karakterinin dışında getirilen bir

başka eleştiri, Tim Burton ile çalıştığı izlenimini veriyor olması. Bunun nedeni, gözlerini ve duygularını gizleyen bir çift yuvarlak güneş gözlüğü takması olabilir. Film boyunca gözlerini göremediğimiz Depp, gözlükle oynamak hakkında duyguların gösterilemediğini ve özellikle filmdeki gözlüğün şeklinin çok tehditkâr olduğunu, bu nedenle de yargıç karakterini rahatsız hissettirdiğini söylüyor. Karakterinin gözlüğünü çıkartmamasını ise ezilmiş çocukluğuna, kendisi hakkında güvensiz oluşuna ve

duygularını göstermekten kaçınmasına bağlıyor.

Eleştirmenler, hem kaba moderniteyi hem de hayatta kalmanın kesişme noktasında çarpışan yerli kültürleri betimleyen "El Abraço de la Serpiente" ve "Birds of Passage" gibi, "Barbarları Beklerken'de de yönetmen Guerra'nın barbar olanın göçebeler olmadığına işaret ettiğine dikkat çekiyorlar. Bu eleştirilerinin, yönetmenin çektiği bu son üç filmiyle ilgili bir tez için uygun bir başlık olacağını da belirten eleştirmenler, "Barbarları Beklerken'i, Kolombiyalı yönetmenin bu zamana kadarki projeleri arasında en büyük prodüksiyonlu, bütçeli ve A sınıfı oyuncularla çalışılmış filmi olmasına rağmen bekleneni veremediği konusunda biraz yeriyorlar.

İtalya ve Fas'ta çekilen yapım, Görüntü Yönetmeni Chris Menges'e abartısız dönem eserinin önde gelen özelliği olan çarpıcı manzara çekimleri yapma fırsatı sunuyor. Ayrıca yönetmen, sömürgecilik karşıtı bir zihniyeti, eski tarz şarkiyatçı anlatı tarzına bağlamayı hedefliyor. Guerra her şeyi aşırı derecede estetikleştiriyor. Bir sahnede, ateşin kullanıldığı bir aydınlatma tekniğiyle bir mahkûmun açık işkence yaralarını göstermesi bu anlamda iyi bir örnek.

Zamandan ve mekândan bağımsız olan film, barbarların, sınır bölgelerinde yaşayan ve tarafsız oldukları düşünülen insanların bile dolaylı olarak korkunç bir hasara yol açan bir makinenin parçası olduğunu açıkça vurguluyor. Yönetmenin de belirttiği gibi hikâye derin ve günümüzde de geçerli. Ama klişe karakterler ve film boyunca etkili bir olay örgüsünün kurulamamış olması nedeniyle izleyenlere bekleneni veremiyor maalesef. **APM**

**"BARBARLARI BEKLERKEN",
9 EKİM'DE SİNEMALARDA**

KİRLİ, ÇÜRÜK VE ADI

JOHNNY
DEPP

John Christopher Depp II, yani bildiğimiz adıyla *Johnny Depp*, seksiliği (1995 yılında Empire’ın Film Tarihinde En Seksi 100 Erkek Listesi’nde bir numara, 1996’da People Dergisi’nin 50 En Güzel İnsan Listesi’nde ve 2009 yılında da People Dergisi’nin Yaşayan En Seksi Erkekler Listesi’nde 1 numara) ile olduğu kadar yarattığı ikonik karakterle de biliniyor. Ama Depp’in aslında müzisyen olmak istediğini biliyor muydunuz?

Yeşim **KADIOĞLU**
yesim_kadioglu@hotmail.com

Depp, 15 yaşında okulu bırakıp Punk Rock/New Wave grubu “The Kids” dahil olmak üzere farklı müzik gruplarında yer aldı. The Kids; Iggy Pop, Duran Duran ve The B-52’s gibi birçok gruptan önce sahneye çıksa da Depp, kendisi ve eşinin geçimini sağlamak için aynı zamanda tükenmez kalem satıyordu. Los Angeles ziyaretinde karşılaştığı Nicolas Cage’in oyunculuğu denemesi tavsiyesi ile Wes Craven’in yönettiği “A Nightmare on Elm Street” (1984)’te rüya avcısı iblis Freddy Krueger’in

kurbanı olan bir genci canlandırdı. 1984-1987 yılında birçok projede yer alan Depp, kendisini asıl üne kavuşturan “21 Jump Street” dizisinden gelen ilk teklifi, kendisini yıllarca tek projeye bağlayacak bir iş olacağını düşündüğü için reddetmişti. İşe alınan oyuncu bir ay içinde kovulunca yeniden gelen teklifi menajerinin önerisiyle bu sefer kabul etti. Şans bu ya, dizi tuttu ve üç sezon yayınlandı. Hatta başarısız bir çift polisin bir uyuşturucu çetesini karıştırmak ve yıkmak için yerel bir liseye geri

gönderilmesini konu alan dizi, 2012 yılında başrollerini Jonah Hill ile Channing Tatum’un paylaştığı ve Johnny Depp’in de konuk olduğu bir film olarak tekrar çekildi. 2014’te de “22 Jump Street” ile polislerin üniversitede görev aldığı bir devam filmi geldi.

Dizinin bittiği yıl (1990) hem ilk defa bir kategoride Oscar’a aday olan filmde hem de kendisine ilk Golden Globe adaylığı (Komedi dalında En İyi Erkek Oyuncu) getiren Tim Burton’ın yönettiği “Edward

Scissorhands”te (Makas Eller) rol aldı. Film tarihinin sevilen karakterlerinden olan Edward Scissorhands, 22 yıl sonra “Family Guy”ın bir bölümüne Johnny Depp’in seslendirmesiyle konuk oldu. Üstelik bu film Depp’e yıllarca sürececek iş birliğinin yanında çok iyi bir dost kazandırdı: Tim Burton. İkisinin beraber çalıştıkları projeler: iki dalda Oscar kazanan “Ed Wood” (1994), bir dalda Oscar’lı “Sleepy Hollow” (1999), 2005 yılında En iyi Animasyon film dalında Oscar’a aday olan “Corpse Bride” ve bir dalda Oscar adaylığı alan “Charlie and the Chocolate Factory”, yine bir dalda Oscar kazanan ve Johnny Depp’in ilk defa En İyi Erkek Oyuncu Oscar adaylığını aldığı “Sweeney Todd: The Demon Barber of Fleet Street” (2007), iki dalda Oscar alan ve bir dalda da aday olan “Alice in Wonderland” (2010). Depp ile Burton’ın birlikte çalıştığı ve hiçbir dalda Oscar almayan sadece iki projeleri var. Bunlar: “Dark Shadows” (2012) ve “Alice Through the Looking Glass” (2016). Senelerdir birlikte çalışan bu iki isim, hemen her önemli anda birbirinin yanındaydı. Mesela 1999’da Depp, Şöhretler Kaldırımı’nda yıldızını alırken konuk konuşmacılardan biri Tim Burton idi. Depp de Tim Burton’ın biyografisinin önsözüne Burton’ın ona inandığını ve kendisini “Bir ezik, bir serseri, sadece başka bir harcanabilir Hollywood eti” olmaktan kurtardığını yazıyordu. Tim Burton hakkında “Onun hakkında daha ne söyleyebilirim. O benim kardeşim, arkadaşım, vaftiz çocuğumun babası. O, bulunmaz ve cesur bir ruh. O birlikte dünyanın sonuna gidebileceğim biri ve biliyorum ki o da aynısını benim için yapar” derken yönetmenliğine olan güvenini de “Eğer gelecek filmimde benim bir domuzla seks yapmamı isterse yaparım” sözleriyle

ortaya koyuyor. İkisinin birlikte çalışmaya en fazla 6 yıl ara verdiğini düşünürsek 2022’de onları tekrar bir arada görebiliriz belki.

“Edward Scissorhands” filminin başarısıyla Depp ciddi, biraz karanlık, özgün bir oyuncu olarak kendine bir niş oluşturdu ve sürekli olarak eleştirmenleri ve izleyicileri şaşırtan rolleri seçti. Eleştirmenlerin ve halkın beğenisini toplayarak popülaritesini artırmaya devam etti. Johnny Depp, Tim Burton dışında da birçok önemli isimle aynı projede yer aldı. Emir Kusturica’nın, genç bir New Yorklu’nun, hem aşk hem de rüya görme özgürlüğünü bulduğu Arizona’ya gitmesini anlattığı “Arizona Dream” (1993)’de Axel Blackmar karakterine can verdi. Yine aynı yıl kendisine Golden Globe’da En İyi Erkek Oyuncu adaylığı getiren “Benny & Joon”un başrolünde yer aldı. Leonardo Di Caprio’nun ilk Golden Globe adaylığını aldığı “What’s Eating Gilbert Grape” (1993)’ün başrolü Johnny Depp’ti. Bir dalda Oscar adaylığı alan “Don Juan De Marco” (1994), Depp’in hayran olduğu Marlon Brando ile rol aldığı ilk filmken daha sonra yakın arkadaş olan ikili, “Divine Rapture” (1995) ve Johnny

Depp’in yönettiği “The Brave” (1997) filmlerinde de beraber oynadılar. Bu film Depp’in ilk ve son yönetmenlik denemesi değil. Daha çok eski partneri Vanessa Paradis’in müzik kliplerini yönetmiş olsa da Shane MacGowand and the Popes’ın “That Woman’s Got Me Drinking” (1994) klibinde hem oyuncu hem de yönetmen olarak karşımıza çıkmıştı. 2009’da “Unloveable”

isimli bir filmi hem yazdı hem yönetti hem de projenin oyuncu kadrosunda yer aldı. Film yönetmenliğine verdiği uzun aradan The Rolling Stone'un, müzik kariyeri elli yıla yayılan gitaristi Keith Richards'ın hayatına bir bakış olan belgeseli yöneterek döneceği duyuruldu. İlk uzun metraj yönetmenlik deneyimi olan "The Brave"e getirilen eleştiriler için "Filmimin aldığı alkış görmek inanılmazdı. Ve ertesi gün

Amerikan basınının çoğunluğu onu bu korkunç şeye çevirdi. Herkesin kendi görüşünü söylemeye hakkı var. Bu belki kötü, belki de iyi bir filmidir. Bana göre bu sadece bir film. Yapmam gereken bir şey." diyen Depp'in bu kadar ünlü bir müzisyenin hayatını nasıl ele alacağı merak konusu.

1995 yılında Jim Jarmush'un yönettiği "Dead Man" filminde başrolde yer aldı. Bir dalda Oscar adaylığı alan "Donnie Brasco"da (1997) başrolü Al Pacino ile paylaştı. Stephen King romanından uyarlanan "Secret Window"un da (2004) başrolüydü. Garip bir gazeteci ve onun psikopat avukatının bir dizi saykodelik kaçıışı için Las Vegas'a gidişini anlatan Terry Gilliam filmi "Fear and Loathing in Las Vegas"ta (1998) başrolleri Benicio Del Toro ve Tobey Maguire ile paylaştı. Gilliam ve Depp'in yolları daha sonra 2009 yılında "The Imaginarium of Doctor Parnassus" filminde bir kez daha kesişti. İki dalda Oscar'a aday olan bu film, daha çok Heath Ledger'in çekimler sırasında hayatını kaybetmesi ile hatırlanıyor. Zaten Depp, Colin Farrell ve Jude Law; Heath Ledger'in son filminin tamamlanması amacıyla filmde yer alıyor. Hatta Depp'in filminden aldığı ücreti,

Ledger'in kızı Matilda Rose'a vereceğini söylemesinin ardından Farrell ve Law da aynı şeyi yapıyor.

Depp, 2000 yılında 5 dalda Oscar ve En İyi Film dahil, 3 dalda Golden Globe adaylığı alan ve başrollerini Juliette Binoche, Judi Dench, Alfred Molina'nin paylaştığı "Chocolat" filminde rol aldı. İlginçtir ki Depp'in filme adını veren çikolataya küçüklüğünde alerjisi varmış. 2003 yılına geldiğimizde Johnny Depp başrollerini Orlando Bloom, Keira Knightley ve Geoffrey Rush ile paylaştığı "Pirates of the Caribbean: The Curse of the Black Pearl" ile iyi ve ünlü bir oyuncudan yıldızlığa geçti. Johnny Depp'e En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar, Golden Globe, BAFTA adaylıkları getiren film, üçleme olarak planlanmıştı. Hem iyi bir gişe yapması hem de çok sevilmesi nedeniyle Orlando Bloom ve Keira Knightley, ilk üç filmde sonra seride yer almasa da toplamda altı film ve bir kısa film çekildi. Üstelik 2020 Haziran'ında altı filmde bağımsız olarak Margot Robbie'nin başrolünde olacağı bir Spin-off çekileceği açıklandı. Hâlbuki bu macera, Johnny Depp için çocuklarının sevebileceği bir filmde yer alma isteğiyle başlamıştı.

2004'te Depp yine Oscar, Golden Globe ve BAFTA adaylıkları aldığı ve Sir J.M.

Barrie'nin, Peter Pan'ı yaratması için ona ilham veren bir aileyle arkadaşlığını anlatan "Finding Neverland"de Kate Winslet ile başrolü paylaştı. Angelina Jolie ile birlikte rol aldığı "The Tourist" (2010), Golden Globe'da başrollerine En İyi Oyuncu adaylıklarının yanında filme de Komedi/Müzikal dalında En İyi Film adaylığı getirdi. 2013 yılında Yerli Amerikalı savaşçı Tonto, bir hukuk adamı olan John Reid'i bir adalet efsanesine dönüştüren anlatılmamış hikayeleri anlatmasını konu alan "The Lone Ranger" filminde Tonto'ya hayat verdi ve film, iki dalda Oscar adayı oldu. Bir sonraki sene başrollerini Anna Kendrick, Meryl Streep, Chris Pine'in paylaştığı "Into the Woods" filminin kadrosunda yer aldı.

2016 yılında iki genç yoga tutkununun, yeraltı sığınağından yükselerek büyük parti planlarını tehlikeye atmakla tehdit eden kötü bir varlıkla savaşmak zorunda kalmasını konu alan "Yoga Hosers" adlı çocuk filminde rol aldı. Başrolünü Depp'in kızı Lily-Rose Depp ve filmin yönetmeni Kevin Smith'in kızı Harley Quinn Smith'in paylaştığı filmde; Adam Brody, Ashley Greene, Justin Long, Tony Hale gibi isimlerin yanı sıra yine başarılı aktörün oğlu Jack Depp ve çocuklarının annesi Vanessa Paradis de yer alıyordu. Açılışını Sundance Film Festivali'nde yapan film, hem izleyicilerden hem de eleştirmenlerden ağır eleştiriler aldı. Depp, aynı yıl Donald Trump ve Tony Schwartz tarafından yazılan ve 1987'nin en çok satılan işletme kitabının hicivli bir uyarlaması olan "Donald Trump's The Art of the Deal: The Movie" filminde Trump'ı canlandırdı. Depp'in filmde yer aldığı başlarda gizlenirken filmin yayınlanması Donald Trump'ın New Hampshire Cumhuriyetçi Başkanlık ön seçimini kazanmasıyla aynı zamana denk

geldi. Film, Funny or Die web sitesinden, açıklanmayan nedenlerle 21 Şubat 2016 tarihinde kaldırıldı ve Funny or Die kısa bir süre sonra yeniden yayınlama sözü verdi. 1 Ağustos 2016'dan itibaren Netflix'te izlenmeye başlanan proje, olumlu eleştiriler aldı ve Depp'in performansı çok beğenildi. Filmin etkisinden mi yoksa Trump'ın davranışlarından mı bilinmez, Johnny Depp Glastonbury Festivali'nde "En son ne zaman bir oyuncu bir başkana suikast düzenledi? Buna hak kazanmak istiyorum, oyuncu değilim. Yaşamak için yalan söylüyorum, ancak uzun zaman oldu ve belki de zamanı gelmiştir" diyerek Trump'a karşı olan tutumunu ortaya koymuştu. Tabii kısa süre sonra bu yorumu için özür diledi.

"Pirates of the Caribbean" serisinin son filminden önce, yeni J.K. Rowling'in kitaplarından uyarlanan, David Yates'in yönettiği ve iki dalda Oscar adayı olan "Fantastic Beasts and Where to Find Them" (2016) filminde Grindelwald karakterini canlandırdı. Devam filmi "Fantastic Beasts: The Crimes of Grindelwald" (2018) Depp'in karakterine odaklanırken kendisinin üçüncü filmde de rol alacağı duyuruldu.

Genel olarak başarılı denebilecek bir oyunculuk kariyerine rağmen müzik hep Johnny Depp için önemli oldu. 12 yaşında tanıştığı elektrogitar ile başlayan müzik tutkusu hiç son bulmadı. The Kids'in Los Angeles'a taşınıp adını Six Gun Method olarak değiştirmesinden kısa süre sonra

ölen rock yıldızlarının müziğini onurlandırmak amacıyla Hollywood Vampires isimli bir rock grubu kurdular. Adını, 1970'lerde Cooper tarafından kurulan ünlü bir içki kulübü olan The Hollywood Vampires'dan alan grubun 2016'da gerçekleştirdikleri Grammy performansını, "Raise The Dead" turnesi izledi. Grup, aralarında Paul McCartney, Dave Grohl, Joe Walsh ve Christopher Lee'nin konuk olarak yer aldığı iki stüdyo albümü yayınladı. "Müzik gibisi yoktur. Bize o kadar derin seviyede dokunan hiçbir şey yok. Müzik, sahip olduğumuzu bilmediğimiz pek çok duyguyu açabilir" diyen Depp, The Lemonheads'in "It's a Shame About Ray" (1993) klibinde rol alırken Paul McCartney'in "My Valentine" (2012) klibinde Natalie Portman ile söylediği şarkının sözlerini işaret dili ile gösterdi. Yakın arkadaş olduğu Marilyn Manson'ın 2012 yılında Carly Simon'a ait "You're So Vain" cover'ında gitar çaldı ve Marilyn Manson'ın "Say10" (2017) isimli Trump karşıtı kanlı klibinde boy gösterdi.

Son dönemlerde yaşadığı finansal sorunları ve eski eşi Amber Heard ile olan davasından ötürü çokça gündeme gelen Depp, "Waiting for the Barbarians" dışında savaş fotoğrafçısı W. Eugene Smith'in kıyı topluluklarında cıva zehirlenmesinin yıkıcı etkisini belgelediği "Minamata" ile de önümüzdeki aylarda beyazperdede olacak. **APM**

grup dağıldı ama Depp müzik kariyerine devam etti. Rock City Angels ile ritim gitar çaldı. "21 Jump Street"ten Memur Tom Hanson rolünü aldığı anda, Johnny'nin bir aktör olarak kariyeri güvence altına alındı. Ancak 90'lı yıllarda grubu ile rock and roll türünde çalışmalar yapmaya devam ediyordu. Hatta 2000'ler ve 2010'larda Alterego grubu "Tonto's Giant Nuts" altında birkaç albüm çıkardı. İngiliz grubu Oasis ile iki kez kayıt yaptı. En önemlisi, 1997'deki "Be Here Now" albümünden "Fade In-Out" adlı parçayı Oasis'in baş gitaristi Noel Gallagher'ın -iddiaya göre- kendi başına çalamayacak kadar sarhoş olması nedeniyle Depp devreye girmişti.

Depp sadece müzik yapan biri değil. O,

şarkılara da konu oluyor. Şizofreni hastası olan Chicago Sokak Sanatçısı Wesley Willis'in onun hakkında bir şarkısı var. Üstelik ABD'li grup Train'in "Mermaid" adlı şarkısının (2012) açılış sözleri Depp'in sahip olduğu adaya atıfta bulunur: "Yüzemiyorum/ Bu yüzden bir tekneye bindim / Çok uzak bir adaya doğru / Daha önce sadece Johnny Depp gitmişti"

Başarılı isim, 2010 yılında En İyi Albüm kategorisinde Douglas Brinkley ile birlikte Grammy Ödülü'ne aday gösterildi. 2015'te Johnny Depp, Alice Cooper ve Aeorsmith'ten Joe Perry, 1970'lerde

BUHARLAŞAN CİNAYETLER

Nil'de Ölüm

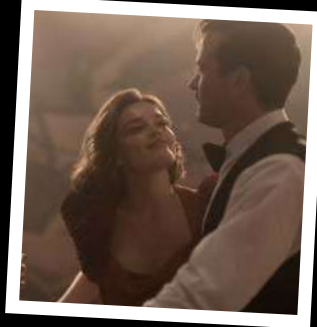
Agatha Christie'nin sevilen romanlarından biri olan ve aynı isimden uyarlanan ***Nil'de Ölüm***, Kenneth Branagh'ın yönetmenliğinde 16 Ekim 2020'de izleyicisiyle buluşuyor. Gizemi ve gerilimi elden bırakmayan film, polisiye severler için iyi bir alternatif.

Gönül DURMAZ
gonulduramaz13@gmail.com

Kenneth Branagh'ın “Doğu Ekspresinde Cinayet” filminin ardından, tekrar bir Agatha Christie romanını sinemaya uyarladığı “Nil’de Ölüm”, 16 Ekim 2020’de Türkiye’de izleyicisiyle buluşuyor. 120 milyon sterline çekilen film, şimdiden merakla bekleyen bir izleyici kitlesine sahip. Filmin oyuncu kadrosunda ise yönetmen Kenneth Branagh, Tom Bateman, Annette Bening, Russell Brand, Gal Gadot, Dawn French gibi isimler yer alıyor. Ayrıca film, Kenneth Branagh'ın “Doğu Ekspresinde Cinayet” (2017) ve “Hamlet” (1996) filmlerinin ardından 65 mm ile çektiği üçüncü film olarak hafızalara kazınıyor. Gizem ve macera dolu bir hikayeye sahip olan “Nil’de Ölüm”, polisiye hikayelerini sevenler için sinemada kaçırmamanız gereken bir yapım olarak karşımıza çıkıyor.

Hayatı boyunca istediği her şeye sahip olabilen Linnet Doyle (Gal Gadot); genç, güzel, alımlı ve zengin bir kadındır. Çok yakın arkadaşı olan Jacqueline’nin (Emma Mackey) nişanlısı Simon (Armie Hammer) ile hayatını birleştirmiş ve bu yüzden yakın arkadaşını kaybetmiştir. Jacqueline, zamanla kendisinin adeta düşmanı haline gelmiştir. Linnet ve Simon, balayı yapmak için Nil Nehri’ne giden bir tekne gezisine çıkarlar ve burada olayın asıl kahramanı dedektif Hercule Poirot (Kenneth Branagh) ile tanışırlar. Linnet’in aniden ve sessizce öldürülmesi üzerine cinayetin takibini Hercule Poirot üstlenir. Teknede Linnet’in düşmanı olabilecek birçok kişi olduğu için dedektifi zor anlar beklemektedir. Dedektif hislerinin de yardımıyla bu cinayeti çözmeye çalışırken gerçekleşen beklenmedik olaylar, hikayeyi

bambaşka bir yere götürecektir.

1937 yılında yayınlanan “Nil’de Ölüm”, Agatha Christie’nin en çok okunan ve sevilen romanlarından biri. Gönül Suveren tarafından Türkçe’ye çevirilen romanın, Türkiye’de polisiye türünü sevenlerin başucu kitaplarından biri olduğunu söyleyebiliriz. Mısır’da geçen hikaye, bölgenin etnik kökenlerine de inceden inceye değinmeyi es geçmiyor. Hikaye ilerlerken merak unsuru elden

düşürmeyen kitabın bu film uyarlamasının birçok kısımda kitaba sadık kalındığı söylenebilir. Agatha Christie’nin okuyucusuna yaşattığı merak ve gerilim hissini, Kenneth Branagh da izleyicisine başarıyla yaşıyor. Öte yandan “Doğu Ekspresinde

Cinayet” filminin sonunda ünlü dedektif Hercule Poirot’ya “Nil’de ölüm” denilerek bu filmin mesajı da veriliyor.

“Sevgili küçük tabancamı kafasına dayayıp tetiğe basmak istiyorum.”

Filmin senarist koltuğunda ise Michael Green oturuyor. Michael Green; “Logan”, “Blade Runner: 2049”, “Green Lantern”, “Heroes” ve “American Gods” gibi dizi ve film projelerinin senaristliğini üstlenen başarılı bir yazar. Kendisinin yapımcılık geçmişi de var. Ek olarak, yönetmen Kenneth Branagh ile “Doğu Ekspresinde

Cinayet” filminde de ikili birlikte çalışmıştı. Bu birliktelikten doğan memnuniyet, varlığını sürdürmeye devam edeceğe benziyor.

“Nil’de Ölüm”, aynı isimle 1987 yılında, John Guillermo tarafından ilk kez beyazperdeye uyarlanır. Senarist koltuğunda ise Anthony Shaffer oturmuştur. Filmin oyuncu kadrosunda Peter Ustinov, Jane Birkin, Lois Chiles, Bette David, Mia Farrow gibi birçok güçlü oyuncu bulunmaktadır. Filmin o zaman popüler olan 1974 yapımı “Doğu Ekspresinde Cinayet”ten daha fazla gişe

“Nil’de Ölüm”, aynı isimle 1987 yılında, John Guillermo tarafından ilk kez beyazperdeye uyarlanır.

yapacağı bekleniyordu. Ancak beklenenin altında hasılat elde edilmişti.

“Nil'de Ölüm”, William Shakespeare uyarlamalarından tanıdığımız İngiliz yönetmen ve oyuncu Kenneth Branagh'ın çekimi tamamlanmış olan son filmi. Yönetmen şimdilerde “Belfast” adında, kendisinin yazdığı bir filmin çekimleriyle meşgul. Polisiye türüne kariyerinin son yıllarında yönelmeye başlayan yönetmenin bu türdeki başarısı dikkat çekmektedir. Yine bir Agatha Christie uyarlaması olan “Doğu Ekspresinde Cinayet” oldukça sevilmişti. Kenneth Branagh'ın Shakespeare uyarlamalarının yanı sıra zamanlarda yöneldiği bu türde daha fazla yapımını görebilmek dileğiyle...

“Aşk bazen pek korkunç bir şey oluyor. İşte bu yüzden en büyük aşk hikayeleri birer trajedir.”

İşlenen cinayetle birlikte bozulan

huzur, tüm tekneyi gizemli bir atmosfere sürükler. Hikayedeki tüm karakterler birbirleriyle anlamlı ve dengeli bir uyum içindedir. Bu atmosferle birleşen karakterler belli bir döngüye sürüklenerek akışına kapılabileceğiniz bir anlatı sunar. Film bizlere katil ve cinayet hakkında birçok bilgi verir ancak yan hikayelerle kafamızı karıştırarak tahmin edilmesi zor bir son hazırlanır. Katilin kim olduğunu bulma çabasının yanı sıra insanların psikolojilerini de derinlemesine inceleyen yapım, izleyene birçok prototip sunmayı ihmal etmiyor. Çok fazla karakter ve dolayısıyla çok fazla yan hikayeye getiriyor ve bunun nasıl olduğunun dahi farkına varamayabiliyoruz.

Filmin yapımcı kadrosunda Kenneth Branagh, Simon Kinberg, Judy Hofflund, Ridley Scott, Mark Gordon, Kevin J. Walsh

gibi isimler bulunuyor. Filmin müzikleri ise yönetmenin daha öncesinde de birlikte uzun yıllardır çalıştığı Patrick Doyle'a emanet ediliyor. Görüntü yönetmenliğini de yine Kenneth Branagh'ın “Ölümçül Oyun”, “Thor”, “Doğu Ekspresinde Cinayet”, “Sindirella”, “Jack Ryan: Gölge Ajan” filmlerinde birlikte çalıştığı Haris Zambarloukos üstleniyor.

Yönetmen filmi hazırlarken ilham aldığı filmlerin birçoğunun kara film olduğunu açıkladı. Bu filmler arasında “Çifte Tazminat”, “Ölümçül Cazibe”, “Cinayet Var”, “Vücut Isısı” gibi çeşitli film noir örnekleri yer alıyor. Ayrıca Branagh, filmi Poirot'nun dünyasından izlediğimizi ve bu şiddetin bile temelinde kalple bağlantılı olduğunu ekliyor. **APM**

SHAKESPEARE'İN GÖLGESİNDE

KENNETH BRANAGH

Söz konusu *Kenneth Branagh* olunca, oyunculuk kariyerinin yanı sıra yönetmenlik ve yapımcılık kariyerini de göz önünde bulundurmak gerekiyor. Bu sebeple yazının bir kısmında oyunculuk hayatından, bir kısmında ise yönettiği ve finanse ettiği filmlerden bahsedeceğiz.

Gönül DURMAZ
gonuldurmaz13@gmail.com

K

enneth Branagh, 10 Aralık 1960'ta Kuzey İrlanda'da bir marangoz baba olan William ile Frances Harper'ın oğlu olarak

dünyaya gelmiş ve sinema dünyasına ismini kazımaya ant içmiştir. Kariyeri boyunca oyun yazarı ve şair William Shakespeare eserlerinin film uyarlamalarıyla tanınmıştır. Okul oyunlarında tiyatroya başlayan bu genç sanatçı, 1981 yılında Royal Academy of

Dramatic Art'tan mezun olarak eğitim hayatını tamamlamıştır. 23 yaşında, varlığını hâlâ sürdürmeye devam eden ve William Shakespeare'e adanmış Royal Shakespeare Company'ye katılmıştır. Burada Hamlet, V. Henry, Romeo karakterlerini canlandırarak filmografisi için de ön hazırlık niteliğinde çalışmalarında bulunmuştur. Bu performansları ise oldukça beğeni toplamıştır. 1987 yılında oyuncu, yazar ve yönetmen olarak yer alacağı Renaissance Theatre Company'yi

kurmaya karar verir ve olumsuz bir şekilde eleştirmeye başladığı Royal Shakespeare Company'den ayrılır.

1989 yılında, henüz 29 yaşındayken kariyerindeki ilk büyük yapıma, bir W. Shakespeare uyarlamasıyla imza atar. "Henry V" filmini hem yönetir hem de -bu kez beyazperdede- V. Henry'e tekrar hayat verir. Aynı zamanda filmde o dönem eşi olan Emma Thompson da yer alır. İkili, 1995 yılında boşanana kadar birlikte birçok yapımda bulunur. Yüzyıl

Savaşları'nın ortasında, İngiltere kralı V. Henry'nin Fransa'yı fethetmeye başlamasını anlatan yapım, Kenneth Branagh'ın filmografisindeki neredeyse en bilinen proje olmayı başarır. Aynı zamanda sanatçı, zamanla William Shakespeare'i kitleler tarafından bilinir kılmaya çalışır. Zaten kariyerine tiyatro ile başlamış, gençliğinde de W. Shakespeare'den beslenmiştir. Yazar, kendisinin büyük ilham kaynağı olmuştur. Bu film ile 1990 yılında Oscar'da En İyi Yönetmen, BAFTA'da ise yine En İyi Yönetmen ve En İyi Erkek Oyuncu dallarında adaylıklar kazanır. Bunlar arasından BAFTA'dan En İyi Yönetmen Ödülü'ne sahip olur.

1993 yılında, yine William Shakespeare uyarlaması olan "Much Ado About Nothing", Türkçe adıyla "Yok Yere Yaygara"nın yönetmenlik koltuğunda oturur ve başrol olarak beyazperdede boy gösterir. Benedick'i kendisi, Beatrice'i ise eşi Emma Thompson canlandırır. Filmde ikiliye ise

Michael Keaton, Robert Sean Leonard, Keanu Reeves, Kate Beckinsale ve Denzel Washington gibi isimler eşlik eder. 11 milyon dolarlık bir bütçeyle çekilen film, gişede 36 milyon dolar civarında bir gişe hasılatı elde eder. Film, En İyi Komedi/Müzikal Film dalında Altın Küre'de, En İyi Kostüm Tasarımı dalında ise BAFTA'da adaylıklar kazanır. Claudio (Robert Sean Leonard) ve Hero (Kate Beckinsale) birbirlerine aşıktır ve yakın zamanda evlenmeyi planlamaktadırlar. Claudio'nun yakın arkadaşı olan Benedick ise çiftin bu romantik tavırlarıyla dalga geçen ve aşka inanmayan bir karakterdir. Öte yandan Beatrice de tıpkı Benedick gibi düşünmektedir. Zamanla bu iki karakter arasında ilginç bir zıtlık başlar. Olaylar hiç umulmadık bir noktaya doğru ilerler.

Kariyerinin bir başka önemli

yapımı olan ve yine bir William Shakespeare uyarlamasıyla karşımıza çıkan Branagh, 1996 yılında "Hamlet"i beyazperdeye taşır. Danimarka Prensi Hamlet, amcası tarafından öldürülen babasının intikamını almaya ant içer. Bu trajik hikayede ise ihanet, arzu, sadakat, aile, iktidar gibi çok güçlü meseleler merkezdedir. O dönemin en uzun Hollywood yapımı filmlerinden biri olan 4 saatlik bu görsel şölenin başrolünde

yer edinir. 2006 yılında “As You Like It” adında, yine bir W. Shakespeare uyarlamasıyla karşımıza çıkar. Filmin oyuncu kadrosunda ise Bryce Dallas Howard, Kevin Kline, Romola Garai, Alfred Molina gibi isimler yer alır. Yapım, Altın Küre’den, Mini Dizi veya Televizyon İçin Yapılmış Bir Filmde En İyi Kadın Oyuncu dalında, Bryce Dallas Howard’a adaylık kazandırır.

2007 yılında ise W. Shakespeare uyarlaması olmayan bir filme imza atar. Bu proje, Anthony Shaffer’ın oyunundan uyarlanmıştır. Senaryo koltuğunda ise Harold Pinter vardır. Suç, dram ve gizem türlerinin harmanlandığı “Sleuth”ta Michael Caine ile Jude Law gibi iki güçlü oyuncu, başrolleri paylaşmaktadır. Bir kadını elde etmek üzerine kafa kafaya veren iki erkek anlatılmaktadır. Ancak burada asıl mesele iki erkek arasındaki güç savaşıdır. Marvel’ın önemli karakterlerinden Thor’un sinema dünyasına taşınması 2011 yapımı “Thor” filmi ile gerçekleşmişti. Oldukça ses getiren bu filmin yönetmenlik koltuğunda ise Kenneth Branagh yer alıyor. Bu film ile Branagh, kariyerindeki en büyük işe imza atar. Asgard’tan kovulup insanlar içinde yaşamaya mahkum edilen Thor, Tanrısallık yönleri ile insanlık arasında

yine Kenneth Branagh’ın kendisi yer almaktadır. Filmde ona eşlik eden isimler arasında Julie Christie, Billy Crystal, Gerard Depardieu, Charlton Heston, Derek Jacobi, Jack Lemmon, Robin Williams gibi başarılı oyuncular bulunmaktadır. Film, En İyi Kostüm Tasarımı, En İyi Senaryo, En İyi Sanat Yönetimi ve En İyi Orijinal Dramatik Müzik dallarında Akademi’de adaylığa sahip olmuş ancak ödül kazanamamıştır.

1995 yılında, Oliver Parker tarafından William Shakespeare’in eserinden uyarlanan “Othello” filminde Lago karakterini canlandırır. Hikayede her şeyi kaosa sürükleyip ortalığı kan gölüne çeviren bu karaktere ruh verdiği anlar, birçok sinemaseverin hafızasında

zorluklar yaşayacaktır. W. Shakespeare uyarlamalarından bir süre daha uzak kalan sanatçı, bir başka aksiyon filmiyle 2014 yılında seyirci önüne çıkar. “Jack Ryan: Gölge Ajan” filmi ile yine büyük bütçeli bir filmin yönetmenliğini üstlenir. Filmde Jack Ryan’ı Chris Pine canlandırmaktadır.

Chris Weitz’in yazdığı ve Kenneth Branagh’ın yönettiği “Cinderella”, bir modern masal olarak 2015 yılında bizlere sunulur. Romantik-fantastik türlerini harmanlayan film, 1950 yapımı aynı isimdeki bir animasyonun yeniden çevrimidir. Filmin oyuncu kadrosunda Cate Blanchett, Lily James, Richard Madden gibi isimler bulunmaktadır.

Agatha Christie’nin romanından 2017 yılında sinemaya yeniden uyarlanan “Doğu Ekspresinde Cinayet”, Kenneth Branagh’ın dikkat çeken yapımlarından biri olmayı başarır. Dedektif Hercule Poirot (Kenneth Branagh), seyahat ettiği trende cinayet işlenmesi üzerine işe koyulur ve ortaya gizem-suç dolu bir hikaye çıkar.

Yine bir Agatha Christie uyarlaması olan, “Nil’de Ölüm” yönetmenin çekimi tamamlanan son filmidir. Filmde yine Dedektif Hercule Poirot’nun (Kenneth Branagh) maceraları anlatılmaktadır. Kendisine Gal Gadot eşlik etmektedir.

Branagh, Christopher Nolan’ın vazgeçemediği oyuncularından biri olarak da bilinir ayrıca. Başarılı isim, yönetmenin son iki filmi “Dunkirk” ve “Tenet”in kadrosunda yer almıştı.

Yönetmen şimdilerde “Belfast” adında, kendisinin yazdığı bir filmin çekimleriyle uğraşmakta. Ancak şimdiye kadar filme dair hiçbir bilgi verilmedi. **APM**

THOR’UN SİNEMA DÜNYASINA TAŞINMASI 2011 YAPIMI “THOR” FİLMİ İLE GERÇEKLEŞMİŞTİ. OLDUKÇA SES GETİREN BU FİLMİN YÖNETMEN KOLTUĞUNDA İSE KENNETH BRANAGH YER ALDI.

ŞEKER GİBİ KORKU CANDYMAN

1990'lı yılların efsanevi korku karakterlerinden biri olan **Candyman**, ilk filminden 29 sene sonra yeniden beyazperdeyle buluşuyor. **Tony Todd**'un canlandığı bu kancalı katilin yeniden çevrimi, özellikle 90'lı yıllarda genç olup kendisiyle tanışan sinemaseverleri fazlasıyla heyecanlandırmakta.

Musa BÖLÜKBAŞI
musa.blkbsi34@gmail.com

Son zamanlarda fazlasıyla fark edilmekte, korku türü filmleri 2000'lerin başına ve öncesine göre gittikçe azaldı ve geçmişteki etkisini kaybetti. 2000'lerin başında ve

öncesinde her yerden bir korku filmi fırlarken ve her yaz sinemalar, korku filmleriyle dolarken artık bu filmleri pek fazla göremiyoruz. Bunun pek çok sebebi var kuşkusuz. Bunlardan biri elbette değişen zevkler ve yaşam pratikleri. Eskiye nazaran kanlı, hayaletli veya şeytanlı filmler eskisi kadar ilgi çekmiyor. Diğer nedeni de gençliğin sinemalardan çekilip "stream" platformlara geçiş yapmış olması. Son dönemde tamamen gençlik için üretilen ve hatta gençlik filmleri olarak anılmaya başlayan bu filmlerin sonunun, internetin yaygınlaşmasıyla bu şekilde dönüşeceğini tahmin etmek zor

değildi. Çoğunlukla yaz aylarında vizyona giren, çoğu boş seanslarda gençler için birer yalnız kalma alanı yaratan korku filmleri, şimdilerde şartların değişmesiyle etkisini kaybetti ve 2010'lardan sonra üretimi giderek düştü.

Korku türünün bir alt türünü ifade eden "slasher" filmlerde ise katil, kurbanlarını elinde kesici bir cisimle öldürür. 1970'lerden itibaren yaygınlaşan ve John Carpenter'in başını çektiği bu alt türde, yönetmenin skalası oldukça geniştir ve her sınıftan insan onun hikayecilik radarına girse de ondan sonra gelenler bunu kısır bir döngüye sokmuşlardır. Genellikle bir grup gencin başına ya kamp bölgelerinde ya da ev partilerinde musallat olan katil, herkesi birer birer öldürür. Bu ölenlerden ilki ise neredeyse her zaman şişman ve gözlüklü bireyler olur. Günümüzde oldukça klişe bulunan bu filmler, 2000'lerin başında ve öncesinde adeta ortalığı kasıp kavurmuştu. "Elm Sokağı Kâbusu", "Cadiar Bayramı",

"Şey", "Teksas Katliamı", "Çılgılık" bunlardan sadece birkaçı. Ne var ki birçok şey gibi slasher filmlerin de sonu geldi. Bir dönem hasılat rekorları kıran ve çıkan hasılatattan deyim yerindeyse ağzı sulanan aklı başında kelli felli stüdyolar bile slasher filmlerin batağına savrulmuştu. Ancak bu değirmenin de suyunun tükeneyeceği belliydi ve öyle de oldu. 2000'lerin başında düşüş emareleri gösteren bu filmler, 2015'e gelindiğinde adeta yok olmuştu diyebiliriz. Ta ki Jordan Peele ve Ari Aster'in korku türü kalıplarını zorladıkları filmlere kadar. Hayaletli, şeytanlı, elinde baltalı, kancalı, testereli korku filmlerinin altını sağlam hikayelerle dolduran, yer yer de mitlerden yararlanan Peele ve Aster, şimdilerde korku türünü yeni bir forma büründürdüler. Yaptıkları bir başka şey daha neredeyse bunun kadar önemli. O da bu janrın avam ve kötü örneklerinin şimdilerde birer birer yeniden çekiliyor olması. Bunlardan biri de bu yazının da konusu olan "Candyman". Jordan Peele'nin

hayatında da önemli bir yer edinen ve bu sebeple yönetmenin aynı zamanda yapımcılarından biri olduğu film, geçtiğimiz Eylül ayında vizyona girmeyi planlamıştı. Ancak Covid-19 sebebiyle vizyon tarihi, yine kesin olmamakla birlikte, 2021'e ertelenmiş durumda. Tam bir slasher örneği olan "Candyman", elinde kanca olan bir katilin, ayna karşısında adını beş kez söyleyen kişilere görünen doğüstü bir varlığın hikayesi. Chicago'da genç bir akademisyenin eski batıl inançları araştırması sırasında Candyman'e de yoğunlaşması üzerine olayların geliştiği filmde, bu istek tahmin edildiği üzere çok da güvenli kapılara açılmaz. Bundan sonra felaketler ve ölümler ardı ardına gelir. Ancak girişte de bahsettiğim üzere "Candyman", yeniden çevriminde tipik slasher kodlarının dışına çıkıyor. Jordan Peele'nin de yapımcı olmasını etkileyen bu kodları Peele, "Amerika'daki siyahi temsile yeni bir bakış açısı kazandırdığı sebebiyle projeye dahil olmak istediği" şeklinde açıklıyor. Zaten Peele'in büyük ses getiren "Get Out" ve "Us" filmlerini

de siyahi haklarını, statülerini tuhaf, rahatsız edici, farklı bir damardan ele alması bakımından düşününce kendisinin bu projeye neden destek verdiğini daha net

çevriminde baş karakterin beyaz bir birey olmasına karşın bu kez baş karakter Afro-Amerikan bir kişi olarak karşımıza çıkıyor. Bu da bizi yine girişte bahsi geçen altı dolu hikayelere, yer yer mitlerden yararlanma ve ortak kültürel kodlardan faydalanma

anlayabiliyoruz. "Candyman"ın 1992'deki

"Candyman, elinde kanca olan bir katilin, ayna karşısında adını beş kez söyleyen kişilere görünen doğüstü bir varlığın hikayesi."

ŞEKER ADAMIN LANETİ: Candyman serisinin ilk filmi olan 1992 yapımı film. Vizyon tarihi Covid-19 salgını sebebiyle tam olarak netleşemeyen, ancak en geç 2021'de izleyici ile buluşacağı planlanan remake film "Candyman"ın orijinalidir. Şikago'da yaşayan bir araştırmacının, şehir efsanelerini incelemesini ve bu efsanelerden biri olan Candyman'ı da radarına alarak korku dolu bir serüvenin içine düşmesini konu alan yapının yönetmen koltuğunda Bernard Rose oturuyor. 90'ların korku ikonuna dönüşen Candyman karakterine bu filmde Tony Todd hayat veriyor. Virginia Madsen'in canlandırdığı araştırmacı Helen Lyle karakteri ile Candyman arasında geçen bu bol kanlı, ürkütücü ve korku dolu serüven, slasher film türünün başarılı örneklerinden biri olarak karşımıza çıkıyor.

CANDYMAN: FAREWELL TO THE FLESH

Serinin devam filmi 3 sene sonra, 1995'te beyazperdeyle buluştu. Efsanevi korku karakteri Candyman'e ilk filmde olduğu gibi yine Tony Todd hayat veriyordu. Ancak bu sefer yönetmen koltuğuna Bill Condon geçti. Yönetmenin değişmesiyle üslupta da bir takım farklılıklar meydana geldi tabii ki. Fantastik öğelerle daha fazla karıştırdığımız bu yapımda yine aynaya bakarak beş kez Candyman ismini tekrarlayan bir karakterin başına gelen olayları izliyoruz. Kelly Rowan'ın hayat verdiği Annie Tarrant, bu kanca katilin yeni kurbanıdır. Bolca dini mitlerle bezenen bu yapım, serinin ilk filmine kıyasla çok daha az gişe başarısı elde etmiş olsa da o yılların sevilen korku projelerinden biri olarak kabul ediliyor.

CANDYMAN: DAY OF THE DEAD: Candyman'ın yalnızca bir mittin ibaret olduğunu düşünen ve bunu etrafindakilere ispatlamaya çalışan Caroline, resim sergisinde, herkesin olduğu bir anda aynanın karşısına geçerek beş kez "Candyman" der. Bunu yaparak çevresindekilerin ve en çok da kendisinin başına büyük bir bela açan karakter, ismiyle taban tabana zıt bu korkunç karakterle yüzleşmek zorunda kalır. Tony Todd'un üçüncü ve son kez Candyman olarak karşımıza çıktığı bu film, 90'ların sonunda hayranlarına veda eder. Serinin son filminin güzel aktrisi bu sefer de Donna D'Errico olur. Yönetmenliğini ise sektörde daha çok yapımcı olarak bilinen Turi Meyer üstlenir. Bu filmde 22 sene sonra izleyici ile yeniden buluşan ikonik karakter, gelişen teknoloji, değişen yaşam pratikleri ve zevklerle yeni bir vücutta, yeni bir dokunuşla hayranlarıyla buluşmaya hazırlanıyor.

noktasına çıkarıyor. Nihayetinde bu türün avam örnekleri, salt kan ve ölümden oluşurken "Candyman", birçok yeni çevrim slasher gibi yeni anlatı dinamiklerini içinde eritmeyi kendine görev biliyor. Bu da tam olarak sinemanın hikâye anlatıcılığı ve seyirciye doyurucu metinler vaat eden görevine ışık tutmuş oluyor. Aslında bu duruma hem bir hatadan dönüş hem de günaha bulanmış hikayeleri revize ederek onların onurunu kurtarmak olarak bakabiliriz. Bu bakış açısı belki saçma ve fazla zorlama olarak gelebilir. Ama bu avam filmlerin yeniden, daha etkili şekilde çevrilmesi biraz böyle

düşündürüyor. Sonuç olarak "Candyman", korku ve alt türü olan slasher filmlerin yok olmaya yüz tuttuğu son yıllarda, bu türü yeniden, farklı bir formla ayağa kaldıran son örneklerden. Elinde kanca olan bir katile kimlik temsilleri üzerinden bir görev vermek, filmi önceki çevrimine göre oldukça farklı bir konuma yerleştiriyor. Ayrıca son dönem korku sinemasında parmakla gösterilen Jordan Peele'in de "Candyman"ın yapımcıları arasında yer alması, filmin nasıl bir renge sahip olacağı konusunda tahminlerimizi kolaylaştırıyor.**APM**

KARANLIK DÜNYALAR
VE BİTMİYEN ARZULAR

FİLM NOIR

Film Noir'ın bir tür olup olmadığı her zaman tartışılmıştır ve bu tartışma hâlâ devam etmektedir. Bazı noir yapımlar, türün tüm özelliklerini içinde barındırmasına ve kolayca ayırt edilebilmesine karşın, bazıları bu özelliklerin çok azını içererek bir karmaşaya neden olurlar.

Gökhan **ÖRENLER**
gkn712@hotmail.com

vrupa'dan Amerika'ya göç eden yönetmenlerle birlikte Amerika'da yayılmaya başlayan klasik dönem,

1941-1958 yıllarını ve Amerikan yapımlarını kapsar. Bu, en önemli ayırt edici özelliklerinden biridir. Karanlık bir dünyada var olma çabası içinde olan insanların, entrika yağmuru içinde yollarını aramalarını, kendine has anlatımsal özellikler ve teknikle, ayrıca dönemin olaylarıyla birlikte bizlere sunması, türün diğer ayırt edici özelliğidir denebilir. Film noir dünyası içinde kadınlar, daha önemli yere sahiptirler ve güçlüdürler. Işık-gölge oyunları, dedektifler, anti kahramanlar, dış ses, flashback, deneysel kamera oyunları, yağmurlu sokaklar, oteller, barlar, klostrofobik mekanlar, yozlaşmışlık, entrika, umutsuzluk, hayal kırıklığı ve femme fatale... Bu ayırt edici özellikler, biraz önce de bahsedildiği gibi noir filmler içinde farklı farklı dağılımlar gösterirler.

Amerikan noir'ları 1920'li ve 1930'lu yılların suç, gerilim ve korku filmlerinden oldukça beslenirler. Jean Renoir, Robert Wiene, Fritz Lang, ilk dönem Hitchcock filmleri ve Josef Von Sternberg gibi yönetmenlerin özellikle bazı filmleri bu türü etkilemiştir. Alman Dışavurumcu filmleri ve Fransız suç filmleri etkisi altında büyüyen Film noir'lar, zamanla İtalyan Yeni Gerçekçiliğinin de etkisi altına girerler. Jean Renoir "La Bete Humaine" (1938) ve "Le Jour Se Leve" (1939), Robert Wiene "Das Cabinet des Dr. Caligari" (1920), Fritz Lang "M"

(1931), Josef Von Sternberg "Underworld" (1927), Howard Hawks "Scarface" (1932) ve Mervyn LeRoy "I am a Fugitive from a Chain Gang" (1932) gibi filmleri noir'ın ataları olarak örneklendirebiliriz.

Raymond Chandler, James M. Cain ve Dashiell Hammett gibi yazarların romanlarından oldukça başarılı noir'lar sinemaya uyarlandı. Bunlara genel olarak "Hard Boiled" romanlar adı verilir. Yozlaşmışlık, entrika, suç gibi olaylar üzerinden ilerleyen polisiye romanlardır. 1940'lı yıllardan öncelikle izlenmesi gereken Film noir'lar listesine koyduğumuz filmlerden bazıları, bu yazarların romanlarından uyarlanmıştır. Dönemin diğer filmleri arasında Robert Siodmak yönetiminde "Phantom Lady" (1944); Bogart'lı "Dark Passage" (1947); Alan Ladd ve

Veronica Lake ikilisinin yer aldığı "The Blue Dahlia" (1946) ve bir yükseliş ve kendini kaybediş hikayesi olan "Nightmare Alley" (1947) gibi filmler bulunur ve 40'lı yıllardan yaptığımız listede yer verilmeyen ama mutlaka izlenmesi gereken başarılı noir'lar olarak akıllarda kalmıştır.

"Film noir" ismi, II. Dünya Savaşı'nda Fransa'ya gelen çok sayıda Amerikan filmi ve bu filmleri izleyen

"M" (1931)

"Scarface" (1932)

Fransız eleştirmenler tarafından koyulur. Nino Frank, Raymond Borde ve Etienne Chaumeton bu ismi kullanan ilk eleştirmenlerdir.

1950'li yıllarda, tüm hızıyla devam eden noir'lar içinden bazıları, farklı denemelere yelken açtılar. O dönemde bu türe yeni bir soluk getiren isim yine John Huston oldu. Yönetmen "The Asphalt Jungle" (1950) filmi ile karakterlerini tek tek derinleştiriyor

ve onlara bir yaşam-gerçeklik katıyordu. Çok iyi bir senaryoya sahip bu film, bir Soygun-noir başyapıtı olarak tarihe geçti. Dönemin diğer önemli Film noir'ları arasında Robert Aldrich'in yenilikçi nükleer felaket filmi "Kiss Me Deadly" (1955); Bogart ve Grahame'nin harikalar yarattığı "In a Lonely Place" (1950); hangi türe ait olduğu hâlâ tartışılan "Sunset Blvd" (1950); Glenn Ford'un en iyi oyunculuklarından birini sergilediği "The Big Heat" (1953); Kubrick'in kurgu harikası "The Killing" (1956) ve klasik Amerikan Film noir'ının bitişi olarak kabul edilen "Touch of Evil" (1958) gibi başyapıtlar yer alır. Ida Lupino'nun yönettiği "The Hitch-Hiker" (1953), dönemin soluksuz izlenebilecek yapımlarından biridir. Bu film ile Ida Lupino, Film noir yöneten ilk kadın olur. Ayrıca "Crime Wave" (1953), "Night and the City" (1950) ve "The Big Combo" (1955), yine bu dönemden kaçırılmayacaklar arasındadırlar. Alfred Hitchcock, "Shadow of a Doubt" (1943) ve "Stranger on a Train" (1951) gibi filmleri ile bu türe daha fazla yaklaşmıştır.

II. Dünya Savaşı ve sonrası bunalımları, ekonomik sıkıntılar, umutsuzluk, politik çalkantılar gibi etkenler, Amerikan Film noir'larını şekillendirdi. Bu filmlerin etkisi Avrupa'ya da sıçrayarak "İngiliz noir" ve "Fransız noir" çatısı altında başarılı örnekler verdi. Fransız noir'lar arasından Simone Signoret'nin döktürdüğü "Casque D'or" (1952); Jules Dassin yönetimindeki gelmiş geçmiş en iyi soygun filmi "Rififi" (1955); Jean-Pier Melville'in stilize filmleri "Bob

le Flambeur" (1956) ve "Le Doulos" (1962); Louis Malle yönetiminde Jeanne Moreau'lu "Ascenseur Pour L'échafaud" (1958) ve Claude Sautet'nin "Classe Tous Risques" (1960) gibi örnekler verilebilir.

Peter Lorre'un çok iyi performans sergilediği, ilk Film noir denemelerinden olan "Stranger on the Third Floor" (1940), dışavurumcu sahneleri ve oyunculukları ile iyi bir filmidir. Fakat klasik Amerikan Film noir'nın başlangıcı, fırtınalar koparan başyapıt "The Maltese Falcon" (1941) ve yine bir başyapıt olan "Touch of Evil" (1958) filmleri ve arasında geçen zaman dilimindedir.

Not: 40'lı yılların diğer kaçırılmaması gereken ve 50'li yılların kesinlikle izlenmesi gereken klasik Film noir'ları yazının giriş kısmında belirtildi. Yapılan 15 filmlik liste, sadece 40'lı yılların öncelikle izlenmesi gereken yapımlarından oluşmakta. **APM**

"Touch of Evil" (1958)

"The Blue Dahlia" (1946)

1941-1949 ARASI YILLARDA ÖNCELİKLE İZLENMESİ GEREKEN 15 FİLM NOİR

THE MALTESE FALCON (1941)

Dashiell Hammett'in aynı adlı romanının bu uyarlaması, Film noir türünün ilk önemli örneği. John Huston'un artan gerilimi, mükemmel iç mekan tasarımları, kamera-ışık kullanımı ve güvenilir karakterleri ile izlediği işin farklı boyutlara ulaşması ile birlikte kendisini değerli bir şahin heykelinin peşinde bulur. Bu dedektif Sam Spade'in ele alınış biçimi, benzer karakterlerin patlamasına yol açarken, Bogart'ın bu ka-

on ilk yönetmenlik denemesinde bir başyapıt ortaya koyar ve türün önünü açar. Dakikalar ilerledikçe izleyenleri kendine hayran bırakan film, 3 dalda Oscar adaylığı da elde eder. Özel dedektif Sam Spade, Bogart'ın alaycı tavırları, film boyunca Astor'un duygu şöleni ile beraber seyirciyi hipnotize eder. Özel karaktere verdiği ruh ise kendisini zirveye çıkarır.

DOUBLE INDEMNITY (1944)

James M. Cain'in romanından uyarlanan bu film, Billy Wilder yönetmenliğinde türün en iyileri arasında ünlü ve sonrasında gelişen tüyler ürpertici olaylar, filmin ana konusunu oluşturur. Tüm hikaye, ses kayıt cihazı ve Phyllis karakteri ve bu karakterin şeytani planı, filmin devamına eşlik eder. Stanwyck, femme fatale rolüyle "Double Indemnity", Oscar adaletsizliğine uğrayan filmlerden biri olur.

İstisnalar arasında yer alır. Walter Neff isimli bir sigortacının, kasko yenilemesi için bir eve yolunun düşmesi hikayesi üzerinden geçmişe dönüşler ile anlatılır. Barbara Stanwyck'in canlandığı hesaplı ve tutkulu rolünde muhteşem bir performans sergiler. Türün ve döneminin en başarılı örneklerinden olan "Double

LAURA (1944)

Dedektif McPherson, Laura'nın resmine aşık olmuştur. Bir dedektifin, cinayetini araştırdığı kadına Laura. Caspary'nin aynı isimli romanından uyarlanmıştır. Otto Preminger'in bu başarılı çalışması, beklenilenden fazla ilgi sağlayan Dana Andrews başrollerdedir. Yönetmenin ustaca hamleleri, filmi büyüleyici kıvama getirir. E

bu şekilde aşık olması ve sonrasında gelişen olaylar, iyi bir senaryo ile karşımıza gelir. Film, Vera
den fazla ilgi görür. Su gibi güzelliğiyle büyüleyen Gene Tierney ve dedektif karakterine çok iyi uyum
Başarılı görüntü yönetimi ile Oscar kazanan film, türün kesinlikle izlenmesi gerekenlerinden biridir.

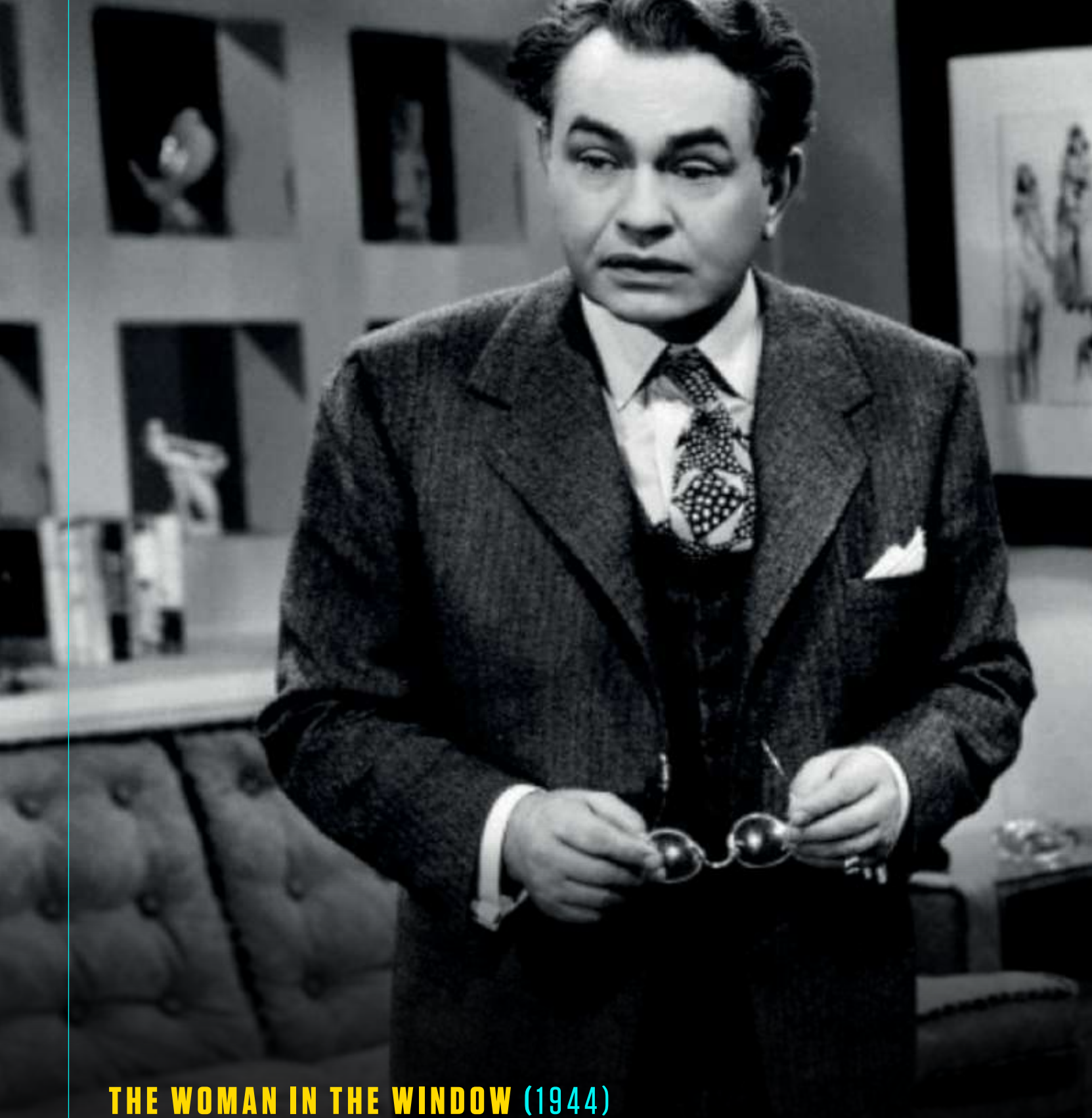
MURDER MY SWEET (1944)

Bu filme kadar birçok müzikal komedi filmiyle kendisini izlediğimiz Dick Powell, sert dedektif Philip Marlowe karşın Powell, işin altından başarı ile kalkar. Edward Dmytryk'in yönetmenlik başarısı ve John Paxton'un arkadaşın bulunması için tutulan Marlowe, kendisini karanlık bir ağı içinde bulur. Helen karakteri ile C. Raymond Chandler'in romanından uyarlanmıştı.

Marlowe rolü ile yapım için oldukça enteresan bir seçim olur. Bu tartışmalı ve riskli oyuncu seçimine n'in son derece iyi olan gergin senaryosu, filmi türün üst sıralarına çıkarır. Eskilerde kalmış bir kız Claire Trevor'un akıllara kazınan performansı, etkileyici atmosfer çalışması ve daha birçok özelliği ile r.

THE WOMAN IN THE WINDOW (1944)

1944 senesinde ardı ardına çıkan sağlam Film noir örneklerinden bir diğeri de “The Woman in the Window”. Film, kadının evinde bu tuhaf karşılaşmanın şoku içinde muhabbati bir şekilde anlatılır. Film, Lang’in iyi Hollywood işlerindendir. Sonu ile tartışmalı bir yerde konumlanmasına rağmen, finale gelen Profesör rolü ile Edward G. Robinson ustalığını konuştururken, Joan Bennett de kendisine başarılı şekilde bir noir filmde buluşur.

"Window" olur. Vitrinde gördüğü kadın portresine hayranlıkla bakan bir profesör, aynı kadını bir anda et ederlerken olaylar birbiri ardına yaşanmaya başlar. Film katıksız bir paranoya halinde ilerler. Fritz ne kadar giderek artan gerilimi ve senaryo yoğunluğu ile başarılı bir noir olarak hafızalarda yer edinir. ilde eşlik eder. Aynı kadro, bu filmin başarısı ile beraber, bir sene sonra "Scarlet Street" isimli başka

DETOUR (1945)

Edgar G. Ulmer yönetiminde düşük bir bütçe ile çekilen 68 dakikalık soluksuz bir noir. Tom Neal'ın başrolde olduğu film, talihsizliklerini izleriz. Film, dönemin düşük bütçe ile başarılı olmuş noir filmleri arasında en üst sıraya bu yapım ortaya çıkmış. Talihsizlik ve kader üzerine kurulan bu yol filmi, noir türünün kesinlikle iskalatıcı bir yapıdır.

başarı ile canlandırdığı Al Roberts karakterinin, Los Angeles'a otostop yolu ile giderken başına gelen rahatlıkla konulabilir. Senaryo ve yönetimin başarısı ile şartlar tersine çevrilmiş ve su gibi akıp giden olmaması gereken örneklerinden.

THE BIG SLEEP (1946)

Bir başka Philip Marlowe uyarlaması ve bu sefer başrolde Humphrey Bogart var. General Sternwood karmakarışık bir hâl alır. Çeteler, General'in kızları, şantaj, cinayet... Marlowe, çözülmesi zor olaylar ile karşılaşır. Faulkner katkıda bulunur. Kafa karıştırıcı şekilde ilerleyen film, oldukça dikkatli bir izlemeyi gerektirir. Aksaklıklara rağmen içine çeken muhteşem atmosferi ve Bogart-Bacall ikilisinin uyumu ile noir denildiğinde akla gelen ilk isimler. Bogart ve Bacall, bu filmde ikinci kez buluşurlar. Raymond Chandler'in romanından uyarlanan

bir şantaj olayı nedeniyle Dedektif Philip Marlowe'u tutar. Marlowe'un işi alması ile birlikte her şey e karşı karşıya kalır. Howard Hawks'ın yönetmenliğini yaptığı filmin senaryosuna ünlü yazar William . Hawks'ın senaryo üzerinde yaptığı değişiklikler ve kısaltmalar, bazı aksaklıklara sebep olmuştur. Bu ğinde akla ilk gelen filmlerden olur "The Big Sleep". "To Have and Have Not" (44) isimli filmde birlikte film, öncelikle izlenilmesi gereken noir yapımlardan.

THE KILLERS (1946)

Efsane aktör Burt Lancaster'ın ilk filmi. Ernest Hemingway'in kısa bir öyküsünden uyarlanan filmi Ro sonra karanlık geçmişine yolculuk yapıyoruz. Bu yolculuğu araştırmacı Jim Reardon karakteri ile bir kendi yoluna doğru ilerliyor. Burt Lancaster, Ava Gardner ve Edmond O'Brien'in performansları kesin sürekli merak içinde tutar. Film noir türünün hak ettiği değeri görmeyen yapımlarından biridir ve türün

bert Siodmak yönetmişti. Kendisini öldürmeye gelenlere karşı tepki vermeyen bir adamın, öldükten
likte gerçekleştiriyoruz. Hemingway öyküsüyle yakın temas halinde açılışını yapan film, daha sonra
likle izlemeye değer. Filmin mekanları, geriye dönüşlü anlatım yapısı ve karanlık hikayesi, seyirciyi
en iyilerindendir.

GILDA (1946)

1946 senesine Charles Vidor yönetiminde çekilen meşhur “Gilda” filmi ile devam edelim. Arjantin’e gelen karısı Gilda’yı gördüğünde işler çığıırından çıkmaya başlar. Glenn Ford ve Rita Haywort’ın başrollerinde yapılm, özellikle Rita Hayworth’ı zirveye taşır. “Put the Blame on Mame” şarkısı ve sahnesinde Hayw yaşananlar yerine üzerinde konuşulan tek gerçek olur. Kısacası, karakteri senaryosunun önüne geçmi

kumarbaz Johnny Farrell, bir olay sonrasında kumarhane sahibi Ballin Mundson ile tanışır. Mundson'un e olduğu yapım, iyi bir noir olmasına rağmen, tartışılmaktadır. Türün bileşenlerini içinde bulunduran vorth, izleyenleri büyüler ve filmin de ötesine geçer. Gilda karakteri, filmin anlattığı olay örgüsü ve ş bir film olmuştur Gilda.

OUT OF THE PAST (1947)

Paris doğumlu yönetmen Jacques Tourneur, düşük bütçeli başarılı fantastik korku filmleri ile adından söz ettiren yönetmendir. 1942 yapımı "Cat People" filminde birlikte çalıştığı Görüntü Yönetmeni Nicholas Musuraca ile birlikte "Out of the Past" filmiyle yabancılar sebebiyle geçmişini açığa çıkarmaya başlar. Daha sonra kendisini bir kadının peşinden ormanlarda kovalayan Robert Mitchum ile femme fatale rolünü büyük bir başarıyla oynayan "Out of the Past" filmi en iyi noir filmlerden biridir. Geriye dönüşler ve şimdiki zaman ile ilerleyen film.

n söz ettirir. 1947 yılına gelindiğinde ise kariyerinin ve Film noir türünün en iyi işlerinden birine imza
eraber bu filmin atmosferinde de harikalar yaratırlar. Benzin istasyonu işleten Jeff, kasabaya gelen
adan oraya savrulurken bulur. Robert Mitchum, Kirk Douglas ve Jane Greer, filmin önemli yıldızlarıdır.
layan Jane Greer'i izlemeye doyulmaz. İkili, iki sene sonra "The Big Steal" filmi ile tekrar buluşurlar.
, türün tüm özelliklerini ve en iyi femme fatale karakterlerden birini bünyesinde bulundurur.

CROSSFIRE (1947)

Dönemin travmalarını tüm noir filmlerde farklı farklı işlenmiş şekilde görürüz. Bu film, savaş ve son uyarlanan yapım, Edward Dmytryk yönetiminde çekilir. Filmin ilk sahnesi, bir adamın öldürülüşü ile başlar. Katilin kim olduğu sorusundan çok, nefret ve şiddet potansiyeli ile ilgilenir. Robert Young, Robert Mitchum başrollerde. Yardımcı rolde Gloria Grahame'in yer aldığını da belirtelim.

krası asker psikolojisi ile noir kalıplarını birleştiren iyi örneklerden. Richard Brooks'un romanından
lar ve daha sonrasında şüpheli bulunan askerlerin sorgusu ile devam eder. John Paxton'un senaryosu,
hum ve Robert Ryan'ın başrollerinde olduğu Crossfire, izlenmesi gereken noir filmlerin başlarında yer

RAW DEAL (1948)

Anthony Mann'ın 1948 tarihli bu dinamik noir filmi, türün biraz göz ardı edilmiş klasiklerindendir. Film, gerçek duyguyu tanımlamasının üzerine gider. Dennis O'Keefe ve Claire Trevor başrollerde parıldarla atmosferi ve özellikle finale doğru yaşattığı anlar unutulmazdır. Kaçırılmayacak bir Film noir daha.

hapisten kaçan bir adamın, kendisine tuzak kuran düşmanları ile yüzleşmesinin ve iki kadın arasında
r. Anthony Mann, yaptığı birkaç klas Film noir ile kariyerinin önünü açar. Filmin dinamik senaryosu,

ACT OF VIOLENCE (1949)

Savaş ve sonrası psikolojisi üzerine çekilmiş bir diğer Film noir. Yine arka planda bırakılan filmlerden biri için yaşayan bir adamın hikayesi. Başrollerde Van Heflin, Robert Ryan, Janet Leigh ve Mary Astor. İnceli için yeterli bir sebep oluşturuyor. Türün kaçırılmaması gereken önemli filmlerinden.

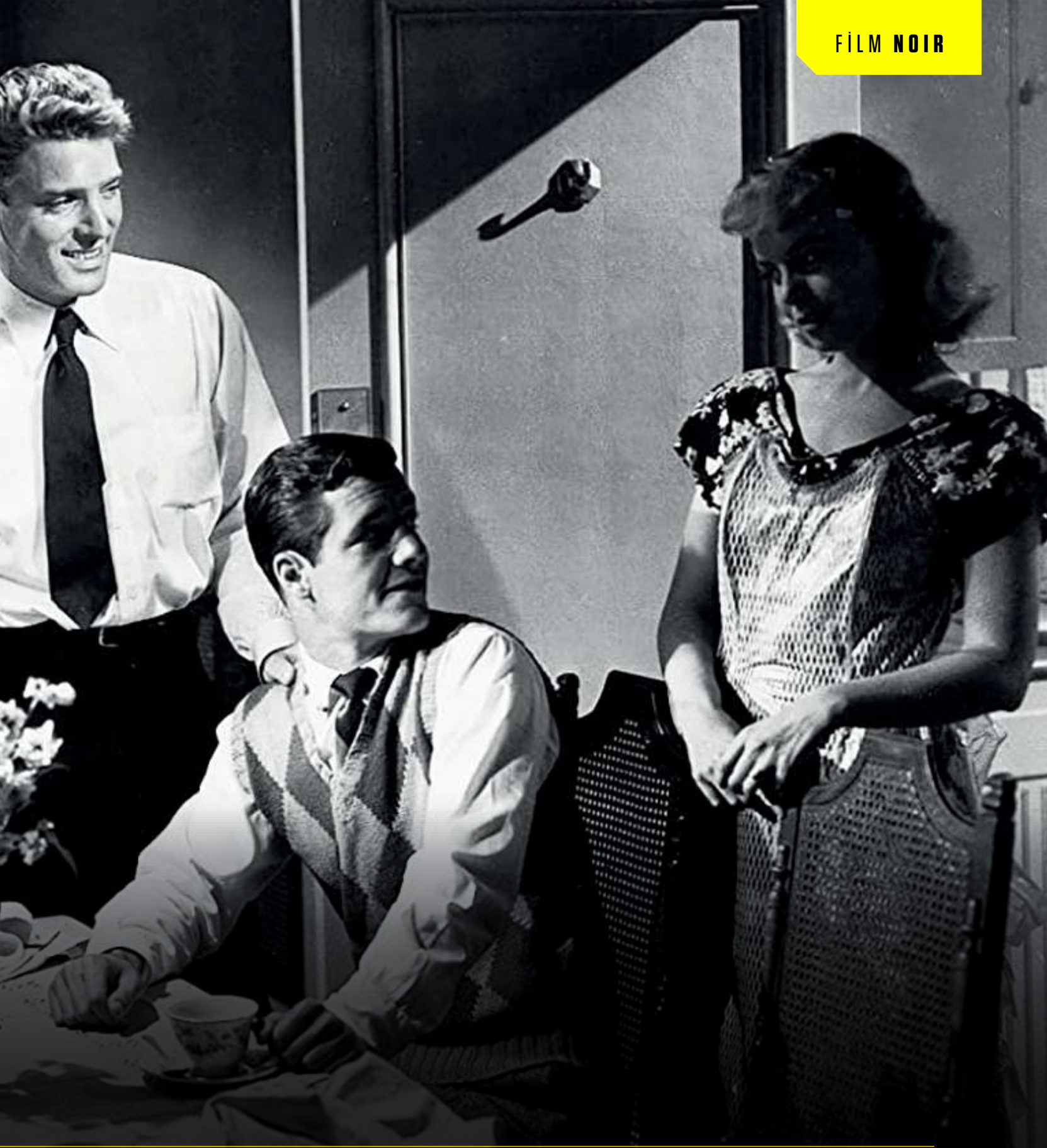
iri olan bu yapımın yönetmeni ise Fred Zinnemann. Savaş sırasında yapılan bir ihanet ve onun intikamı
kli yazılmış senaryosu ve akıp giden başarılı kurgusu ile yapımın sadece oyuncu kadrosu bile izlemek

CRISS CROSS (1949)

Yönetmen Robert Siodmak ile aktör Burt Lancaster'ın tekrar bir arada olduğu havalı bir Film noir. B karakterimiz, eski aşkının bir çete lideri ile evlenmesi üzerine yıkılır. Aşkına tekrar kavuşmak için oyunculukları ve başarılı femme fatale karakteri ile kendisine bağlatmayı başaran filmin oturaklı ve acı

urt Lancaster'a güzel yıldız Yvonne De Carlo eşlik ediyor. Bir süre sonra yaşadığı yere geri dönen gözünü karartır ve kötü adam ile birlikte ortak bir soygun planı hazırlar. Geriye dönüşlü hikayesi, masız senaryosu, uygulamada da karşılığını fazlası ile alarak sağlam bir noir ile buluşmamızı sağlıyor.

THE THIRD MAN (1949)

II. Dünya savaşı sonrası Viyana'da geçen bu İngiliz noir filmi, türün en popüler filmlerinden biridir. Bir listeye almaz. Roman yazarı Holly Martins, arkadaşı Harry Lime'in kendisini davet etmesi üzerine Viyana'ya gelir. Yönetmen Carol Reed'in savaş sonrası atmosferinde geçen bu filmi, türün en unutulmaz filmleri arasında sayılabilir. İçinde kayboluruz. Amerikan noir dışında listeye alınan bu tek film, kaçırılmaması gereken bir İngiliz noir filmidir.

çok listenin gediklisi bu filmi, bazı eleştirmenler “American noir” filmlerden ayrı tutarak bu türde bir na’ya gelir. Gelir gelmez arkadaşının öldüğü haberini alan Martins, kendisini bu olayın peşinde bulur. da yer alır. Anton Karas’ın enfes müziği eşliğinde, Joseph Cotten ve Orson Welles’li kadrosu ile filmin oir başyapıtı.

*“Affetmek Mümkin mü?” Diye Soran
Bir Suikastçının Hikâyesi*

AVA

Kadın suikastçı denince akla ilk olarak “Nikita”, “Atomic Blonde”, “Charlie’nin Melekleri” gibi projeler geliyor. En son geçen sene, Luc Besson tarafından beyazperdeye taşınmış olan “Anna” da bir kadın suikastçının hikâyesini konu alıyordu. 2020 yılının güçlü, zeki ve cesur kadını ise “Ava” oluyor. Ava hem zihnindeki şeytanlarla mücadele ediyor hem de kendisini ve ailesini birden fazla tehditten korumak zorunda kalıyor.

Yeşim KADIOĞLU
yesim_kadioglu@hotmail.com

Birilerini öldürmek için suikastçı görevlendirmek sinemada yeni işlenmeye başlamış bir konu değil. Kadın suikastçıları anlatan filmler, nispeten daha yeni olsa da 2000'lerden artıyor. Eve/ Ava da o kadın suikastçılardan biri olarak karşımıza çıkıyor. Aslında karakterin iki adı yok. Film ve karakter önce "Eve" olarak isimlendirilirken filmin çekimlerinden sonra "Ava" olarak değiştiriliyor. Hatta bu nedenle ek çekimlerin ve bazı seslendirmelerin tekrar yapıldığı tahmin ediliyor.

Ava, gizli operasyonlar yürüten bir şirkette suikastçı olarak çalışmaktadır ve ona verilen bir bilginin yanlış olması nedeniyle yaptığı iş, istenildiği gibi sonuçlanmaz. Ava'dan ortalık sakinleşene kadar ortalarda gözükmemesi istenir. Ancak örgütün başkanı Simon, olayların şirketle bağlantısının kurulmaması için gizlice Ava'nın öldürülmesini talep eder. Babasını yeni kaybeden Ava ise bu süreç içinde annesi ve kız kardeşi Judy ile ilişkisini düzeltmek için Boston'a dönmeye karar verir. Ama bu dönüş, mutluluk getirmekten ziyade yıllardır birbirinden uzaklaşmış olan aile bireyleri içinde öfke yaratır. Üstelik Ava'nın eski nişanlısı Michael'in, kardeşi Judy ile ilişkisinin olması ve Michael'in bir yeraltı

kumar grubuna dahil olması durumu daha da karıştırır. Hem işiyle hem de Michael'la ilgili sorunlar nedeniyle Ava, zihnindeki şeytanlarıyla savaşıırken ailesini ve kendisini birden fazla tehditten korumak zorunda kalır.

Ava'yı canlandıran Jessica Chastain, kendisini hikâyeye çeken nedeni, karakterin kötü şeyler yapmadan önceki haline dönüp dönemeyeceğini bilememesine bağlıyor. Ayrıca hikâyenin affetme ve kefarete üzerine kurulu, saflığa geri dönüş yolculuğu olduğunu söylüyor. Yaptığı filmler için hep fikirleri olduğunu söyleyen Chastain, kariyerinin başlarında olmasa da sonraki yıllarda yönetmenlerin, yapımcıların ve senaristlerin fikirlerine, önerilerine değer verdiğini belirtiyor. Hikâyeye katkı sağlayacak kompleks ve ilginç kadın karakterlerin yaratılmasını desteklemek için elinden geleni yapmak istediğini söyleyen Chastain, bunu başarabilmek için kameranın arkasında çalışmak gerekiyorsa bunu da yapacağını söylüyor. Çalıştığı endüstrinin aktif olarak beyaz olmayan insanlara, kadınlara ayrımcılık yaptığının farkında olan oyuncu, çeşitlilik içeren hikâyeler ve daha kapsamlı temsil içeren filmlerde çalışmak istiyor.

"Eskilerden gelen feminen ve maskülen olmak hakkında fikirlerimiz var ama yaşadığımız zamanda bu sınırlar değişiyor. Erkekler duyarlılıklara, hassaslıklara ve

duygulara sahip olmanın, bunları sergilemenin, sevdikleriyle ve dünyayla paylaşmanın harika bir şey olduğunu öğreniyor ve anlıyorlar. Kadınlarsa kararlılık, zekâ, hırs, liderlikler sergilemenin sağlıklı olduğunu görüyorlar" diyen oyuncu kalıp yargıların yıkılması gerektiğini de sözlerine ekliyor. Daha kapsayıcı hikâyelere ilgi artmış durumda ve bu hikâyeler beklentileri kırıyor. Ama durumun değişmekte olduğunu söylemek için henüz erken. İzleyicilerin kadın hikâyeleriyle, beyazları anlatanların dışındaki hikâyelerle ve birden fazla bakış açısıyla anlatılan farklı hikâyelerle ilgilendiğini belirten Chastain, kendisinin de o insanlardan biri olduğunu vurguluyor. Hatta bu nedenle tüm yöneticileri kadınlar olan Freckle Films isimli bir prodüksiyon şirketi kurmuş. Amacı daha kapsayıcı filmler çekmek olan şirketin ismi de güzellik endüstrisinin düşman bellediği çil, leke ve benekten geliyor. Ava filminin yapım şirketlerinden biri olan Freckle Films ve daha önce kariyerinde hiç istismarcı biriyle çalışmadığını söyleyen Jessica Chastain, hikâyesi Matthew Newton'a ait olan ve Newton'ın yöneteceği film için, Newton'ın aile içi şiddet zanlısı olduğu halde projede yer alması nedeniyle ikiyeüzlülükle suçlandı. Kamuoyu baskısına dayanamayan Newton ise projeden ayrıldı ve yönetmen koltuğuna Chastain'in daha önce "The Help" (2011)

filmde birlikte çalıştığı Tate Taylor oturdu.

Aynı zamanda oyunculuk ve senaristlik de yapan Tate Taylor, yönetmenlikte yeni sayılabilir. “Get on Up” (2014), “Frankie & Grace” dizisinde bir bölüm; “The Girl on the Train” (2016), “Ma” (2019) ve “Ava” (2019) Taylor’ın yönetmen olarak izleyici ile buluştuğu projeler. Bu filmlerden The Girl on the Train Emily Blunt’a BAFTA Ödülleri’nde En İyi Kadın Oyuncu Ödülü adaylığı getirirken Taylor, “The Help” (2011) ile BAFTA Ödülleri’nde En İyi Uyarlama Senaryo dalında ve birçok ödül töreninde adaylıklar aldı. Taylor’ın yönetmenliğini yaptığı iki proje post-produksiyon aşamasında iken “Versailles 73”ün yönetmenliğini yapacağı açıklandı.

Filmde kadınların ve beyaz olmayan insanların hikâyelerinin anlatılmasına önem veren bir başka isim, Geena Davis de rol alıyor. Kariyerine En İyi Film Oscar’ına aday olan “Tootsie” (1982) ile başlayan Davis, Tim Burton’ın yönettiği “Beetlejuice” (1988) filminde Alec Baldwin ve Michael Keaton ile birlikte rol aldı. Aynı yıl oğlu öldürüldükten ve evliliği parçalandıktan sonra hayatına devam etmek zorunda olan seyahat rehberi yazarının anlatıldığı “The Accidental Tourist” (1988) filmde canlandırdığı Muriel karakteri ile En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu Oscar’ını kazandı. “Thelma and Louise”de (1990) Louise karakterini canlandırdı. Thelma rolünde Susan Sarandon’ın yer aldığı film yönetmenliğini Ridley Scott yaptı. Film hem yönetmen Scott’a hem de başrol oyuncularına Oscar ve BAFTA adaylıkları getirdi ve En İyi Senaryo dalında ödülleri kucakladı. Davis, iki kız kardeşin ilk kadın profesyonel beyzbol

ligine katılmasını ve başarılı olmak için verdikleri mücadeleyi anlatan “A League of Their Own” (1992)da başrolleri Tom Hanks ve Lori Petty ile paylaştı. 1991 yılında 80 Film Kritiği tarafından seçilen 1990’ın En İyi Filmleri arasında ikinci sırada yer alan “Thelma and Louise”, Kadınları Güçlendiren (Female Empowerment) en iyi filmlerden biri olarak kabul ediliyor. Hem “Thelma and Louise” hem de “A League Their Own”un sektörde cinsiyet temsilini değiştirdiği tartışmasına katılmayan Davis, 2004’te Geena Davis Institute on Gender in Media’yı kurdu. Eğlence endüstrisinde toplumsal cinsiyet dengeli karakterler oluşturmayı, zararlı kalıp yargıları azaltmayı ve çok sayıda benzersiz ve kesişimsel kadın karakteri yaratmayı amaçlayan enstitü, her sene Hollywood özelinde raporlar yayımlıyor. Kariyerinde güçlü ve farklı kadın karakterleri canlandıran Davis’in yer aldığı bazı projeler: “Angie” (1994), “The Long Kiss Goodnight” (1996), ABD Başkanı’nı canlandırdığı “Commander in Chief” dizisi (2005-2006), “Marjorie Prime” (2017). Enstitünün kurulmasından sonra daha az projede yer alan Davis, bitmeyen dizi “Grey’s Anatomy”de 2014- 2018 arasında, Netflix’in popüler dizisi “Glow”un 3. sezonunda konuk oyuncu olarak yer aldı. “She-Ra and the Princesses of Power”da (2018-2020) 3 bölüm seslendirme yapan Davis’in yer alacağı “Cowgirl’s Last Ride” ön prodüksiyon aşamasında.

Filmde yer alan diğer bir usta oyuncu John Malkovich’in kariyerindeki bazı önemli projeleri: Oscar adaylığı kazandığı “Places in the Heart” (1984) ve “In the Line of Fire” (1993), “Dangerous Liaisons” (1988) Teoman’ın şarkısında da geçen ve Türkçe’ye “Çölde Çay” olarak çevrilen “The Sheltering Sky” (1990), “John Horatio Malkovich” (1999), Golden Globe adaylığı aldığı “Death of a Salesman” (1985), “In the Line of Fire” (1993) ve “Heart of Darkness” (1993). Hollywood’un en çalışkan oyuncularından olan Malkovich’in büyük ses getiren projeleri geçmişte kalsa da 2000’lerde “Red” (2010), “Secretariat” (2010), “Transformers: Dark of the Moon” (2011), Eminem’in “Phenomenal” klibi (2015), “Deepwater Horizon” (2016), “Bird Box” (2018), “Space Force” ve “The New Pope” projelerinde rol aldı. Başrolünde yer aldığı ve hikâyesini kendi yazdığı “100 Years”ın çekimleri tamamlandı. Şair Dylan Thomas’ın son günlerinin anlatıldığı “Dominion”, “It’s Always Sunny in Philadelphia” (2005-2019) ve Charlie Kelly’yi canlandıran Charlie Day’in ilk yönetmenlik deneyimi olan “El Toro”, post-produksiyon aşamasında.

Ava’nın patronu Simon Rolündeki Colin Farrell, “Tigerland” (2000) filmde yer aldıktan sonra 2002’de “Minority Report” ve “Hart’s War”da rol aldı. Aynı yıl “Phone Booth”da keskin nişancı tüfeğinin hedefinde, bir telefon kulübesinde sıkışmış olan Stuart

Shephard’a can verdi. Oliver Stone’un yönettiği ve oyuncu kadrosunda Angelina Jolie, Anthony Hopkins gibi isimlerin bulunduğu “Alexander”da (2004) Makedon Kral Büyük İskender’i canlandırdı. Ünlü isimler ve büyük bütçesine rağmen film, hem gişede başarısız oldu hem de çok olumsuz eleştiriler aldı. Oliver Stone’un kariyerinde büyük başarısızlık olarak yer alan filmde Colin Farrell için rolü kavrayamadığı ve herhangi bir filmde canlandırdığı İrlandalı bir karaktermiş gibi oynadığı şeklinde eleştiriler yapıldı. Diğer oyuncuların da eleştirildiği film, genel olarak başarısız bir film olarak nitelendiriliyor. Ertesi yıl Terrence Malick’in yönettiği “The New World”de Captain Smith’i canlandırdı. Ewan McGregor, Hayley Atwell ile başrolleri paylaştığı ve yönetmenlik koltuğunda Woody Allen’in oturduğu “Cassandra’s Dream”de (2007) rol aldı. Bir suikastçi hikâyesi anlatan ve Brüksel şehrine âşık olmanıza neden olabilecek “In Bruges” (2008) filmdeki rolüyle Golden Globe’da En İyi Erkek Oyuncu Ödülü’nü aldı. Terry Gilliam’in senaristleri arasında yer aldığı ve yönetmenlik koltuğuna oturduğu “The Imaginarium of Doctor Parnassus” (2009) filmde rol aldı. Farrell, 2015 yılında Yorgos Lanthimos’un yönettiği ve senaristleri arasında yer aldığı “Lobster” ile bir kez daha Golden Globe’a aday oldu. Aynı yıl yer aldığı “True Detective” dizisi, karışık eleştiriler aldı. 2017’de Cannes Film Festivali’nde En İyi Senaryo Ödülü’nü alan Lanthimos’un “The Killing of a Secret Dear” filmde Nicole Kidman ile başrolleri paylaştı. 2019’da Guy Ritchie yönetmenliğinde başrollerini Matthew McConaughey, Charlie Hunnam ve Michelle Dockery’ın paylaştığı “The Gentlemen” filmde yer aldı. Rol aldığı iki bilimkurgu filmi, post-produksiyon aşamasındayken bir mini dizinin çekimleri devam ediyor. Colin Farrell 2021 yılında gösterime girmesi beklenen “Batman” filmde Oswald Cobblepot / The Penguin’i canlandırıyor.

Hikâyesi pek orijinal olmasa da tecrübeli isimlerin yer aldığı Ava, aksiyon ve suç filmi meraklılarını uzun süre sonra kapılarını açacak olan sinema salonlarına bekliyor. **APM**

MÜZİĞİN ANİMASYON HALİ

TROLLER D

Herkesin ve her sesin birbirine benzediği bir dünya mı?

Buna uyum denmez!

Çağla OKUTAN
caglaokutan17@gmail.com

DÜNYA TURU

roller Dünya Turu, Dreamworks Animation tarafından yapılan ve dağıtımcılığını Universal Pictures'ın üstlendiği, müzikal-animasyon filmi. 2016'da

izlediğimiz "Troller" filminin devamı olan Dünya Turu'nun yönetmenliğini Walt Dohrn ve David P. Smith üstleniyor. Walt Dohrn, ilk Troller filminin de yönetmeniydi. Ayrıca "Shrek" in yazar ekibinde bulundu ve bir süre ünlü animasyon dizisi "Sünger Bob" un da yazar kadrosundaydı.

David P. Smith de çizgi film dünyasında önemli bir isim. "The Powerpuff Girls", "Dexter's Laboratory" gibi çizgi filmlerin yazarlığını yapmıştı. Bir Netflix animasyonu olan "The Mr. Peabody & Sherman Show" un da hem yazarlığını hem de bir karakterinin seslendirmesini üstlenmişti. 2014 senesinde vizyona giren "Shark Tale" in de yazarlığını yapan isim, bunca yıllık tecrübeden sonra artık animasyon dizi-film sektöründe önemli bir yere gelmeyi başardı.

Sevilen animasyon-müzikalin yazar kadrosu da ilk filmdeki gibi epey başarılı isimlerden oluşuyor. Jonathan Aibel ve Glenn Berger, projenin başyazarları. İkili, hem ayrı ayrı hem de birlikte birçok ünlü projeye imza attılar. Bu işler arasında "Kung Fu Panda", "King of The Hill", "Kung Fu Panda 2", "Kung Fu Panda 3", "Monsters vs. Aliens" gibi büyük projeler var.

Troller Dünya Turu, Poppy ve Branch'ın maceralarını anlatıyor. Poppy ve Branch, dünya üzerinde bulunan altı ayrı Troll kabilesinden birinin üyesi olduklarını öğrendikten sonra yeni bir serüvene atılırlar. Bu kabilelerden her biri, bir müzik türünü simgeliyor. Bu müzik türleri ise Funk, Country, Techno, Klasik, Pop ve Rock'tan oluşuyor. İkili aynı zamanda dünyaya Rock müziği yaymak isteyen Queen Barb'ın babası King Trash'le de başa çıkmaya çalışır. İkili, dünyadaki diğer tüm müzik türlerini yok etmek isteyen bu kötülerini durdurmak için arkadaşlarıyla birlikte işe koyulurlar ve bu güce karşı savaşırlar. Bu arada, dünyayı son yıllarda kendilerine hayran eden K-Pop'un, konusu müzik olan bir filmde olmaması imkansız. Hikayede K-Pop da trollerden biri olarak karşımıza çıkacak.

Filmin oyuncu kadrosu da oldukça geniş. Troller'in ilk filminde de seslendirme yapan Anna Kendrick, Poppy olarak yeniden

seyircilerin karşısına çıkıyor. Anna Kendrick "Up in the Air", "Into the Woods", "Pitch Perfect" serisi, "A Simple Favor", "50/50" gibi filmlerde boy göstermişti. Son zamanlarda ise HBO Max yapımı olan "Love Life" dizisi ile gündemde.

Branch'ı ise dünyaca ünlü pop şarkıcısı Justin Timberlake seslendiriyor. Justin Timberlake, şarkıcı olmasına rağmen dizi-televizyon dünyasına pek de uzak sayılmaz. Birçok yapıma soundtrack armağan eden Timberlake "The Love Guru", "The Open Road", "The Social Network", "Friends with Benefits", "Wonder Wheel" gibi projelerde oyunculuk yeteneğini gösterdi. Kendisi, aynı zamanda filmin ilk versiyonu olan "Troller" de de Branch karakterini seslendirmişti. "Troller" filmine armağan ettiği soundtrack olan "Can't Stop The Feeling" ile de Akademi ödüllerine aday gösterildi.

Filmin önemli karakterlerinden biri olan Barb'ı ise Rachel Bloom seslendiriyor. Rachel Bloom, bir The CW dizisi olan ve dört sene süren "Crazy Ex Girlfriend" in de başrolündeydi.

Başta İngiltere ve Amerika olmak üzere tüm dünyada sevilen talk showcu James Corden ise, Poppy ve Branch'e yolculukları

boyunca eşlik eden tatlı arkadaşları Biggie'yi seslendiriyor. Kendisini ilk filminde de yine bu karakterden dinlemiştik. Sevilen isim ayrıca "Into The Woods", "Peter Rabbit", "The Wrong Mans", "Kill Your Friends", "Gulliver's Travels", "Gavin & Stacey" gibi yapımlarda da oynadı. James Corden aynı zamanda yapımcılık da yapıyor ve eş zamanlı olarak "The Late Late Show with James Corden" programının da sunucusu.

Yetmişli yılların popüler heavy-metal gruplarından Black Sabbath'ın vokalisti olan Ozzy Osborne, filmde Barb'ın babası King Trash olarak seyircilerin karşısına çıkıyor. Ozzy Osborne, televizyon ve film dünyasına birçok soundtrack armağan etmiş bir isim. "Troller Dünya Turu" filmi için de seyircilere soundtrack sürprizleri olacak.

Cooper karakterini seslendiren isim ise Ron Funches. Kendisi, son yılların parlayan isimlerinden. İlk

film olan "Troller"de de Cooper karakterine ses veren isim; "6 Underground", "Once Upon a Time in Venice", "Get Hard", "Sylvie", "Noelle", "Jexi" gibi filmlerde rol aldı. "Harley Quinn"ın animasyon dizisinde de King Shark'ı seslendirdi.

2000'li yılların sevilen şarkıcılarından Kelly Clarkson da bu film için seslendirme yapan ünlü isimlerden. Clarkson, filmde Delta Dawn'ı canlandırıyor ve kendisi bu aralar, "The Kelly Clarkson Show"un da sunuculuğunu yapıyor.

"The Big Bang Theory" dizisi ile yıldızı parlayan Hindu oyuncu Kunal Nayyar ise Guy Diamond'u seslendirerek kendisini farklı bir alanda da geliştirmeye açık olduğunu sinema seyircilerine gösteriyor.

Çoğu seyircinin "Saturday Night Live"dan bildiği Kenan Thompson da filmde Tiny Diamond'u seslendiriyor.

Amerika'nın ünlü Funk müzisyenlerinden olan George Clinton, filmin en önemli yıldızlarından biri. Kendisi, King Quincy'yi seslendiriyor ve onun da filme özel soundtrack armağanları oluyor.

Özellikle yeni neslin bildiği ve sevdiği şarkıcı J Balvin ise Tresillo'yu seslendirmekte. J Balvin, son zamanlarda

dünya üzerinde iyiden iyiye popülerlik kazanan müzik türü Reggaeton'ın trolü olarak seyircilerin karşısına çıkıyor.

Filmin önemli isimleri arasında Amerika'nın ünlü HipHop ve R&B şarkıcılarından olan Mary J. Blige de bulunuyor. Queen Essence'yi seslendiren isim, bir Netflix yapımı olan ve 2017 senesinde seyirciler ile buluşan "Mudbound" ile hem müzik hem de oyunculuk kategorisinde Akademi'de Oscar adayı olmuştu.

Sevilen oyunculardan Sam Rockwell, filmde Hickory'yi seslendiriyor. Rockwell "Moon", "Three Billboards Outside Ebbing, Missouri", "Seven Psychopaths", "Confessions of a Dangerous Minds", "Vice", "Blaze", "Woman Walks Ahead", "Frost/Nixon", "Heist" gibi ünlü yapımlarda da rol almıştı.

Güney Kore'de hatırı sayılır bir fan kitlesi olan ve dünyaya yayılan Red Velvet grubu da, K-Pop çetesi olarak seyircilerin karşısına çıkıyor. Grubun tüm üyeleri, bu çetenin seslendirmesini üstlendi.

"New Girl" dizisinde uzun süre rol alan ve birçok sinema seyircisinin "500 Days of Summer" filmi ile bildiği Zooey Deschanel ise Bridget'ı seslendiriyor. Kendisi, bir önceki filmde de Bridget'a sesiyle hayat vermişti.

Filmin yönetmenleri Walt Dohrn ve David P. Smith de film için seslendirme yapanlar arasında.

Seyircilerine müzikle dolu bir buçuk saat yaşatmayı amaçlayan "Troller Dünya Turu", uzun süren bir pandemi sürecinden sonra bu ay beyazperdeyle buluşacak olan projeler arasında. Yıllar süren çalışmaların ve özverilerin sonucu ortaya çıkan yapım, zengin seslendirme kadrosuyla da yıllar sonra konuşulan bir animasyon klasiği olmayı hedefliyor. Sadece çocukları değil, yetişkinleri de sinema salonuna davet ediyor. **APM**

BİR BERLİN MASALI UNDİNE

Burada zaman kırılıyor, yapılar yıkılıyor, nesneler düşüp parçalanıyor; insanlar ise *lanetlerden payını alıyor*.

Neslihan İMAMOĞLU
imamogluneslihan@gmail.com

"Toter Mann" (2001), "Barbara" (2012), "Yüzündeki Sır" (2014) ve "Transit" (2018) ile tanıştığımız

Christian Petzold'un yazıp yönettiği son film "Undine" (2020) dünya prömiyerini Berlin Film Festivali'nde yapmıştı. Türkiye'de Goethe-Institut işbirliğinde düzenlenen ve Alman sinemasından güncel, başarılı örnekler sunmayı amaçlayan Kino 2020 programı kapsamında Ina Weisse ve Ulrike Ottinger'in filmleri ile birlikte gösterilen "Undine", 13 Kasım'da vizyona giriyor. Öncesinde ise 9-20 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek olan 39. İstanbul Film Festivali'nin Filmekimi Galaları programında festival takipçileri ile buluşacak.

Bir önceki filmi "Transit"te tarihi bir hikâyeyi günümüze taşıyan, "Yüzündeki Sır"da (Phoenix) küllerinden doğan anka kuşu mitini, toplama kampından kaçmayı başarıp yeni bir yüz ile evine dönen bir kadın üzerinden anlatan Petzold, bu filminde de zaman ve mekânla oynayıp, gerçekler ve masalları birbirine katıyor. Petzold, Friedrich de la Motte Fouqué'nin Türkçede de çevirisi olan "Undine" adlı novellasından (1811) Tchaikovsky'nin "Undina" isimli operasına

(1869), Hans Christian Anderson'un "Küçük Deniz Kızı" masalından (1836) Jean Giraudoux'nun "Ondine" (1939) oyununa kadar birçok esere konu olan su perisi Undine'ı günümüz Berlin'inde karşımıza çıkarıyor. Berlin hikâyesinin geçtiği bir set olmaktan çok öte Undine gibi filmin ana karakteri oluyor. İsmi "bataklıkta kuru bir yer", "bataklık" gibi anlamlara gelen ve nehir kenarında bir balıkçı köyü olarak kurulan Berlin; adını "su" ve "dalga"dan alan Undine ile bütünleşiyor.

Denizlerde ve göllerde yaşayan güzel Undine ancak bir faniye aşık olursa karaya çıkabilecektir ama tek bir şartla: sadakat. Eğer sevgilisi tarafından aldatılırsa onu öldürerek suya geri dönmek zorundadır. Petzold'un Undine'sı Undine Wibeau

Berlin'de yaşar, kentin tarihini bilir ve bilgilerini her gün "Berlin Kent Modelleri" sergisi üzerinden turistlere anlatır. Mesaisi başlamadan önce kafede sevgilisiyle otururken gördüğümüz Undine, "Gidemezsin, beni terk edersen seni öldürmek zorunda kalırım" der ve karşısındaki ona artık bu saçmalıkları bırakması gerektiğini söyler. Undine, terk edilirse yaşayamayacaktır, terk edilirse öldürmek zorunda kalacaktır. Suyun çağrısını duyması, Christoph ile karşılaşması ile efsanenin boyutu değişir. Yeni bir aşk, laneti ortadan kaldırabilir mi?

Petzold, Undine mitini bugüne taşımakla kalmıyor, Berlin'in kentsel tarihini de tersine ve parçalı bir akışla anlatarak zamanla oynuyor. Berlin Mitte'de, kentin merkezinde başlayan filmde karakterlerle birlikte kentin sokaklarını geziyoruz ve Undine'dan kentin tarihini dinliyoruz. Nasıl ki kente ortasından dahil oluyorsak tarihini de ortasından dinlemeye başlıyoruz. 90'lardan, duvarın yıkıldığı Doğu ve Batı Berlin'in birleştiği zamandan başlıyor; sonra geriye doğru gidiyor: Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin sosyalist kent idealiyle yaptığı planları görüyoruz. Ardından "Berlin'in kökenlerine bakalım" diyen Undine'nın sesiyle daha da geriye gidiyoruz: kentin kökenine. Kent de

Undine da sudan geliyor.

İlk bakışta, daha önce benzerleri yapılan bir modern masal ya da kıskançlık, güven, sadakat gibi kavramlar üzerine bir aşk hikâyesi gibi gözükten film; Berlin'in tarihini katman katman soyuyor. Burada zaman kırılıyor, yapılar yıkılıyor, nesneler düşüp parçalanıyor; insanlar ise lanetlerden payını alıyor. Film boyunca ikilikler, görsel imgeler ve anlatı üzerinden bir araya geliyor: Undine ve Berlin, su ve kara, kent modelleri ve kentin sokakları, insan figürleri ve bedenler, öz ile temsil, rüya ile gerçek, yapım ve yıkım, yıkım ve yeniden inşa, form ve işlev... Undine, kentin tarihini anlatırken modern mimarinin "form işlevi izler" söylemini boşuna hatırlatmıyor: İnsan bedenindeki bir su perisinin bu çağda yeri var mıdır?

Petzold filmleri, konu ve temaların ele alınış biçimlerinin yanı sıra oyuncu performansları ile de öne çıkıyor. Nina Hoss ilk akla gelenlerden biri olmak üzere daha önce çalıştığı isimlerle çalışmayı seven Petzold, bu filmde de başrolleri "Transit" filmindeki ikiliye veriyor: Paula Beer ve Franz Rogowski. Paula Beer, Undine rolüyle Berlin Uluslararası Film Festivali'nde en iyi kadın oyuncu ödülüne layık görüldü. Beer, 2016 yılında "Frantz" filmindeki performansı ile en iyi genç kadın oyuncu ödülünü de almıştı. Christoph rolüyle izlediğimiz Franz Rogowski'yi ise yakın zamanda "Transit"ten biliyor olsak da 2015 yılında Berlin sokaklarında çekilen bir başka filmde,

Sebastian Schipper'in tek planda çektiği "Victoria"da (2015) karşımıza çıkmıştı. Terrence Malick'in "Gizli Bir Yaşam" (2019), Michael Haneke'nin "Mutlu Son" (2017) filmleri de yer aldığı işler arasında. Undine'da ayrıca Maryam Zaree (Monika), Jacob Matschenz (Johannes), Anne Ratte-Polle (Anna) gibi isimler de yer alıyor. Anne Ratte-Polle'yi yakın zamanda Ilker Çatak'ın yönettiği ve İstanbul Film Festivali'nin online seçkisinde yer alan "Söz Senettir" (2019) filminden hatırlayanlar olacaktır.

Birçok adaylığı ve ödülü olan yönetmenin neredeyse tüm filmleri Alman Film Eleştirmenleri Derneği tarafından en iyi filme aday gösterildi ve bunlar arasında "Barbara" (2012), "Jerichow" (2008), "Gespensster" (2005) ve "Die innere Sicherheit" (2000) en iyi film ödülü'nün sahibi oldu. Uluslararası festivallerde de dikkat çeken Petzold, 2005'te "Gespensster", 2007'de "Yella", 2012'de "Barbara", 2018'de "Transit", 2020'de ise "Undine" ile Berlin Uluslararası Film Festivali'nde Altın Ayı'ya aday gösterildi. Henüz bu festivalde Altın Ayı sahibi olamadıysa da "Barbara" ile Gümüş Ayı, "Wolfsburg" ve "Undine" ile FIPRESCI ödülü aldı.

Yönetmeniyle, oyuncularıyla, konusuyla ve ödülleriyle merak uyandıran "Undine", kent ile ilişkimizi yeniden düşündüğümüz bu günlerde Berlin denince akla gelen yapımların yanına eklenecek gibi gözüküyor. **APM**

BEN SADECE BİR KURYEYİM

THE COURIER

The Courier, İngiltere’de geçen bir hikaye, yine macera ve yine maceranın yanında bol bol suç. Önceki projelerinden yola çıkacak olursak Zackary Adler’in bu tarzı ve hikayeleri sevdiğini söylemek mümkün.

Çağla OKUTAN
caglaokutan17@gmail.com

R

Zackary Adler, kariyerine kısa filmlerle başlayıp uzun metraj filmlerle devam ettiren yönetmenlerden. “The Cookie Story” isimli kısa filmle 2001 senesinde sinema kariyerine başlayan yönetmen, daha sonraları “Something in Between” ve “Late” gibi kısa filmleri çekti. 2006 senesinde ilk büyük sıçramasını “I’m Reed Fish” ile gerçekleştirdi. Bu film, ana akım çevrelerin dikkatini çekti ve kariyeri adına büyük bir hamle oldu. Filmde o dönemin yıldız oyuncularının rol almasının da büyük etkisi vardı. “Gilmore Girls”le de dünyaya adını duyurmuş olan Alexis Bledel ve usta yönetmen Clint Eastwood’un yönettiği “Million Dollar Baby”de rol alan, o dönemin gelecek vaat eden Kanadalı oyuncusu Jay Baruchel rol alıyordu. Amerika’nın kırsal bir kasabasında yaşayan Reed Fish’in hikayesini anlatan film, 2006 senesinde romantik komedi alanında dikkat çeken işlerden biri olmuştu. Zackary Adler ise rüştünü ispatlama fırsatı bulmuştu.

Zackary Adler, boş durmayıp 2008 senesinde de “Familiar Strangers”ı yönetti. Film, büyümekte olan çocukların ailesi ile

ilişisini anlatıyordu. Bu noktada da yönetmen Zackary Adler, evrensel bir konuyu beyazperdeye taşıyıp yeni bir yorum getirme amacındaydı. Filmde Shawn Hatosy, Nikki Reed ve Ann Dowd gibi isimler yer alıyordu. Familiar Strangers’tan sonra kariyerine biraz ara veren yönetmen, 2015 senesinde “The Rise of the Krays” ile geri döndü. İki kardeşin, İngiliz mafyaları arasındaki yükselişini ve karşılaştıkları olayları anlatan bu film, Adler’in kariyerinin ikinci büyük sıçraması oldu. Film, beş yıl içinde İngiltere’de en çok satış yapılan film DVD’si unvanını aldı. Adler’in yönetmenlik stili, mafyayı kendine özgü bir dille anlatması, dünya çapındaki seyirciler ve eleştirmenler tarafından da büyük bir övgü ile karşılanmasını sağladı.

Zackary Adler, “The Rise of the Krays”ın ardından, filmi seri haline getirmeye karar verdi ve 2016 senesinde de “The Fall of the Krays”ı yönetti. Film, en az ilki kadar başarılı oldu. 2016 senesinde hiç boş durmayan yönetmen, “Casual Encounters”ı da vizyona soktu. “Casual Encounters” ise “The Rise of

the Krays” ve “The Fall of the Krays”ten farklı olarak bir romantik-komedi idi. Filmde Taran Killam, Brooklyn Decker, David Arquette gibi isimler yer alıyordu. 2016’nın son çeyreğinde “American Romance” isimli filmi de vizyona giren yönetmen, o yılki projeleriyle adından sıkça söz ettirmeyi başardı.

2017 senesinde de “The Rise of the Krays” ve “The Fall of the Krays”ın ardından yine aynı tarz bir film ile beyazperdedeki yerini aldı. “Rise of the Footsoldier 3” ile yeniden büyük bir başarı yakaladı. Film, değişen sinema yeniliklerine de ayak uydurdu ve VOD (Video On Demand) platformlarında da büyük bir başarıya ulaştı. Filmde, Craig Fairbrass başroldeydi.

Artık Zackary Adler, sinema dünyasında tanınmış bir yönetmendi. Bütün bu başarıların ardından “The Courier”ı yönetti. “The Courier”, Londra’da geçen ve bir kuryenin taşıdığı paketlerde bomba olduğunu fark etmesi ile başlayan bir film. Ezekiel Mannings ve Nick Murch arasındaki çekişmenin arasında kalan bu kurye, başına geleceklerden habersiz bir şekilde hikayenin fitilini ateşler ve olanlar olur. Devreye, federal güçler ve suç dehaları girer.

Film, Zackary Adler, James Edward Barker, Andy Conway, Andrew Prendergast ve Nicky Tate’ten oluşan ekibe ait. Zackary Adler ve James Edward Barker, filmin aynı zamanda yapımcı kadrosunda da yer almakta. Bu kadro zaten bir hayli geniş. Toplamda 14 yapımcıya sahip film (bu yapımcılar uygulayıcı, saha, ana yapımcı olarak da değişiyor kendi içinde), büyük hazırlıklarla çekildi.

Filmin müziğini ise filmin hem yapımcılarından hem de senaristlerinden biri olan James Edward Barker üstlendi. Ona Tim Despic eşlik etti.

The Courier’in, önemli bir de görüntü yönetmeni var. “The Thing” ve 2008 yapımlı “Taken” filminin de görüntü yönetmeni olan Michel Abramowicz, başrolünde John Travolta’nın olduğu “From Paris with Love”ın da görüntü yönetmenliğini üstlenmişti.

Filmin başrolünü usta oyuncu Gary Oldman üstleniyor. 2018 senesinde “Darkest Hour” ile ilk defa Akademi Ödülü’ne layık görülen Oldman, filmde Ezekiel Mannings karakterine can verdi. Usta İngiliz oyuncu; “Tinker Tailor Soldier Spy”, “The Dark Knight”, “Leon”, “Dracula”, “The Laundromat”, “The Book of Eli”, “The Unborn” gibi birçok filmde boy gösterdi. Harry Potter’ın film serilerinde de Sirius Black karakterine de hayat vererek kendine birçok yaştan hatırı sayılır bir hayran kitlesi edindi. Gary Oldman, “The Courier” ile birlikte vizyonda sırasını bekleyen birkaç filmde daha rol aldı. Kariyerine tam gaz devam eden oyuncu, birçok farklı türden filmde rol alarak kendini kanıtlayan

isimlerden biri olmayı başardı.

Filmin Gary Oldman’a eşlik eden en önemli, kilit isimlerinden biri, Olga Kurylenko. Kendisi filmde, her şeyin başlamasına sebep olacak kuryeyi canlandırıyor. Ukraynalı oyuncu; “Hitman”, “Quantum of Solace”, “Max Payne”, “Oblivion”, “Vampire Academy”, “Mara”, “The Water Diviner” gibi birçok filmde rol aldı. Son zamanlarda Fransa’da yayınlanan “Romance” dizisi ile gündeme geldi. Olga Kurylenko da tıpkı Gary Oldman gibi vizyon sırasını bekleyen birçok filmde rol aldı. Başarılı aktris, kariyerine durmak bilmeden devam eden isimlerden.

Filmin bir diğer önemli oyuncusu ise Hindistan asıllı İngiliz aktör Amit Shah. Kendisi, filmde Nick Murch karakterine hayat verdi. Amit Shah’ın film geçmişinde ise “Johnny English Strikes Again, Final Score”, “Last Christmas”, “The Hundred-Foot Journey” ve “Ordinary Love” gibi projeler var. Kendisinin aynı zamanda “The Other One” ve “Angry Quiz Guy” gibi dizi tecrübeleri de bulunmakta.

Filmde ajanı canlandıran isim ise Alicia Agnes. Agnes, genç ve gelecek vaat eden oyunculardan. 2017’den 2020 senesine kadar History kanalında yayınlanan “Vikings” dizisinde boy gösteren oyuncu, “Little Kingdom” ve “The Obscure Life of the Grand Duke of Corsica” gibi filmlerde de rol aldı. The Obscure Life of the Grand Duke of Corsica, 2021 senesinde vizyona girmeyi bekliyor.

Greg Orvis, Craig Conway, William Moseley, Calli Taylor, Lee Charles, Gordon Alexander, Dermot Mulroney ise filmde rol alan diğer önemli oyuncular.

Yine İngiltere’de geçen bir hikaye, yine macera ve yine maceranın yanında bol bol suç. Önceki projelerinden yola çıkacak olursak Zackary Adler’in bu tarzı ve hikayeleri sevdiğini söylemek mümkün. **APM**

R O B I N ' İ N S O N Z A M A N L A R I

ROBIN'S WISH

Robin Williams, 2014 yılındaki ani ölümüyle herkes büyük bir şok yaşamıştı. Ağustos ayında intihar ederek yaşamına son veren efsane oyuncudan geriye yer aldığı sayısız proje ve unutulmaz performansları kaldı.

Büşra BAYAR
busrabayar07@gmail.com

izi oyunculuğu ile kariyerine giriş yapan Robin Williams'ın yer aldığı ilk sinema projesi, 1980 yapımı "Popeye" olmuştu. Henüz yirmili

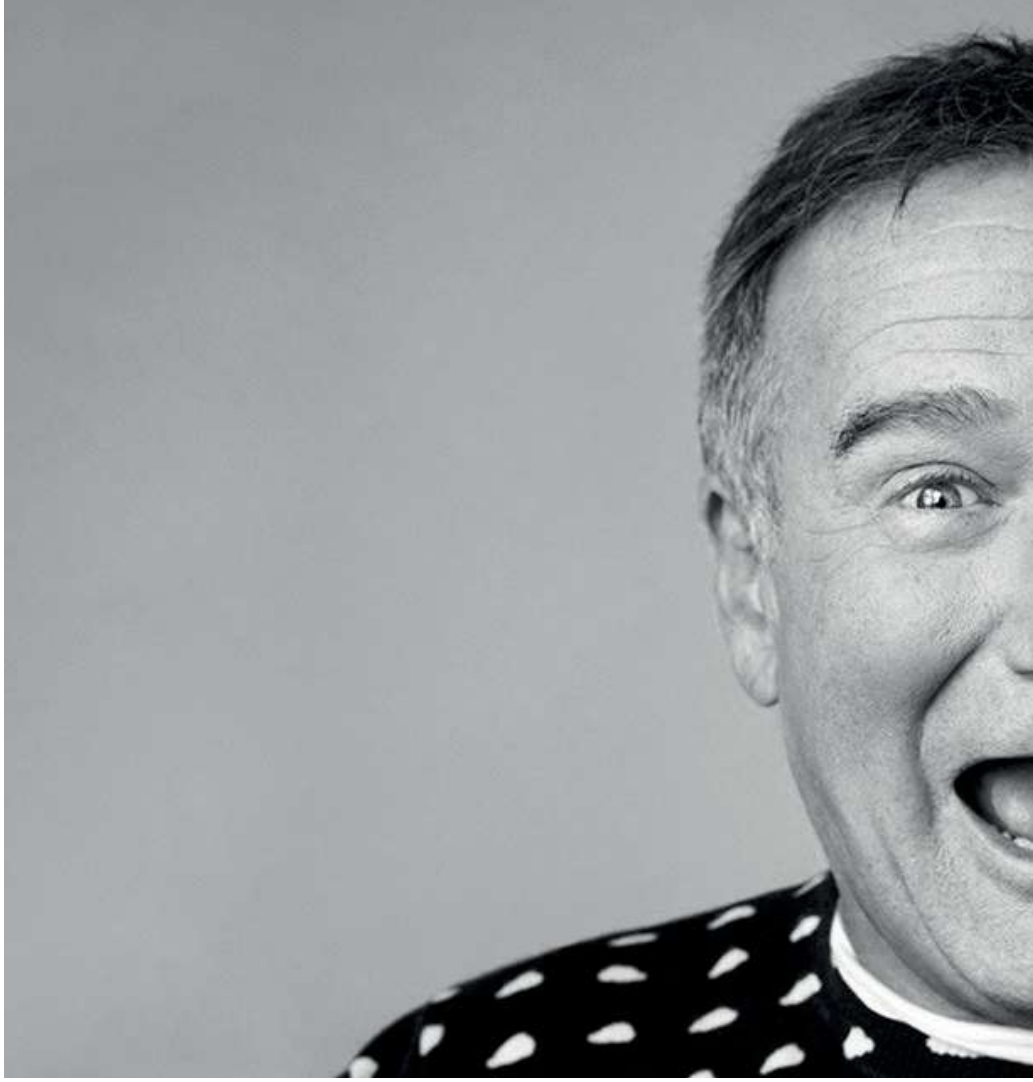
yaşlarındayken sektöre giriş yapan oyuncunun kısa sürede böylesine büyük bir sıçrama yaşayıp birçok başarılı yapımda yer alacağı düşünülmezdi. Özellikle 1987 yılında izleyici ile buluşan ve bir Barry Levinson filmi olan "Good Morning, Vietnam" ile Oscar'a En İyi Başrol Erkek Oyuncu kategorisinde aday gösterilmesi, kariyerindeki bu sıçrayışın en önemli örneğiydi. Aynı zamanda BAFTA'ya da aynı dalda aday gösterilen isim, Altın Küre'den ödül almayı başarmıştı. 2 sene sonra En İyi Senaryo dalında Oscar kazanan ve yönetmen Peter Weir tarafından beyazperdeye taşınan "Ölü Ozanlar Derneği" ile büyük beğeni toplamayı başardı. Hayat verdiği başarılı edebiyat öğretmeni John Keating karakteriyle yine başta Oscar olmak üzere Altın Küre, BAFTA gibi prestijli ödül törenlerinde En İyi Erkek Oyuncu dalında aday gösterildi. 80'li yılların sonlarında başlayan bu başarılı ilerleyiş, 90'larda da devam etti. 1991 yılında çekilen "Balıkçı Kral" ile yeniden Oscar'a aday gösterilen Williams, buradaki performansı ile Altın Küre'den ikinci kez En İyi Erkek Oyuncu ödülünü aldı. Oscar konusunda henüz şeytanın bacağı kırılmayan aktör, bu yıllarda "Jumanji", "Müthiş Dadi... Müthiş Baba" gibi birbirinden başarılı filmlerde yer aldı. Daha çok eğlenceli, komik rollerde gördüğümüz ismi 1997 yapımı, Gus Van Sant yönetmenliğindeki "Good Will Hunting"de oturaklı, sakın bir karakterle izledik. Matt Damon ve Ben Affleck'in senaryosunu kaleme aldığı filmde Sean rolüyle En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu kategorisinde ödülün sahibi olmayı başardı. Daha sonra "Müzedek Bir Gece" serisi, "Boulevard" gibi sayısız projede yer almaya devam

eden aktör, uzun bir süre başa çıkmak zorunda kaldığı Demans hastalığına yakalanınca oyunculuğa veda etti.

"Robin's Wish" belgeseli, başarılı oyuncunun son günlerine ve hastalığının kendisinde ne gibi tahribatlar yarattığına değiniyor. 1 Eylül'de çeşitli VOD platformlarda izleyici ile buluşan yapımın yönetmen koltuğunda "Coffey Park", "The United States of Detroit" gibi yapımlarıyla bilinen ve şimdiye kadar, bir kısa filmi hariç, hep belgesel yönetimi yapmış olan Tylor Norwood oturuyor. Norwood, "Robin's Wish" in senaryosunu The United States of Detroit'te de birlikte çalışmış olduğu Scott Fitzloff ile kaleme aldı.

Bu proje, ilk olarak Robin Williams'ın eşi Susan Schneider Williams'ın aklına gelmişti. Belgeselin çekimi için yönetmen Norwood ile iletişime geçti. Norwood başlangıçta pek istekli olmasa da zamanla izleyicilerin, hastalığı sebebiyle yeteneğini ve yetilerini hızla kaybeden Williams'ın

hissettiği acıları anlamaları adına projenin yönetmen koltuğuna oturmayı kabul etti. Ayrıca bu projeye Williams'a haksız yere yapılmış olan bir hatayı da gözler önüne sermeyi umut eden yönetmen, film için başarılı oyuncunun çevresindeki insanlarla röportajlar yaptı. Bu insanlar arasında başta tabii ki oyuncunun eşi bulunuyor. Susan

Schneider Williams'ın yanı sıra "Müze Bir Gece" filminin yönetmeni Shawn Levy, "The Crazy Ones"ta birlikte çalıştığı John R. Montgomery, Susan Williams, David E. Kelley gibi isimler de röportaj verenler arasında.

Lewy Cisimcikli Demans olarak bilinen bu hastalığın en büyük etkilerinden biri, kişinin zihinsel yeteneklerinde

büyük oranda bir kayba sebep olmasıdır. Uyku bozukluğu, halüsinasyon görme, dikkat kaybı gibi etkilerinin yanı sıra fiziksel anlamda da yavaş hareket etme, kas kasılması, titreme gibi durumlara da sebep olmaktadır. Belgesel de tüm bunlarla mücadele etmek durumunda kalan Robin Williams'ın oyunculuktan, sosyal hayatından ve daha birçok şeyden uzaklaşmasını ve son günlerinde ne denli zorlu bir süreçten geçtiğini görmemizi sağlıyor. Senelerce birbirinden başarılı projelerde yer alıp sinema ve televizyon dünyasına adını altın harflerle yazdırmayı başaran bu komedyenin son zamanlarında yaşadığı trajediye ışık tutuyor. Geçmişte yer aldığı projelerden görüntülere, çeşitli sahne şovlarına da yer verilen yapımda Williams'ın acı sonunu duyduğumuz haberleri de görüyoruz. Yakın çevresiyle yapılan röportajlardan Williams'ın dışarıya çok yansıtılmamaya çalışarak içinde birçok problem yaşadığını öğreniyoruz.

Nöroloji profesörü Bruce Miller'ın da açıklamalarıyla bu hastalığın kişide yarattığı tahribatı detaylıca öğreniyor, Williams üzerindeki etkisinden haberdar oluyoruz. Özellikle yönetmen Shawn Levy'ye söylediği "Neler olduğunu bilmiyorum. Ben artık ben değilim." sözleri, oyuncunun yaşadığı sürecin zorluğunu gözler önüne seriyor. Bir bunama türü olarak bilinen Parkinson ile son derece benzer özelliklere sahip olan Lewy Cisimcikli Demans, sırf bu yüzden hemen fark edilip teşhis konamıyor. Williams'ın da Parkinson olduğu düşünülüyor. Fakat intiharından sonra yapılan otopsi sonucunda Demans hastası olduğu anlaşılıyor. Aslında ölümünden yaklaşık bir sene önce, 2013'te, evlilik yıldönümlerinde eşine "Keşke beynimi yeniden başlatabilsem." sözlerini söyleyerek zihninde yaşadıklarını özetleyen isim, yavaş yavaş aklını kaybediyordu. Ayrıca bunun kendisi de farkındaydı. Ama bu aklını yitirme durumunun sebebi tamamen hastalığının teşhis edilememiş olmasıydı. Bu gerçeğin Williams gibi daha birçok insanın başına gelmesi ve bunun bilinir kılınması için yapılan bu belgesel aracılığıyla LBD şeklinde kısaltılan bu hastalık için bir fon oluşturuldu. Toplanan bağışlarla hastalıkla mücadele eden hastalara destek sağlanarak unutulmaz oyuncunun anısını yaşatacak bir eylem de başlatılmış oldu. **APM**

YARIMADA PENINSULA

2016 yılında vizyona girdiğinde büyük ses getiren Güney Kore yapımı “Zombi Ekspresi”nin devam filmi “Peninsula” (Yarımada), bu ay sinemaseverlerin zevkine sunuluyor.

Benan KULAK
benankulak@gmail.com

Kore'deki zombi salgını sonrasında hükümetin yok olduğu yeni bir düzeni tasvir eden "Peninsula", hayati bir görev için zombilerin istila ettiği Seul'e geri dönmesi gereken bir askerin serüvenini takip ediyor. Yeni hikaye, 2016'da vizyona giren ilk filmde yaşananların dört yıl sonrasını konu alıyor. Yeon Sang-ho, "Zombi Ekspresi"ni yazdığı zombi filmleri Güney Koreli seyirciler arasında yaygın bir tür değildi. Alt türün ticari çekiciliğinden şüphe duyan yönetmen, NEW'deki yapımcılarla görüşürken filmini "bir tür insan virüsünün bulaştığı Korelilerin hayatta kalma hikayesi" olarak tanıttı. Variety dergisine verdiği röportajda "Filmi çekerken,

kıyamet sonrası o dünyadaki diğer hikayelerle ilgili fikirlerim vardı, ancak bu ölçekte değildi. Böylesine özel bir tür filmi yapmak için başka bir fırsatım olabileceğini düşünmemiştim." açıklamasını yapan yönetmen, "Zombi Ekspresi"nin başarısının ardından devam filmleriyle türü canlandırmaya ve seyircisini sevindirmeye devam ediyor. Yeon'u şaşırtan, "Zombi Ekspresi"nin ticari başarısı, kısaca ABD ve Kanada'da 2.1 milyon dolar üzeri ve toplamda da 98.5 milyon dolar hasılat elde etmesiydi. Bunun dışında VOD, Netflix ve Shudder

dahil birçok yayın kuruluşu haklarını aldı ve Kore'nin en başarılı yapımlarından biri olarak tarihe geçti. Sadece Güney Kore'de 11 milyondan fazla kişi izledi.

Aslında bir filme devam filmi çekmeden önce iyi bir yapımcının düşünmesi gereken iki konu olmalı. Bunlardan birincisi ilk filmin neden tuttuğu, ikincisi ise bu hikayenin daha nasıl geliştirilip çeşitlendirilebileceği olmalı. "Zombi Ekspresi" filmini yaparken yola çıkılan nokta, zombi istilasından ziyade insanın bir felaket karşısında izleyeceği yol ve dönüşebileceği karakter üzerinden seyirciye empati fırsatı vermesi. Ama "Peninsula"ya bakıldığında bu derinliği görmek pek mümkün olmuyor. Çünkü aynı türdeki zombi aksiyon filmlerinden hiçbir farkı yok. Bu da derinliksiz ve yüzeysel bir devam filmi olmaktan öteye

gidememesine sebep oluyor.

Kaptan Jung-seok (Gang Dong-won), zombi vebasının büyüdüğünü görür ve şehrin işgalinden önce aile üyelerini tahliye etmeye çalışır. Ama çabaları insan davranışına ters düşer. 4 yıl sonra milyonlarca dolarla dolu bir kamyonu kaçırmak için Güney Kore'ye geri döner. Ancak terslikler peşini bırakmaz Jung-seok kendini iki kız kardeş (Lee Re, Ye-won) ve onların anneleriyle (Lee Jung-hyun) şehirden kaçmaya çalışırken bulur. Bu zorlu macerada "Zombi Ekspresi"ndeki klostrofobik ortamın aksine bütün şehir zombilerin elinde olduğu için filmde aksiyon sahneleri ve yaşayan ölülerin saldırdığı anlar için kullanılan CGI (bilgisayarda hazırlanmış kurgusal grafik) teknolojisinin yoğunluğu göz yoruyor. Ayrıca filmi basitleştiriyor da. Elbette bir zombi filmi soygun hikayesiyle harmanlama fikri, yönetmene masa başında iyi gözükmüş olabilir. Ama uygulama şekli, türün vasat bir örneği olmaktan öteye gidemiyor. Yönetmenin üslubu, ucuz Amerikan aksiyon filmi özentiği olarak okunuyor.

"Zombi Ekspresi", karakterlerin duygu durumları iyi işlendiği ve her birini derinlemesine incelediği için başarılı olmuştu. "Peninsula"da da aynı şekilde karakterlerin derinlikli kurulmaya çalışıldığı gözlenebiliyor.

Buna rağmen abartılı aksiyon ve klişeler bütünü, hikayenin derinleşmesini engelliyor ve seyircinin empati kurmasına olanak tanımıyor. Elbette bol aksiyon seven seyirci için hoş vakit geçirmelik bir film ve sıkıcı olmadığı kesin. Ama serinin ilk filmi kadar akılda kalıcı ve etkileyici olduğunu söylemek oldukça güç. Birçok yerde aksiyon denemeleri yer yer "Mad Max: Fury Road", "Hızlı ve Öfkeli" gibi projeleri anımsatsa da zombi türü içerisinde silik kalacağı düşünülen bir yapım.

Filmin teknik özelliklerinden biraz bahsetmek gerekirse, öncelikle şunu söylemeli: Tutan ilk filmin ardından aynı formülü tekrarlamak yerine farklı bir yol izlemiş olması, yönetmen Yeon Sana-ho'nun alternatif şeyler denemeyi seven yenilikçi biri olduğunu bize gösteriyor. Ama kullanılan CGI teknolojisinin başarısızlığı, yapımın görsel efektler konusunda sağlam bir kadro oluşturamamasından kaynaklanıyor diyebiliriz. Film basitleştiren ve seyirciyi hikayeden koparan temel unsur da

tam olarak bu aslında. Bilgisayarda çoğaltılmış zombiler son derece başarısız ve filmi karikatürize ediyor. Bu yüzden hedeflendiği gibi seyirciyi germekten, korkutmaktan çok uzak. Bunun dışında kullanılan sarı-yeşil renk paleti de filmin altyapısına hizmet etmiyor. Ama görüntü yönetmeninin aksiyon sahnelerindeki teknik başarısı, diğer Güney Kore filmlerinin üstünde diyebiliriz.

Oyunculuklara gelecek olursak, ana karakterler rollerinin altından başarıyla kalkıyorlar. İki cesur kız kardeş, adrenalini artıran, nispeten inandırıcı ve hikayeye doğru hizmet eden karakterler. Ancak çirkin Çavuş Hwang (Kim Min-jae) ve Kaptan Seo (Koo Kyo-hwan), tiplerede başarısız oyunculuklarla karşımıza çıkıyor. Kendini beğenmiş alfa erkek başrol ve entrikacı çavuş karakteri klişe ve yine inandırıcılıktan uzak. Hikayenin tek göze çarpan karakteri, genç bir kız olan Joon (Lee Re), fakat tek bir iyi karakter, tüm filmi unutulmaz kılmak için yeterli değil tabii ki. "Zombi Ekspresi", ilgi çekici bir ana oyuncu kadrosuna ve türde yenilikçi bir yaklaşıma sahipti. Filmde, zombiler için CGI teknolojisinden faydalanmak yerine çoğunlukla gerçek aktörlerin kullanılması ve sınırlı bir mekanda, yani trende geçmesi büyük bir avantajdı. Oldukça başarılı bulunan ilk filmle karşılaştırılmasa bile "Peninsula", tek başına iyi oyunculukla ayakta durabilmek için gerekli zeminden yoksun. Yapımın asla sıkıcı bir anı yok, ancak kalıcı bir izlenim bırakacak hiçbir detay da mevcut değil. **APM**

“Peninsula’nın aynı türdeki zombi aksiyon filmlerinden hiçbir farkı yok. Bu da derinlikless ve yüzeysel bir devam filmi olmaktan öteye gidememesine sebep oluyor.”

AMA SEVİYORUM ANNEE!

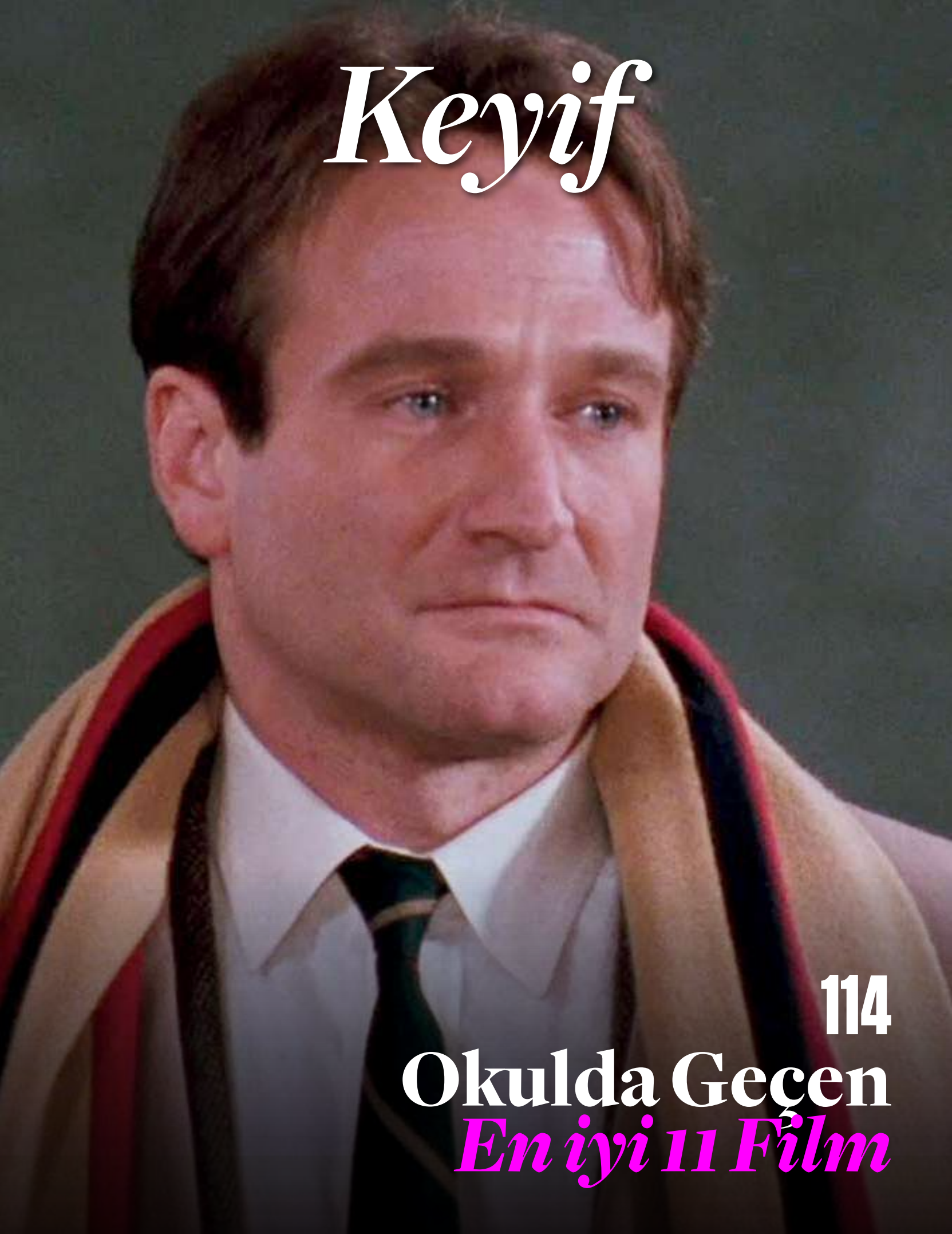
Sizin de sevdiklerinize
armağan edeceğiniz binlerce hediye
LSV Dükkan'da...

online alışverişleriniz için

www.lsvdukkkan.com

LÖSEV
KURULUŞUDUR

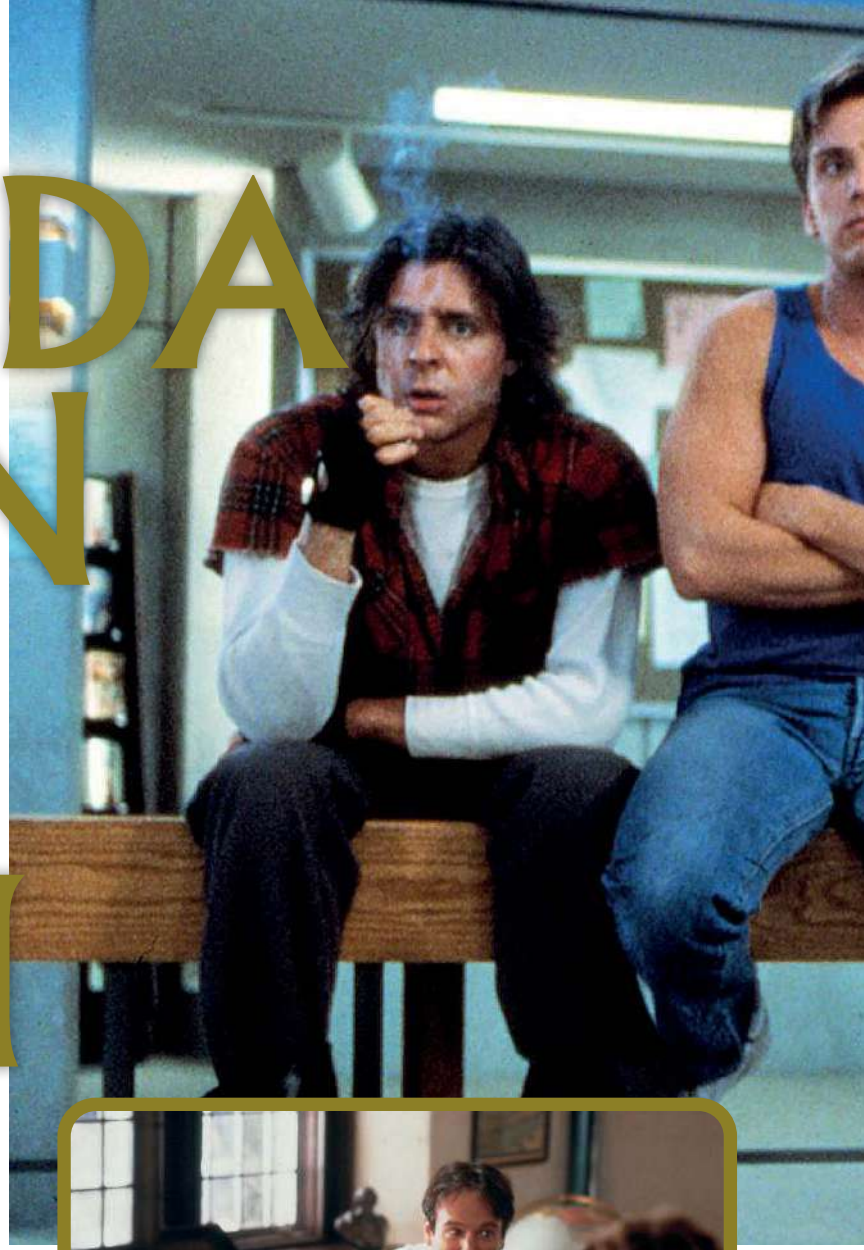

Keyif

114

Okulda Geçen
En iyi 11 Film

OKULDA GEÇEN EN İYİ 11 FİLM

Okullar, evimizden sonra en fazla zaman geçirdiğimiz mekânların başında gelir. Haliyle gerçek hayattan beslenen sinemanın duraklarından biri olan okullarda geçen filmleri bu ay sizler için derledik. İşte karşınızda okulda geçen filmler!

Kaan Okan ÇELİK
kaanokancelik@gmail.com

ÖLÜ OZANLAR DERNEĞİ (DEAD POETS SOCIETY, 1989)

“Ölü Ozanlar Derneği” filmini duymayan yoktur. Tavsiye listelerinin gedikli filmlerinden olan yapımın hayli dokunaklı bir hikâyesi var. John Keating çok başarılı ve bir o kadar da farklı olan edebiyat öğretmenidir. Welton Akademisi’nde öğretmenlik yapmaya başlar. Bay Keating, çoğu baskı altında olan öğrencileri, edebiyat ve şiirin bambaşka dünyasıyla tanıştırır. Onlara özgürlüğü, hayatı yeniden anlamayı, dünyaya farklı açılardan bakmayı öğretir. Ancak Welton Akademisi’nin felsefesiyle hiç örtüşmeyen bu ders anlatımı, yönetimin gözünden kaçmayacaktır. Okul müdürü Bay Nolan, öğrencilerinden birinin intiharından yeni edebiyat öğretmenini sorumlu tutar. Bunu bahane ederek Bay Keating’i okuldan ayrılmaya zorlar. Onu anlayan öğrencileri bu ayrılığa engel olmaya çalışacaktır. 1950’lerde geçen filmin yönetmeni Peter Weir’dir. Başrolde ise 2014 yılında kaybettığımız sevilen oyuncu Robin Williams karşımıza çıkar.

KAHVALTI KULÜBÜ

(THE BREAKFAST CLUB, 21985)

Okullar her zaman neşeli filmlerin mekânı olmuyor. “Kahvaltı Kulübü”nün beş üyesinin okulda bulunmalarının başka bir sebebi var. John Hughes’un yazıp yönettiği 1985 yapımı film en özel okul filmlerinden biri. Başrollerinde Emilio Estevez, Anthony Michael Hall, Judd Nelson, Molly Ringwald ve Ally Sheedy’nin yer aldığı film, tüm zamanların en iyi lise filmi olarak kabul edilir. Hikâye, aynı lisede okuyan ama birbirlerini tanımayan, farklı arkadaş ortamları olan beş öğrencinin cumartesi günü beraber cezaya kalmalarını ve bir günü okulda birlikte geçirmelerini anlatıyor. Bir sarışın, bir anarşist, bir inek, bir sporcu ve bir entel! En başta birbirlerine mesafeli davranan ve hatta dalga geçip tartıştıktan sonra konuşmaya başlayan beş öğrenci, aslında birbirlerinden çok da farklı olmadıklarını anlayacaklardır. Ortak noktaları olan aile baskısı, okuldaki gruplaşmalar, öğretmenlerin tavırları, onları birleştiren unsurlar olacaktır.

FİL (ELEPHANT, 2004)

Gerçek bir olaydan esinlenen “Fil”in yönetmeni Gus Van Sant. 20 Nisan 1999’da Columbine Lisesi’nde meydana gelen katliamı gözler önüne seren yapım, okulda geçen filmlerin en hüzünlülerinden. Film, Columbine Lisesi’ndeki bir grup gencin, bir günlerine odaklanıyor. Öğrenciler kafeteryada oturmuş sohbet ederlerken içeriye giren iki öğrenci, tek kelime etmeden diğer öğrencilerin hepsini öldürür. “Bu işin aslı esası nedir? Bu tarz okul cinayetlerinin arka planında neler yatmaktadır?” sorularına cevap aramaya çalışan film, oldukça gerçekçi bir anlatıma sahiptir. Gus Van Sant, küçük çaplı bir bütçe ve amatör bir ekip ile perdeye aktardığı filmiyle Cannes Film Festivali’nde Altın Palmiye Ödülü almıştı.

KORO (LES CHORISTE, 2004)

2004 Fransa yapımı “Koro” filminde müzik her derde deva bir güç olarak karşımıza çıkmaktadır. Christophe Barratier’in yönettiği ve senaryosunu Philippe Lopes-Curval’le birlikte yazdıkları filmin başlıca rollerinde Gérard Jugnot, François Berléand ve Kad Merad oynamışlardır. Görüntüleri Jean-Jacques Bouhon’a ait olan filmin müziklerini Bruno Coulais yaptı. “Koro”, aslen bir müzisyen ve yapımcı olan Christophe Barratier’in uzun metrajda ilk yönetmenlik denemesi. Filmde, kötü yönetilen bir yatılı okula yeni atanan müzik öğretmenin, buradaki sorunlu öğrencilerin yaşamlarını müziği kullanarak etkilemesi anlatılır. En İyi Yabancı Film ve En İyi Orijinal Şarkı dallarında Akademi Ödülleri’ne aday gösterilen proje, ses ve müzik dallarında Fransa’nın Oscar’ları sayılan César Ödülleri’ni kazandı. Bunun yanı sıra çeşitli yarışma ve festival-lerde 21 kez ödüle aday gösterilen filme 11 ödül verildi.

TEPETAKLAK NELSON (HALF NELSON, 2006)

2006 yapımı filmin başrolünde, Ryan Gosling var. Şehir merkezinde yoksulların gittiği bir lisede öğretmen olan Dan Dunne, sıra dışı bir eğitmenidir. Özel hayatında uyuşturucu alışkanlığı ile baş etmeye çalışır. Öte yandan dersler sırasında özgür düşünceye sahip çıkan, öğrencileri ile sağlam bağlar kurabilen bir öğretmendir. Okul ortamındaki bu duruşu ile özel hayatındaki yapısı birbirinin tersidir. İki ayrı dünyada yaşayan Dan Dunne, bu dünyaları birbirinden ayrı tutmayı başarırken bir gün işler hesap ettiği gibi gitmez ve öğrencilerinden Drey, onu yakalar. O, öğretmenini kimseye şikayet etmek niyetinde değildir. Bu sırrı saklaması sonucunda aralarında daha yakın bir bağ kurulur. Okul hayatından çok öğretmen karakterine odaklanan "Half Nelson", görülmesi gereken filmlerden biri. Filmin yönetmeni Ryan Fleck.

ÖZGÜRLÜK YAZARLARI (FREEDOM WRITERS, 2007)

Hepsi birbirinden farklı ve bir o kadar da amaçsız öğrencilerin toplandığı bir sınıfa öğretmenlik yapmaya çalışan Erin'in işi görüldüğünden de zordur. Öğrencilerini yakalamak için birçok yol izleyen Erin, en son onlardan kendi hayatlarını yazmanlarını ister. Başta tepki çeken bu uygulama, zamanla öğrencilerin de tutkusu olur. 2007 yapımı "Özgürlük Yazarları" filminde, Erin rolünü Hilary Swank başarıyla canlandırıyor. Filmde, Kaliforniya'da Woodrow Wilson Classical High School öğrencileri ve öğretmenleri, Erin Gruwell'in Freedom Writers Diary isimli kitabı konu alınmıştır. Yönetmeni ise Richard Lagravenese'dir.

SINIF (ENTRE LES MURS, 2008)

Fransız yazar François Bégaudeau'nun 2006 tarihli romanından sinemaya uyarlanan bu film, 61. Cannes Film Festivali'nde büyük ödül olan Altın Palmiye'yi kazandı. Farklı etnik kökenden öğrencilerin bulunduğu bir lisede öğretmenlik yapan François Marin, problemleri bir sınıfın sınıf öğretmenidir ve yine bu sınıfın Fransızca derslerine de girmektedir. Dönem boyunca öğrencileri ile bireysel olarak ilgilenen Marin, gün geçtikçe sınırlarına ve koyduğu kurallara yenik düşmektedir. Fransız eğitim sistemini eleştiren film, bir öğrencinin bütün yıl boyunca hiçbir şey öğrenmediğini söylediği bir sahne ile kapanır. "Sınıf" filminin "sınıfı" günümüz Fransa'sının küçük bir modeli gibidir. Sınıfta sık sık kültür ve fikir çatışmaları yaşanır. Filmde ele alınan diğer konulardan birisi okullardaki disiplin sistemidir. Yönetmen öğretmenlerin kendi aralarında veya kuruldaki tartışmalarını göstererek başarılından ödüllendirildiği ve başarısızın cezalandırıldığı bir sistemin sürdürülebilirliğini izleyici ve eğitimcilere sorgulatıyor.

HABABAM SINIFI (1975)

Okul filmleri listesi yapıp da izlemeye doyamadığımız "Hababam Sınıfı"nı listeye dahil etmememiz yapamazdık. İzleyen herkesi lise sıralarına götüren filmin sahnelerini hatta diyaloglarını ezbere bilesek bile filmi ne zaman bir yerde görsek oturup izliyoruz. Özel Çamlıca Lisesi'nin haylaz sınıfı, nam-ı diğer Hababam Sınıfı öğrencilerinin öğretmenleriyle yaşadığı komik olaylara odaklanan filmin senaristi Umur Bugay. Liseye yeni atanan müdür muavini ve tarih öğretmeni olan Mahmut Hoca (nam-ı diğer Kel Mahmut); kopya çeken, okuldan kaçıp maçlara giden, hocalarla sürekli kafa bulan öğrencilerle dolu 6 Edebiyat A sınıfını (nam-ı diğer Hababam Sınıfı) ilginç ceza yöntemleriyle disiplin altına almaya çalışır. Film, Rifat Ilgaz'ın eserinden uyarlandı ve Ertem Eğilmez tarafından yönetildi. Gişede büyük başarı elde etmesi üzerine, izlenen yıllarda devam filmleri de çekildi. Filmin unutulmaz müziğini ise Melih Kibar yaptı.

ÖĞRETMEN (1988)

Senaryosunu ünlü oyuncu ve senarist İhsan Yüce'nin yazdığı "Öğretmen" filminin yönetmeni, Kartal Tibet. Filme öğretmen rolüyle karşımıza çıkan isim ise Türk sinemasının sevilen oyuncusu Kemal Sunal. Köyünden İstanbul'a ailesiyle göç eden Hüsni öğretmenin İstanbul'da tutunmaya çalışmasını, yaşadığı geçim sıkıntısıyla mücadelesinde aklını kaybetmesini konu alan çok önemli bir Kemal Sunal filmi olan "Öğretmen", büyük şehirde memur olmanın zorluklarını gösteren bir yapım. Her ne kadar Öğretmen Hüsni anlatılsa da Hüsni öğretmenin'in değişik öğretme tarzı ve öğrenciler ile arasında kurduğu sevgi bağı görülmeye değer. Film, izleyen herkesi ilkokul yıllarına götürüyor.

SINAV (2006)

Üniversite giriş sınavları günümüzde de öğrencilerin bir numaralı sorunu. Gamze, Uluç, Kaan, Mert ve Sinan isimli beş genç, ailelerini ve çevrelerini başarısızlığa uğratacakları korkusuyla bir çıkış yolu aramaktadırlar. Bu beşli, o zamanki adıyla ÖSS olan sınavın sorularını çalmak isterse bunu nasıl planlayacaktır? Onlara uluslararası yıldız Jean-Claude Van Damme nasıl yardım edecektir? Yiğit Güralp'in senaryosunu yazdığı filmin yönetmeni, Ömer Faruk Sorak. Dinamik kurgusu ve oyunculukları ile "Sınav", izlenmesi gereken okulda geçen filmlerin başında gelmektedir. Soruları çalmak isteyen ve bu yolda büyük mücadele gösteren öğrencileri ise İsmail Hacıoğlu, Yağmur Atacan, Rüya Önal, Caner Özyurtlu ve Volkan Demirok canlandırıyor.

İKİ DİL BİR BAVUL (2008)

Orhan Eşiköy ve Özgür Doğan'ın yönettiği "İki Dil Bir Bavul", bir Türk öğretmenin, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesine bağlı Demirci köyündeki ilkökula atanmasını ve orada Türkçe bilmeyen Kürt öğrencileriyle geçirdiği bir yılını anlatır. Filmin adında da geçen "bavul" metaforu, bizzat sınıfın kendisi, köyün kendisi, bölgenin kendisi, ülkenin kendisidir. Filmin yönetmenleri 2003'te Ankara Üniversitesi'nde bir kısa film montajı yaparken, Bingöl'de öğretmenlik yapan bir arkadaşları kendilerine başından geçen bir olayı anlatır. Köyde sobayı yakmak için çocuklardan gaz ister, çocuklar da kendisine kerpeten getirir. Çünkü Kürtçede gaz, kerpeten demek. Yönetmenler, bu olayı dinledikten sonra dil bariyerinden doğan iletişimsizliğin aslında temel problem olduğuna karar vererek bununla ilgili bir film yapmaya karar verirler.

HAFIZANIN KİLİTLİ ODALARI

ATIYE

Erhan'ın inanması için Atiye'ye bakması ve Göbeklitepe'deki gizemli geçitte **Atiye**'yle etkileşmesi gerekir. Hafızanın kilitli odaları tek tek açılmalıdır, yani **Atiye**'nin de dediği gibi: "Biz ne vakit hatırlarız birbirimizi, o vakit birleşiriz."

Zeynep **SARHAN**
zeynepsarhan@hotmail.com

HiAtiye'nin ilk sezonunu 2019 Aralık'ta izlemiştik. Merak ettirici bir sonla biten ilk sezondan sonra ikinci sezon, 2020 Eylül ayında Netflix'te gösterime girdi. Atiye, ilk sezon sonuyla bizi sorularla baş başa bırakmıştı. Sarıldığımız kardeşimizin ismi değişebilir, bizi tanıyamayabilir ve nereden geldiğimiz belli olmayabilir. Biz, bir kapının eşiğinden geçtik ve dünyanın başka bir hikâyesinde bulduk kendimizi. Dizi, bunu Erhan karakterinin çocukluğunda yaptığı bir seramiğin içinden bize özetliyor: "İki dünyanın birbirine dokunduğu kapının eşiğinden insanlar girip çıkıyor, kapı dönüyor

ve açılıyor. Sakın uykuya geri dönme." Uykuya dönmeyen ve mücadele veren ise Atiye karakteri.

Atiye; Arapça kökenli bir kelime ve hediye, ödül anlamı taşıyor. Beren Saat'in canlandığı bu karakter; ilk sezonda derin

bir uyku evresinde gösterilmişti. Ailesinden, annesinin güçlerinden ve anneannesinin varlığından bile haberdar olmayan Atiye, kendini keşfetme yolculuğuna dahil olmuştu. Mehmet Günsür'ün canlandığı Erhan'ın da Atiye'ye yol gösterici bir karakter olarak var olması ana mevzuuydu. Atiye'ye bahşedilecek olan bir hediye vardı, onun hayatta var oluşundan gelen bir hediye. Dizin ilk sezonunda Göbeklitepe'deki kazıda bir simgenin ortaya çıkarak bu simgeyi yıllarca değişik formlarda çizen Atiye'nin hayatını alt üst edişi anlatılıyordu. İkinci sezonda ise gerçekten gökyüzü yeryüzüyle yer değiştirdi ve Atiye bilmediği

bir evrenin içinde buldu kendini. Bu evrende ne babası kendi babası, ne Erhan arkeolog Erhan'dı. Dahası, bu evrende kadınlar doğum yapıp yeni bir insan dünyaya getiremiyorlar. Atiye ise, sadece kendi içgüdülerine güvenerek yol alıyor ve -bu da dizinin handikaplarından biri- istediği her şeyi kolaylıkla halledebiliyordu.

Clarissa P. Estes, Kurtlarla Koşan Kadınlar kitabında, "Hepimiz yola kumun altında yatan dağınık bir iskelet olarak başlarız. Bizim işimiz, geçmişini yeniden gün yüzüne çıkarmaktır." diyor. Atiye, ilk sezonda kendi kimliğini, kendi soyunu bulma yolunda ilerlerken ikinci sezonda hatırlamanın keşfine, geçmişini gün yüzüne çıkarmaya ve bu sefer kendi kadınlığından dolayı diğer kadınlara da yardım edebilme yoluna giriyor. Dizinin anaerik bir yapısı olduğunu ilk sezondan beri annenine, anne ve kızı üzerinden ilerlemesinden görürüz. Kadınların sezgi gücünün kutsanması, anneden kızı bir kuşaktan diğer kuşağa miras bırakılıyordur. Çünkü, hafıza da kolektiftir ve nesilden nesle devam eden bir güce sahiptir. Atiye, çoğu durumda arkasındaki hiçbir şeyi önemsemeyen "yabanıl" benliğinin yoluna doğru ilerleyen bir karakterdir. Orada ne bulacağını bilemese de çevresindekileri inandırma yolunda çok güçlü bir çaba sarf etse de amacını gerçekleştirmek ister. Göbeklitepe'de tek dişil simge olan doğum yapan kadın simgesi, Atiye'nin bu sezondaki anahtar imgelerinden biri. Göbeklitepe'ye adını veren göbeğin ise hamile bir kadının göbeğinden geldiği söyleniyor. Doğum, doğurganlık, anne olma ve bebeğini koruma odaklı bir sezon diyebiliriz. İlk sezondaki kendi yolunu çizen kadın figürünün, zaten ataerik bir düzende sadece doğum yapabilenler olarak algılanması düşüncesinin sürdürülmesine ve kutsallaştırılmasına devşirilmesinin, dizinin kadın izleyicilerinde bir hayal kırıklığı yarattığını söyleyebiliriz. İlk sezondaki kadının anneden kopuşu, sevgiliden kopuşu

ve kendini buluş cesareti; ikinci sezonda yerini tekrar anneye ve rahme dönüşe bırakıyor. Burada bir kıvrımdüğünün olduğu aşikâr. Keza kadınların kullandığı cümlelerin her daim bomboş bir romantiklik barındırması da rahatsız ediyor.

Doğanın incelikli yapısı, bize görüldüğünden daha incelikli olduğunu gösterir. Atiye, sezgileri kuvvetli bir karakter olarak rasyonel bir karakter olan Erhan'a, geçmişte ya da paralel evren dediği başka bir dünyada sevmiş, sevilmiş, sevişmiş olduğunu hatırlatmaya çalışır. Bunu da zamanın doğrusal olmadığını söyleyerek ya da kuantumun bilimselliğiyle açıklamaya çalışır. Carlo Rovelli'nin Fizik Üzerine Yedi Kısa Ders kitabında kuantum fiziğinden de bahsedilir. Buna göre elektronlar yalnızca biri ona baktığında ya da daha doğru bir ifadeyle, bir başka şeyle etkileştiklerinde var olur. Erhan'ın inanması için Atiye'ye bakması ve Göbeklitepe'deki gizemli geçitte Atiye'yle etkileşmesi gerekir. Hafızanın kilitli odaları tek tek açılmalıdır, yani Atiye'nin de dediği gibi: "Biz ne vakit hatırlarız birbirimizi, o vakit birleşiriz." Diziye göre Atiye ve Erhan, Adem ile Havva, İsa ile Magdalena, doğum tanrısı İsis ile onun eşi Osiris, isimleri ne olursa olsun kadın ve erkek; zamansız bir zamandan beri birbirlerinin aradılar. Spiral şeklindeki simgeyi ise iki insanın birleşmesinin sembolü olarak okuyabiliriz. Yerin ve göğün kapısı olan gizemli nokta,

kadın ve erkeğin birleşerek oluşturdukları bebek ürünü olarak anlatılıyor. O yüzden iki sezonda da tekrar edilen şey: Yerin altının üstünden daha güzel olduğunu bilmememiz. Bu bilinmezliğin, kafa karışıklığının üreme odaklı olarak okunması ise sorun teşkil ediyor. Çünkü bir kadının, erkekten tek farkının üreyebilmesi ya da Göbeklitepe'de dişil imge olarak sadece doğum yapan kadın olduğunun belirtilmesi dizinin yönünü tamamen değiştirmiş. Atiye'ye onun buradaki yolunun aile mirasını sürdürmek olduğunun söylenmesi de kadının geriye doğru dönüşünün bir göstergesidir.

Stephen King'in, "Hayvan Mezarlığı" romanında önce ölen kedisini geri getirmeye çalışan karakter, daha sonra ölen çocuğunu geri getirmeye çalışıyor ama olaylar istediği gibi gelişmiyor; hiç kimse eskisi gibi kalmıyor. Dizinin Göbeklitepe'yi manyetik bir geçiş mekânı olarak kullanmasının yanında asıl önemli teması da sevdiğimiz biri öldüğünde onu tekrar geri getirmeye duyduğumuz istek. Bu getirmelerin ise farklı dünyalarda yarattığı birtakım komplikasyonları var. Tanınmamak, parmak izinin bile olmaması, nefessizlik, doğuramama, dizideki başlıca unsurlar. Atiye, yaşanması gereken bir düzeni bozup yeni bir düzen yarattığında, o düzende dünyaya yeni ürün getirilemiyor. Burada belki şunu sorabiliriz kendimize: Yaşadığımız bu evrende gerçekten biz kimiz ve hayattan tam olarak ne istiyoruz? **APM**

Melekler Şehrini Şeytanla İmtihanı

LUCIFER

Melekler şehrine partilemeye gelen şeytanın polisiye-romantik hikayesinin **5. Sezonuna hazır mıyız?**

Benan **KULAK**
benankulak@gmail.com

Hikaye göre şeytan Lucifer Morningstar, cehennemde cezalandırıcı olarak asırlardır görevini yerine getirmektedir. Ama kendisinin sürekli haksız ve kötü gösterilmesinden çok sıkıldığı, aslında böyle biri olmadığına inandığı için cehennemi terk eder. Los Angeles'a taşınır. Burada Lux adında bir gece kulübü açar. Yetenekleri sayesinde insanları, özellikle de kadınları etkiler. Çok zengindir, istediği her şeyi elde edebilecek güce sahiptir. Yani Lucifer, Los Angeles'a yerleşip kendi cennetini inşa etmiştir ve herkesi etkilemektedir. Ama bir gün cennetinde (Lux'ta) bir cinayet işlenir ve ilk kez

etkileyemediği bir kadınla tanışır: Dedektif Chloe Decker. Dedektif Decker eşinden boşanmış, bir kız çocuğu annesi, işine ve kızına hayatını adanmış bir polistir ve sert mizaçlı bir kadındır. Cesetler ya da katiller onu korkutamaz. Öte yandan en büyük eğlencesinin kızına masal okumak olduğunu söyleyecek kadar ince yüreklidir.

Tanrı, Lucifer'ın kendisine isyan ederek cehennemi terk edeceğini ve Los Angeles'a gideceğini bildiği için 35 sene önce, çocuğu olmayan bir aileyi kutsayarak oğlu Lucifer'ın aşık olacağı Dedektif Decker'ı dünyaya getirir. Lucifer dünyaya gidince de melek oğlu Amenedit'ı, dünyada sapıtarak günahlar işleyip meleklik özelliğini yitireceğini bildiği halde Lucifer'ı geri getirmek için yollar. Tabi bu hikayenin içine 4 sezon boyunca onlarca katil, Azrail, Tanrı'nın eşi, iblis bir kadın, terapist, doktor ve sonsuza kadar yaşamakla cezalandırılmış dünyadaki ilk katil Kabil gibi birçok öge de girince dolu dolu, eğlenceli bir dizi çıkıyor ortaya.

Cehennemin efendisi Lucifer, ilk olarak

Neil Gaiman, Sam Kieth ve Mike Dringenberg tarafından yaratılan ve 1988 ila 1996 yılları arasında yayınlanan "The Sandman" isimli çizgi roman serisiyle DC evrenine giriş yaptı. 2016 yılında Lucifer, cehennemdeki tahtını, melekler şehri Los Angeles'ta tatil yapmak amacıyla bırakıp ölümlülerin arasına karıştığı dizisiyle seyirciyle buluştu. Bu kez de FOX'ta Ildy Modrovich (CSI: Miami) ile Neil Gaiman'ın sorumluluğundaki dizi evrenine giriş yaptı. Tom Ellis'in karşı koyması zor cazibesiyle canlandırdığı Lucifer'in televizyon hayatı, dizinin üçüncü sezon sonunda iptal edilmesiyle bitti. Ancak şeytanın büyüüne kapılan hayranları sayesinde Netflix'te ikinci bir şans kazandı.

Karakterleri ve hayat verenleri tanıyalım:

Lucifer Morningstar rolünde Thomas Paul Ellis'i görmekteyiz. İngiliz oyuncu, aksanı ve sempatik yapısıyla rolünün hakkını vermekte. Daha önce "Rush", "Gothica", "Once Upon A Time", "Merlin", "Miranda" gibi yapımlarda rol alan ünlü oyuncu, daha birçok projede de kısa süreli olarak yer almıştı. Sempatik, seksi, zeki şeytan rolünün altından başarıyla kalkan aktör, bundan sonraki projeleriyle de merak uyandırıyor.

Dizinin diğer başrolü Chloe Decker olarak karşımıza çıkan Lauren German, daha önce "Sex, Love & Secrets", "Happy Town", "Mahşer Günü", "Hawaii Five-o", "Chicago Fire", "Chicago PD" gibi dizilerde yer aldı. Dedektif Decker rolüyle de göz dolduran başarılı oyuncuyu, 2000'lerin romantik gençlik filmlerinden de hatırlamak mümkün.

Beğeni toplayan yapımda Lucifer'in şeytan arkadaşlarından olan Maze karakterini canlandıran Lesley-Ann Brandt; daha önce "Legend of the Seeker", "Spartacus", "Chuck", "CSI: New York", "Spartacus: Gods of the Arena", "Being Mary Jane" gibi yapımlarda rol aldı. Özellikle Spartacus dizisindeki Naevia rolüyle dikkat çeken sanatçı, bu dizide de sergilediği performansıyla epey beğeni topluyor.

Lucifer Morningstar'ın melek

kardeşlerinden olan Amenadiel'i, oyuncu D.B. Woodside canlandırır. Kariyerinde "Romeo Ölmeli", "CSI: Miami", "24", "Private Practice", "Lie to Me", "Hellcats", "Single Ladies", "Suits", "Monk", "Vampir Avcısı Buffy" gibi önemli yapımlarda rol alan başarılı isim, bu dizide de göz doldurmaktadır.

Lucifer'in psikoloğu rolünü canlandıran Rachael Harris de başarılı performansıyla dikkat çekmektedir. Kendisi daha önce "Hangover", "For Your Consideration", "Aman Tanrım", "Saftrik Greg'in Günlüğü", "Modern Family", "New Girl", "Suits", "Freaks of Nature" gibi önemli projelerde rol almıştı.

Lucifer her ne kadar DC Comic anti-kahraman hikayesi olarak ortaya çıkmış olsa da birçok psikolojik alt metin barındıran bir yapımdı başladığında. Baba-oğul ilişkisi, erkeklik ispatı ya da zaaflar üzerinden okuma yapmaya çok müsait bir iş. Her yeni polisiye vakada Lucifer, insanlara en büyük arzularını sorarak hem onların zayıflıklarını hem de kendi karakterindeki güçsüz yanları görüyor. Bu da seyirciye her bölüm keşfedecek yeni bir iç yolculuk seyri sunuyor. Zaten bu özelliği olmasaydı Lucifer'ı, polisiye ya da fantastik dizi furyasında başarılı bir yere koymamız mümkün olmazdı.

21 Ağustos'ta beşinci sezonunun sekiz bölümlük ilk kısmı yayınlanan ve şimdiden altıncı sezon onayını alan Lucifer, şeytanın tüm çekiciliğine ve Chloe (Lauren German) ile Lucifer arasındaki "Alacakaranlık" serisini anımsatan, imkânsızlıklarla örülü aşka rağmen; gizemli olmayan cinayetleri, problemlere getirilen basit çözümleri ve

yetersiz tehlikeleri nedeniyle yerinde sayıyor. İlk üç sezonda gördüğümüz başarısının ardından, Netflix'e satılmasıyla oluşan bu sorunlar, 5. sezonda iyiden iyiye kendisini gösteriyor. Hayranların yoğun isteğiyle Netflix'te yayınlanan dördüncü sezon; yeğenini, Chloe'yi ve tüm insanlığı, diğer şeytanlardan korumak için Lucifer'in cehenneme dönmeyi seçişini izlediğimiz heyecanlı bir finale sahip. Lucifer'in, insanlığı ve daha da önemlisi, Chloe'yi korumak için aldığı cehennemdeki yalnızlığa dönme kararı, büyük bir fedakârlık olduğu için karakteri kahramanlaştırmakla beraber Chloe'yle olan ilişkisini de daha derinleştirmişti. Beşinci sezon ise Lucifer'ı cehenneme geri dönmek zorunda bırakan bu olaylardan -dünya zamanına göre- birkaç ay sonra başlıyor. Sezonun ilk bölümleri, dizinin genel alışkanlıklarını bozmadan Chloe ve Lucifer'ı kısa sürede yeniden bir araya getiriyor. Finalini yapması beklenirken bir sezon daha uzatılan dizinin beşinci sezonu, yayın tarihi henüz belli olmayan ikinci yarısıyla birlikte toplamda 16 bölüm olacak.

Ancak Netflix'e satılan birçok projede gördüğümüz yapısal sorunlar, Lucifer'da da giderek artıyor. "La Casa De Papel" ve sonradan Netflix'in haklarını aldığı birçok projedeki gibi, teknik olarak aşırı gösterişli ve yüksek bütçeli bir yapıma dönse de içinin boşaltılması ve izleyenlerin "çerezlik" diye tabir edebileceği bir kıvama getirilmesi birçoğumuzu hayal kırıklığına uğrattıyor. Kısacası ilk başta Fox'ta başladığında Hristiyanlardan tepki çeken, sonrasında bitiş kararı alındığında da çizgi roman hayranlarından tepki toplayan Lucifer, Netflix'e geçince alt metnini kaybetmeye başladı diyebiliriz. Ama tüm defolarına rağmen, seksi Lucifer Morningstar ve Dedektif Decker'ı özleyenlerin 5. sezonun ilk yarısını kaçırmayacağına eminiz. Umalım hikaye, ikinci 8 bölümlük kısımda toparlar. Yine heyecanlı bir finalle ekranlara ara vermiş olması, beklentileri epey artırdı. **APM**

NETFLIX

Karate Kid'de kaybedenleri de bir hikayesi var!

COBRA KAI

Özlenen *Karate Kid*'i bir de bu açıdan izleyelim.

Kaan Dorukhan **GÖKNUR**
kaandg@outlook.com

İlk kez 1984 yılında büyük bir patlama yapıp rekor kıran ve izleyenlere oldukça keyifli anlar yaşatarak sinema tarihinin popüler filmleri arasında yer almayı başaran Karate Kid, ilerleyen yıllarda devam filmleri ile maalesef bu başarısını sürdüremedi. Ancak tam 36 yıl sonra bugün, yeniden bir devam hikayesi ile izleyici karşısına çıkarak bir ilke imza atıyor. Oyuncuların tam 36 sene sonra tekrar aynı karakterler ile ekranlarda boy göstermesi ve ilk filmde yer alan mekanların da hiçbir değişim

yapılmayarak aynı şekilde sunulması azımsanmayacak bir başarı. Uzun yıllar geçmesine rağmen tekrar aynı karakterleri odak noktasına alarak hikayenin devamlılığını çok iyi koruması takdire şayan.

Yapım, Netflix'te 2018 yılında "Baş Dejenere", "İlk Hamleyi Yap", "İskelet", "Cobra Kai Asla Ölmez", "Karşı Denge", "Yeni Öğrenciler", "All Valley", "Deri Değiştirme", "Farklı Ama Aynı", "Merhamet" isimli toplamda 10 bölümden oluşan 1. sezonunu yayınlayarak Karate Kid hayranlarını dijital platforma

sürükledi. Kötü karakterlere hayranlık uyandırabilen nadir filmlerden biri olan Karate Kid'in zorba çocuğu William Zabka'nın canlandığı Johnny Lawrence, performansı ile izleyenleri "Laruso'yu savunanlar" ve "Lawrence'ı savunanlar" olarak adeta ikiye bölmüştü. Hatta karakter, "How I Met Your Mother" dizisine de uzun süre konu olmuştu. İşte hayranların bu tepkisinden yola çıkan Kobra Kai hikayesi de bu kez Lawrence'ın perspektifinden karakterlerin yıllar sonraki durumunu odak noktasına alıyor.

Yapımcılığını ve aynı zamanda senaristliğini üstlenen Josh Heald ve John Hurwitz, 1984'teki atmosferi ve derinliği yakalamayı kendilerine hedef bilmiş ve başarmışlar diyebiliriz. Başrollerini William Zabka, Xolo Mariduen, Ralph Macchio ve Tanner Buchanan'ın paylaştığı dizide Marry Mouser ile Courtney Henggeller, eşlik eden diğer oyuncular arasında yer alıyor.

1984'teki All Valley turnuvasının ardından 30 yıl geçmiş ve her iki karakterimiz de, Lawrence ve Laruso, farklı hayatlar yaşamaya başlamıştır. Turnuvayı kazanan Laruso, otomobil sektöründe oldukça başarılı bir galerici olup mutlu bir evliliğe ve aileye sahip bir hayat sürerken Lawrence ise tam tersi, gününbirlik işlerde çalıştığı, eşinden boşanmış olarak oğluyla görüşmediği bir hayat yaşamaktadır. Aradan çok uzun zaman geçmesine rağmen değişen dünyaya ayak uyduramayan Lawrence, teknolojiden tamamen uzak, 80 model bir araba

kullanmakta ve yine 80'li yılların müziklerini dinlemektedir. Yani geçmişte yaşamaya devam etmektedir. Hikayenin başlarında turnuvayı kazanan kişinin mükemmel bir hayat yaşadığı, kaybedenin de tam aksi bir yaşam sürdüğü; sanki her şeyin bir turnuvadan ibaret olduğu düşünülse de ilerleyen bölümlerde durumun böyle olmadığı ortaya çıkıyor. Aslında yaşadıkları bu iki zıt hayat, iki ayrı dövüş felsefesiyle var olan karakterlerin, bu öğretileri yaşamlarına yansıtmalarından kaynaklanıyor.

Lawrence, tahammül sınırlarını aşan bir müşteriye saygısızlık yaptığı gerekçesiyle işinden kovulur ve kötü bir gün geçirirken aynı blokta yaşayan 16 yaşındaki Miguel'in birkaç

zengin çocuk tarafından zorbalığa uğradığına tanık olur. Başlarda duruma ilgisiz kalsa da bir süre sonra dayanamaz ve Miguel'i hâlâ paslanmamış olan karatesiyle kurtarır. Bunun üzerine Miguel'in karateye ilgisi başlar ve Lawrence'tan ders almak için ona uzun bir süre ısrar eder. Lawrence, başlarda istemese de geçmişine ve Kobra Kai'de elde ettiği başarılarına olan özlemi ağır basar, ders vermeyi kabul eder. Yeniden Kobra Kai isimli karate dojosunu kurarak ilk öğrencisi olan Miguel'i eğitmeye başlar. Geçmişte yaptığı hatalarla ve geçmişte öğrenip şimdi öğretmeye çalıştığı karatenin ardındaki felsefeyle kendi içinde bir çatışmaya girer. Kobra Kai'nin ona öğrettiği "Acımak yok, sonuna kadar saldır" felsefesi ile onurlu olmak

arasındaki ince çizgiyi kendisi belirleyememiş olan karakter, bu hatayı yeni öğrencisi ile telafi etmeye çalışır. Aynı zamanda aralarındaki kötü ilişki yüzünden oğlu Robby'nin Lawrence'ın baş düşmanı Larusso'dan karate dersleri almaya başlaması ve öğrencisi Miguel'in de Larusso'nun kızı ile sevgili olması, iki azılı düşmanın yollarının yeniden kesişmesine sebep olur.

Hikayede en çok göze çarpan, Lawrence'ın ve Larusso'nun birbirlerine benzerliği oluyor. Aynı şeylerden hoşlanan, aynı şeyleri

paylaşan, aynı sporu yapan iki insanın aralarındaki bu nefretin sebebinin, her iki karakterin de hocalarından kaynaklandığını görüyoruz. Karate Kid serisinden tanıdığımız Larusso'nun hocası ve dostu olan Miyagi'nin, II. Dünya

Savaşı'nda kendini korumak amacıyla savaşa girmesi ve bu savaş deneyimini karate felsefesine yansıtması, karateyi bir savunma tekniği, bir kalkan olarak görmesi Larusso'nun da karateyi işte bu felsefeyle öğrenmiş olması, onu farklı kılıyor. Lawrence'ın hocası Kreese de bir savaş gazisi. Fakat savaştığı yer Vietnam olduğu için savaşta gördüğü çirkinlikler, vahşet, gerilla taktiği gibi detaylar, onun "en iyi savunma saldırıdır" felsefesini benimsemesine neden olmuş ve o da bu perspektifle

karate stilini temellendirmiştir. Yani karate Miyagi için karate bir kalkan, Kreese için ise kılıç anlamını taşımaktadır. İşte bu iki hocanın arasındaki çatışma, öğrencilerinin arasındaki ilişkiyi düzeltilmesi zor bir hale getirmiştir. Dizinin, bu iki felsefeden birinin tarafı olmaması ve seçimi tamamen izleyiciye bırakıyor olması, klişelerden uzak bir projenin ortaya çıkmasını sağlıyor. “Gerçekten hayatımızdaki zorluklara karşı acımadan saldırmalı mıyız, yoksa özelliklerimizi kullanarak o zorluklara karşı kendimizi savunmalı mıyız?” sorularını cevaplamak yerine bu işi bizlere bırakıyor.

Dizideki en önemli sorun, 36 senelik hikayeye Kobra Kai ile birlikte yeni dahil olan genç karakterlerin, yeterince derinlikli işlenememiş olması. Hatta genç karakterlerin sahneleri, çoğu zaman klişelerden oluşan vasat gençlik filmlerini andırıyor. Tabii hikayeyi bir bütün olarak ele aldığımızda, aradan 36 yıl geçmesine rağmen bu kadar başarılı bir hazırlık yapılması, yine de bu açıkları tamamen kapatıyor. **APM**

KARATE KİD KÜLLİYATI

Karate Kid (1984)

80’ler Amerikasının karate ile buluştuğu dönemi anlatan, klasik dövüş ve aksiyon filmlerinden çok daha farklı bir yapımdır. Hikayeyi abartılı dövüş sahneleri ile işgal etmeden, karate yapmaktan çok karatenin felsefesini ve derinliğini ele alarak dünyadaki klasikler arasına girmeyi başarmıştır. Daniel Larusso adındaki genç liseli karakter, yeni bir şehre taşınır ve orada zengin karate şampiyonu olan William Lawrence tarafından sık sık zorbalığa uğrar. Ardından aynı binada yaşadığı 2. Dünya Savaşı gazisi olan Miyagi ile tanışır ve William’ın zorbalığından kurtulmak için ondan karate dersleri almaya başlar. “Cilala, Parlat” repliği ile herkesin aklına kazınan bu eğitim sekansı, hâlâ popüler kültürde yerini korumakta. Günümüze kadar yapılan onlarca dövüş filmine dramatik yapısı ile esin kaynağı olmayı başarmıştır. Tabii bu sürükleyici hikayeye, zengin kız fakir oğlan hikayesi gibi vazgeçilmez bir çatışma daha eklenince –dönemin beğenisine göre- daha çok zenginleşerek 80’lerin en fazla konuşulan filmi haline gelmiştir.

Karate Kid 2

İlk film, 8 milyon dolarlık bütçeyle çekilip 91 milyon dolar gelir elde edince tabii ki yapımcılar, hikayenin peşini bırakmadı. Aslında ilk filmde Karate Kid’in hikayesi bittiğinden devam projesi için bir altyapının 2 senede oluşması da pek mümkün olmamış. Bu yüzden filmde, ilk sahnesinde izlediğimiz Larusso’nun hocası Miyagi ve Lawrence’ın hocası Kreese’in turnuvadan sonra yüzleşmeleri dışında bize, Karate Kid’i anımsatacak hiçbir şey yoktu. İlk filmde çok hassas ve özenle tasarlanan Miyagi karakterini odak noktasına alan yapımın senaryosunun hazırlıksız ve gelişigüzel yazıldığından hemen fark edildiğini söyleyebilmek mümkün.

Karate Kid 3

Yeterince hazırlık yapmadan çekilmesine rağmen gışede yine rekor kırarak 115 milyon dolar gelir elde eden 2. filmin ardından yapımcılar, “Biz bu hikayeden daha çok ekmek yeriz” demiş olacak ki, 3 yıl sonra “Karate Kid 3” beyazperdedeki yerini alır. İlk film kadar etkileyici bir hikayeye sahipmiş gibi lanse edilse de maalesef o başarıya yaklaşamamıştır bile. Kobra Kai’nin ustası Kreese’in, sebebini bir türlü anlayamadığımız bir şekilde Larusso’yu tekrar turnuvaya çıkartarak unvanını elinden almaya çalışmasını konu almakta-

dır. Açıkçası filmle ilgili söylenecek kayda değer bir şey pek bulunmuyor. Çok büyük kâr elde etmesine rağmen en azından prodüksiyon kalitesini artırarak daha yüksek bütçe ile daha kaliteli bir film sunulabilirdi demeden geçemiyor insan. Fakat az maliyet, çok kâr mantığı ile yapılan proje, Karate Kid hayranlarını hüsra uğratıyor.

The Next Karate Kid 4

Serinin yapımcısı Jerry Weintraub, 2. ve 3. filmlerin özellikle hikayesine gelen eleştirilerden sıkılmış olacak ki ilk filmin hikayesinden şaşmama kararı alır ve Sensei Miyagi’nin arkadaşının torununa karate öğrettiği bir hikaye ile yeni film, tekrar beyazperdedeki yerini alır. Yönetmeni ve senaristi değiştirerek yeni bir soluk arayışına geçen ekip, serinin ilk filmlerindeki Miyagi karakteri dışında hikayedeki diğer tüm karakterleri değiştirmiş. Fakat hikayenin dramatik yapısı aynı kalmıştır. Bu hikayenin önceki filmlerle arasındaki tek fark, karate öğrenen karakterimizin cinsiyetinin değişmiş olmasıdır. Kızların çocuk olmadığı ülkemizde de film Türkçeye “Karateci Kız” olarak çevrilmiştir. Ancak film yine zaten hali hazırda var olan bir projenin kötü bir kopyası olmaktan ileri gidemez ve eski popüleritesini yakalayamaz.

Karate Kid 2010

Jerry Weintraub, “Karate Kid” serisinin ardından “Ocean’s” serisi dışındaki diğer projeleriyle beklediği gişe hasılatlarına bir türlü ulaşamayınca hikayenin yakasını bırakmaz ve aynı hikayenin Kung-fu versiyonunu yapma kararı alır. Dövüş filmleri denince aklı gelen ilk isimlerden biri olan Jackie Chan’ı, Miyagi karakterinin yerine Han olarak karşımıza çıkarır ve “Cilala, parlat” repliği yerine de “ceket giy, ceket as” gelir. Bir de filmin ortak yapımcıları olan Will Smith ve Jada Smith çiftinin oğlu Jaden Smith, zorbalığa uğrayan ve ardından dövüşmeyi öğrenmeye başlayan ana karakteri canlandırır. Küçük detaylar çoğu zaman değiştirilse de hikayenin mantığının hep aynı kaldığı serinin bu filmi de Karate Kid’in felsefi derinliğini yakalamak yerine öncekileri taklit ediyormuş hissi vermekten ileri gidemez. Fakat üzerinde çok emek harcanan dövüş koreografileri ve kaliteli çekimler, projeyi kötü bir kopya olmaktan bir nebze de olsa çıkarır. Yine de hali hazırda zaten oldukça kaliteli bir versiyonu varken yeniden çekilmesi, yapımcıların para kazanmaktan başka bir hedeflerinin olmadığını çok net bir şekilde ortaya koyar.

Nuray ÇİFTÇİ
bulutbebek@gmail.com

"Tek atış" la avlanan güzelim geyiğin diyetini savaşta ödemek...

Müziğin, plastik sanatların ve belki de en çok sinemanın coştugu 70'li yıllardan unutulmaz bir film: *The Deer Hunter/Avcı*

Zamanında izlediğimiz "Kıyamet" in "Apocalypse Now Final Cut" adı altında yeni bir kurguyla gösterime gireceğini duyunca hemen zihnimin çağrışım çarkları çalıştı ve yine o sıralarda izlemiş olduğum "The Deer Hunter/Avcı" filmini getirdi gözlerimin önüne. Peş peşe izlediğimiz bu iki Vietnam Savaşı temalı filmi ister istemez kıyaslamıştık ve ben seçimimi "Avcı"dan yana yapmıştım. Bugün de fikrim değişmedi.

Avcı'yı herhangi bir Vietnam Savaşı filminden ayıran temel unsur, kahramanlarının gettolaşmış bir şekilde küçük bir sanayi kasabasında yaşayan Rus Ortodoksları oluşları. Görkemli kiliseleri, başları eşarplı yaşlı kadınları, asimile olmuş genç kuşağın artık boşladığı gelenekleriyle Ruslar... ABD'nin, soğuk savaşın son döneminde açıktan yapamadığı için Vietkonglular üzerinden savaştığı Ruslar... Resmi

tarihlerinin yadsıdığı o karanlık rulet "oyun"una adları verilmiş olan Ruslar...

3 saatlik filmin ilk bir saati "ev"de geçer. Önce, çelik fabrikasındaki zor bedensel çalışmadan çıkan üç sıkı arkadaşın barda şamata yapışlarını görürüz. İçlerinden Steven, Ortodoks camiadan olmayan Angela ile evlenecek ve hemen ardından üç arkadaş Vietnam Savaşı'na gönüllü olarak katılacaktır. Vietnam'da dolaylı olarak "komünist" Rusya ile savaşmakta olan "vatan"ları ABD'ye kendilerini kanıtlamak ister gibi hevesle, koşa koşa gideceklerdir savaşa. "Baba" filminin ardından ondakini aratmayacak kalitede, hatta etnik özellikleri daha ağır basan, uzun bir düğün sahnesi izleriz. İzlerken o toplumun geleneklerini, kahramanlarımızın ve yakın arkadaşlarının kişiliklerindeki güçlü ve zayıf tarafları, üç arkadaşın lider nitelikli Michael (Robert de Niro) ile can dostu Nick (Christopher Walken)'in aynı

kıza (Meryl Streep) tutulmaya başladığını, kenarda içkisini içen savaştan dönmüş askerin hevesle gitmek istedikleri savaş hakkında ne hissettiğini algılarız.

Düğün çıkışı sabaha karşı ava çıkarlar. Filmin ikinci önemli sahnesidir bu. Yine bizi kişilikler hakkında aydınlatan ve görüntü yönetmeninin de şov yapma fırsatı bulduğu sahneler... Nick'e öğrettiği gibi "tek atış" ile güzelim geyiği avlayan Michael'ın arkadaşları önündeki lider niteliği, bu bölümde seyircinin gözünde daha belirginleşir.

Sonra savaş sahnelerine geçeriz. Filmin yapımcı ve yönetmeninin, topraklarına saldıran düzenli ordu karşısında az sayıda insanla gerilla savaşı veren ülkenin değil kendi ülkelerinin tarafını tuttuğunu gösteren, -belki de ünlü My Lai katliamı'nı örtme amaçlı- karşı tarafın yaptığı sivil katliam görüntülerini izleriz. Ardından üç

“Robert de Niro ile henüz ikinci önemli rolünü oynayan Meryl Streep'in çoğu zaman yalnızca gözlerini kullanarak yaptıkları diyet'i başka birçok filmde daha izlemiş olmayı dilerdim. İki iyi oyuncuyu karşılıklı oyununda izlemek, dünyalara değer.”

arkadaşın, esir düştükleri berbat yerde bahis tutuşanların ellerine verdiği tabancalarla “tek atış”lık rus ruleti oynamaya mecbur edildikleri sahneler gelir. De Niro’nun canlandığı Michael, bu çıkmazı, kurtulmak için bir fırsata çevirecektir. Bir kahramana yakışır özveriyle arkadaşlarını söz verdiği gibi koruyup kollamaktadır. Ancak bir yerden sonra işler onun kontrolünden çıkar. Arkadaşlarının izini kaybeder.

Filmin bence sinematografik olarak kutlanması gereken değerli sahneleri, kaçmaya, daha güvenli bölgelere göç etmeye çalışan sivillerin karmaşasını canlandıran, belgesel izlenimi veren sahneler. Filmin en “Yok artık!” dedirten kısmı ise kahramanımızın “oraya” geri dönmesi ve filmi diğer Vietnam Savaşı filmlerinden farklı kılan önemli bir unsur olarak bu dönüşte savaş sırasındaki sivil yaşamın berbatlığına tanıklık etmesi.

Robert de Niro’nun en yakışıklı görüntü verdiği rolü, belki de bu

filmdeki savaş dönüşü halidir. Henüz ikinci önemli rolünü oynayan Meryl Streep’le çoğu zaman yalnızca gözlerini kullanarak yaptıkları düet’i başka birçok filmde daha izlemiş olmayı dilerdim. Birlikte birkaç filmi olacaktı, bu yazıdan sonra bulup izleyeyim. İki iyi oyuncuyu -hele iyi bir yönetmenle çoklu kamerayla ve kesintisiz oyunculukla çekilmişse- karşılıklı oyununda izlemek, dünyalara değer. Katılan olur mu bilmem ama örnek olarak Şener Şen ile Türkan Şoray’ın “İkinci Bahar” dizisindeki oyunculğu geldi aklıma, bu satırları yazarken.

1978 yapımı “Avcı”, ertesi yıl, En İyi Film ve En İyi Yönetmen de dahil 5 dalda Oscar aldı. En İyi Erkek Oyuncu Oscar’ını “Eve Dönüş” filmiyle Jon Voight kapınca Robert de Niro, adaylıkla yetinmek zorunda kaldı. Meryl Streep de öyle. Christopher Walken ise sonuna kadar hakkettiği En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu ödülünü aldı. Hastanede kendisine “Bu Rus ismi değil mi?” diyen doktora “Hayır, Amerikan” deyip

ardından başladığı o özgün ağlayışı, yer aldığı son sahnede ise arkadaşını tanımayan bakışlardan tanıyan bakışlara geçişi mükemmel canlandıran Christopher Walken, tıpkı bu eşsiz filmi gerçekleştirdikten sonra aynı seviyede bir yapıt ortaya koyamayan yönetmen Michael Cimino gibi, bir daha bu düzeyde oyunculuk sergileyeceği nitelikli bir yapımda yer alamadı, daha vasat işlerle yetindi.

Bu kirli savaşın herkes için yıkım getiren yüzünü üç saat boyunca izledikten sonra dönüşteki av sahnesinde “Avcı” bir daha “tek atış”la geyik avlamayarak gönlümüzü yeniden kazanıyor ama finalde o eski dostları bütün olan bitene karşın sofrası başında “Tanrı Amerika’yı korusun”u söylerken görmek yok mu... İşte o, insanın içini fena sızlatıyor ve “ülke”lerinin gelecekte yapacağı saldırıları da hoş görecekları mesajını veriyor ne yazık ki. Bilseler ki yurtseverlik yalnızca yurdunu koruyan hakkı, başka yurtlara saldırının değil. **APM**

VE SONRA DANS ETTİK (AND THEN WE DANCED, 2019)

“Gürcü dansında yumuşaklığa yer yoktur, bir çivi kadar sert olmalısın”. Filmin daha ilk sahnesinden itibaren farklı karakterler tarafından, başka şekillerde duyacağımız o telkinin Merab’ı getirdiği yer burası; başkaldırısının mekanı olan dans seçmelerinin yapıldığı büyük salon.

Turgay **KARAKUZU**
tugaykaraku@gmail.com

Merab’ın aşık olduğu Iraklı hayatına girene kadar, tek derdi Ulusal Gürcü Topluluğu’nda yükselmek, yaklaşan dans seçmelerini kazanmak ve böylece kendisini boğan çalıştığı restorandan, eline bakan sorunlu ailesinden kurtulmak. Dans topluluğuna yeni katılan Iraklı, başlarda kendisi için dişli bir rakipken sonraları karşı koymasını hayli zor bir arzu nesnesine dönüşüyor. Ancak Iraklı ailesinin kendisi için

uygun gördüğü bir kadınla evlendirilecek ve şehri terke decektir. Merab’ın diretmesine karşın Iraklı erkeksiliği arkasına alan, “yumuşaklığın” zerresini zayıflık olarak yorumlayan geleneksel Gürcü dansının temsilcilerine neredeyse ikirciksiz boyun eğer.

Merab için çember daralmıştır. Kendisinden vazgeçmedikçe kaybeder.

Merab, tüm alımı çalımıyla salonun kapısını açar. Üzerinde daha evvel

görmediğimiz bir tavır vardır. Başı hiç eğilmeyecekmişçesine dik, gözleri bir daha yaş dökmeyecekmişçesine parlaktır. Bir ayağı burkulduğundan belli belirsiz topallamaktadır. Tüm coşkusuyla dansını icra etmeye başlar. Erkeklerin iktidarı ve gücü, kadınların ise bir bakirenin saflığını ve masumiyetini temsil eden, ulusun ruhu olarak deklare edilen geleneksel Gürcü dansını paramparça edeceğinin sinyallerini vermeye başlar. Utanç içinde başını önüne eğen eğitmeni,

dansı bitirmesi için Merab'a işaret verir. Merab için, verilen bu işaret, omuzları üzerinden yükselmesi gerektiğinin işaretidir.

Kendisine ne zamandan beri dans ettiğini soran Iraklıya, yürümeye başladığından beri dans ettiğini söylemiş olan Merab, omuzlarına bırakılan tüm ağırlıkları, büyük bir vakarla yavaş yavaş bırakır ve yeniden doğuşunun ilanı olan bu sahnede kendisi için dans eder. Merab'ın figürleri kendi diliyle haykırıışları olur. Köşeli ve kıvrak, ısrarlı ancak mağrur. "Gürcü dansıyla dalga geçiyor," diyen jürinin sesi ardımızda kalıyor, kanamaya başlayan sargılı bileği de durduramıyor Merab'ı. Salonun penceresinden içeriye giren güneş, Merab'ın yüzünü aydınlatıyor ve vurmalı çalgıya akordiyonun oynak sesi eşlik etmeye başlıyor.

Ne dansa ne de aşkına olan tutkusundan ödün vermiyor Merab. Hem terk edilmişliğe, aslında heteroseksizmin aşık olduğu adamı elinden almasına hem de henüz gerçekleşmiş yeniden doğuşunu yok etmek isteyen erkekliğe karşı, bunların temsili önünde zarafetle başkaldırıyor. Bileğini burktuğu sahnede, acılar içinde yerlerde kıvrılırken ve bizler her şeyin bitmiş olduğuna inanmaya başlarken, Merab tüm büyüleyici direnişçiliğiyle sinema tarihinin en devrimci karakterleri arasına giriyor bu sahnede.

Merab'ın dansı sadece homofobik ve heteroseksist düzende yaşadığı acı dolu aşkın bir dışavurumu değil, aynı zamanda zincirlerinden kurtuluyor olmanın verdiği coşku, yeniden diriliyor olmanın getirdiği özgürlüğün ifadesi oluyor.

Yaklaşık beş dakika süren bu

başkaldırı ve direniş sahnesinde, bütün bir toplum eli, devlet kurumları ve enstitülerince dolaylı ve doğrudan bir baskı mekanizması olarak karşısına çıkmış olan erkekliği paramparça ediyor.

Gürcistan'da yapılan gösterilerde sağcı muhafazakarlarca saldırıya uğrayan ekip ve izleyiciler, ülkedeki erkeklik ve onun getirdiği baskının önemli bir göstergesi olarak çıkıyor karşımıza. Baskının olduğu yerde direniş de vardır. Gürcü asıllı Levan Akin'in Cannes Film Festivali'nde dakikalarca ayakta alkışlanan filmi "Ve Sonra Dans Ettik", sinemanın, cüret edenlerin sesini daha fazla duyurmayı hak ettiğini bir kere daha gösteren bir film.

Merab'ın dansı, Merab'a ait ve diğerlerine; hayatı özgür yaşamaya cesaret edebilmişlere. **APM**

#KRALGERİDÖNDÜ

FourFourTwo

Dünyanın en büyük futbol dergisi tekrar Türkiye'de!

 @fourfourtwoTurkey

 @FourFourTwo_TR